

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת



פרשת חיי שרה תשפ"א



צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
אימעיל
347-630-2876
chizikyomi@gmail.com

עירובין. פרק תשעי - כל גגות דף צא עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"

הוספות

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52

והוצר ואבסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן - לרב דאוקי מנתנין ביביעו משתתפין (פ.א.) לאותם הרדים במרפסת - אתי הכא שפיר, דכשעירבו בני מרפסת לעצמן, ובני חצר לעצמן ושדיחו מאני רבתיים בחצר ומאני רעילות במרפסת, כשהשולע גבוה עשרה חו" למרפסת שהשולע שיה לון, ולבני חצר אסור להשתמש על השולע, אפילו כלים ששבתו בחצר, אטו כלים ששבתו בבית, ופחות מכאן אסורין לעשותם, וכלא שריכו, דלא שכיח מאני רבתיים רעילותם - זה היו מרפסת חוצה רשות אחת, ואין אסורין לה על זה, אבל לשמאל, דקרי מרפסת לבני רעילות ומיירי כשהשולע נבגד הילנות, ומשתמשין שם בני רעילות דרך הילנות כשלא יעירבו, וזמנה, היאך משתמשין בפחות מעשרה בני רעילות על השולע כלים ששבתו בעליות דרך הלנותיה? והלא אין חצר ומרפסת רשות אחת, אלא כלבים ששבתו בתוכן, ולא כלבים ששבתו בתוך הבית ועליתו, ויש להם ולשמאל דוקא אריאט קאי, דמיירי בנבגה עשרה, הוא הפסול כי בני רעילות לא רבויכין לעיל אליבא דרשמואל, אבל סיפא, דקתיני פחות מיכן לחצר, עירבו בני רעילות לשמאל - מיירי דהא אין בני רעילות על עליה לחצר ובני חצר לעצמן, בין לא עירבו, וכן הוה, בני חצר מותרים בן עליה אסורין לשולע לחלותותיהם.

וכלים ששבתו בחצר מותר לטלטל בחצר - פירושו: בכל חצירות, דאי באיתו חו" ותו לא - אפילו שבתו בבית גמי, ומיירי לרב כשלא עירבו חצירות עם הבתים, וקשיא: דאם כן הדין מייתי משיטת מסמור לרב, דאמר גמלי שבתו כן או מטלטלין בו אלא בארבעה תרוב נשתתפו לא אסר אלא כשעירבו בתים עם החצירות, אבל כשלא עירבו - לא אסר, כדמוכח בפרק י"א: לא הביאי' (שבת קל"ב) ואורכר, קשיא מנה לרב דבראי' ונתנא לא אסר רבו ועוד, דרב ספק כרבי שמעון, דהבא קאמר רבי שמעון מתיחו לרבו לומר: דמייתי רבמו שעירבו לרבי אליבא דרבי שמעון אין מטלטלין בו אלא בארבע, וטעמא בדברימם ש רשי' משום דכשעירבו אסור לטלטל חמצי למבוא אפילו כלים ששבתו בתוכו אטו כלים ששבתו בבית, ואק במבד שום שעמיש, ודמיא למרילתא כיון דאין בו אלא שלש מחצות, ולכן אין עירובין בלא ארבע, הכי נמי לבגדי אפילו בלא עירבו - אין מטלטלין בו אלא בארבע, דאסר לטלטל מאני חצרו למבו, דחצי ומבו לירודה לאו רשות אחת הן.

מזרח דתמא פי' מליני רבנן עליה רבי שמעון היבא עירובו - ואסור לטלטל מחצר למבו, משום דשכיח מאני רבתיים חצר, ומיחו, מחצר לחצר לא אסר, אף על גב דעירבו - דאין תשמעו חצרו או רגלין חצרו אחרת, אבל גזלות הוא לחוציא מחצר למבו, ואף על גב דרבנן בעירוב חצירות (מת. א. ג. ו) וגם בברייתא דגג חצר אבסדרה ומרפסת אומרין דוקא לא עירבו, הא עירבו - מניין, שמא רבנן דהבא אינר רבנן דהתם, וכלאו הכי עריך לומר, כן דברפי' זמי' שדועיאיהור (מ.ב.א) דתנא רמא דפליגי ארביי שמעון - היינו רבי יהודה ובריייתא המיטיחה לרב יהודה אתא ליה לרבי יהודה דגג וקפרה רשות אחת, ולרבנן דהבא ליה לר' קמנשען לן דבלא עירבו מליני, וטעמא דאסור מחצר למבו - דהיו מבני כתיב קרף, קאמר לירודה לאו רשות אחת הן.

אנשי מרפסת - דירוי רעלות הרבה פתוחין לה, ולא עירבו - בני חצר עמי בני מרפסת אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן ובני מרפסת אין אסורים על בני חצר אף על פי שדירוקי לה בסולם ודריסת רגלם עליה לרשת הרבים אדמורטין לעיל בפרק יביעו מערבי' (מנכ. ט.ט.ב.) אסור תורת פתח חצרו, ותורת חצרות חצרות, והכל לחלק וכלא אומריין תורת מוצאה עליו, כל שנבזה עשרה פסחים - כן נמנו רמז או חל, לריפסת - מותר להשתמש בו, ולחצר אסור, והנה ליה לה פתח ולזה בירוקיה, ומסככה למרפסת בתוך ארבע איברין קטני וכדמוקא לה בפרקין לעיל (פ.א.) פחות מכאן לחצר - כלומר: אף לחצר, ושנדון אסורים בו, והבי אומקינן תתם, כמה דברים משירתו בחצרו הידדי, בזמן שהיו אלו של רבים כיו - שדירוקי הרבה בתוך חצרו, ודירוקי הרבה במרפסת, ועירבו אלו לעצמן ואילו לעצמן - הדשאתה מספקי בני חצר מאני רבתיים לחצירן ובני עולות מוצאי רעילות למרפסת, ואי שרית ליה כלים ששבתו בחצר לטלטל במרפסת - אלא לטלטל בה גמי כלי הבית, או שרית לן יחידים - שאין בחצר אלא בית אחד, ואין במרפסת אלא עולות אחדות, שאינן יחידין קריב אחת לעצמה, והשתא שכחו מאני רבתיים בחצר, ומאני רעילות במרפסת, דלכא דלסי' עליהו, ולכן, גזרו בתו רבנן וכלא רשות אחת הן - לכלים גודה משום מאני רבתיים, ושכחו ולא עירבו - לעצמן, דלא שכיח מאני רבתיים בחצר ומאני רעילות במרפסת, בזמן רשות אחת הן - לכלים ששבתו בתוכם, מאן שמען ליה האי סברא - רבי שמעון, וקאמר, עירבו - לא נבגד חויא - מזהו ובנין חצירות דרשות אחת הן, ואיכוד ודאי לא שרו היבא עירבו, דגויי כדאמרין בפרק י"ז שדועיאיהור' (לעיל מט.א.) בני שלש חצירות הפתוחות לו, דפליגי ארביי שמעון ואמרו: שישלשן אסורין, דהיו רבולמו אתי לאפיקי מאני רבתיים דחיצינה שבאמצעית לחיצונה כפרתה, אבל רבי שמעון לא גזר, ולא קתי' - גג חצרו ומרפסתה דרשות אחת הן, ומבוי, דאי רבי שמעון - מלמד הוא רשותא ניהו, אמרו לחוציא מן חצרו למבו - רבנן, דאסרי במוא כקרפ, כמבוי אסור - ולקמן מפרשי: קא סלקא דעתך השתא דאפילו כלים ששבתו בתוכו אסור לטלטליו, ודברמילת משוי ליה מן שלא נשתתפו בו, רבי שמעון מתי - אף לחוציא כלי חצר למבו, כי מן שון של רבים - קא סלקא דעתך דהבי קאמר ודואל וכוכלין פי' דירוקי דרבה ושכחו ולא עירבו לעצמן, וכשודשאת לא שכחו כלי הבתים בחצירות - מילן מותרים הן עם זה, לא עירבו חצירות בתדיר - וכל חצר עירבה לעצמה, הואי כיל' זמן שון של רבים - לאו טעמא דלירחתיא ותוא, אלא רבוחתא הוא, ואף על גב דלא עירבו חצירות בתדיר, וכל חצר עירבה לעצמה, וכל חזאי היה את בית דירוקי טובא, ומפקי מאני רבתיים לחצר ואיכא למיגור אדירי דרושין דרין לא מיתדירי שפיר, ומפקי מאני רבתיים לחצר האחרת - אפילו רבי לא גזר, חלא ו' לא עירבו - לגמרי משמע, מאי לא עירבו - דמשמע לגמרי - אשיתוק דמבוי קאי, ובעירבו חצירות לא איירי מיד, ולא איכפת ליה בתו כין עירבה כל אחת לעצמה, בין לא עירבו קאמר דמתורסם מבבוי בלא שיתוק, ואמיירי ליה רבנן לא - כגג חצרו ואבסדרה ומרפסת מודיי לן, אבל בקרפיה ובמבוי - לא: הא דרבי וירא בפרק ירבי אלעויר ומיליה' (קל"ב.) אימא ולפבו אסור - לחוציא כלי החצר, היינו רישא - אתנא ליה אסור להבסיס ולחוציא מן החצר למבו, סחי דריפא - הא דתנא רישא אסור - בעירבו לעצמן קאסרי רבנן, ומשום כלי בתים הואי קתיני לא עירבו - לא נשתתפו הוא, אבל לא עירבו לעצמן אימא מודיי - אשמענען משנה יחידה, דעל כחך חזא לעירבו ודואל ללא עירבו, ואפילו הכי אסור.

והא

1 ופי אמר רבי יוחנן גבי - הלכה כרבי שמעון ואפילו עירבו חצירות רשות אחת. וכלכד
 2 שלא יורדו לטמא - אלמא: אסור לחצויה מתוך לחצויה. אי אמרת בשלמא בעירבו
 3 אסור אוקומנא לזת בעירבו אבל השתא בגמאי חוקמא. שלא יזת זה עומד במקומו -
 4 בקרקעית החצר. לישנא חריגא. שריא זה עומד במקומו גרסין ועל ראש הבתול קאמר.
 5 וכי רבי לא טמא - למשה זו בנשתינו. רבי

6 חייא - שסידר אותם את הברייתא ותלמידו
 7 היה. גמין לו - זה הפרושו. ולעולם למטה
 8 דסתם רבנן מותיקין - בביתם קאמר. שלא יוריד
 9 מראש הבתול חולק לביתו. וחורבה את
 10 דבתים - לא טמא שלום ולא טמא של אחרים.
 11 דהא אוקמא כרבי שמעון. שאין חלוק רשות
 12 אלא בביתם. ובגון שאינה פריצה למטה
 13 דרבים. אחת עירבה - לעינשה. ושכיוו מנאי
 14 דבתים בגוה. אמר רב הונא נתנן חורבה לזו
 15 שלא עירבה - להוציא לה כלים שהיו בחצר.
 16 דהא לא שכיח בה מאני דבתים שבתול
 17 עירבה אבל לעשירבה - לא. דרב הונא
 18 תלמידו דרב הוה. דאמר הלכה כרבי שמעון
 19 בשלא עירבו. אבל עירבו - לא. והייא בר בר
 20 אמר אף לעשירבה - אני שמעתי מאבא אף
 21 לעשירבה - נתנןן אותה. ומדעתי אני מפיש.
 22 דהאי ראמי קאמר אבא אף לעשירבה - לאסור את
 23 שתתן קאמר. גזוה לא עירבה אטו עירבה. דאי
 24 מפיך דני לטוה - דני נמי אתו ומפיך. ואם
 25 תאמי: - במה ששמעתי אף לעשירבה הלכה
 26 קאמר אבא שתתןן מותרות. ולא גזר אחי
 27 בעירבה משום מאני דבתים - קשיא לי
 28 במילתא דאבא. דאמר לעיל הלכה כרבי שמעון
 29 דהוה שלא עירבו. אבל עירבו - לא. אמנני מה
 30 אין נתננין חצר שלא עירבה לחצר עירבה.
 31 תנינן כליה לתוך תבירתה ותוציאם. הא לא
 32 גזר רב בחבורה כלומר: נדי נמי דחשי ליה דהא
 33 דאמר רב כליה לתוך תבירתה עירבה. הא לא
 34 דאוחה שלא עירבה מנכסת ומוציאה כליה
 35 לתוך עשירבה. דהא על שכיח בה בשלא
 36 עירבה מאני דבתים. ואף על גב דבבא שכיח -
 37 לא חישינן. דסתמא כי משתמש איניש -
 38 במאני דידיה משתמש ולא בחבריה. מיהו.
 39 כפיצא דאמאי אסר אבא בשעירבה לדבנטי

40 לשלא עירבה. הא לא גזר לגבי חורבה. תתם כיון רשיע - כלומר: אף לעשירבה דקאמר רב -
 41 לאפקו מאני טובא. וחישינן דלמא בעירבה הוא דאסר למטלל כליה לשלא עירבה. אבל שלא
 42 חייא בר בר אבא אף לעשירבה ושיתון מותרות ואם תאמי: שיתון אסורות - ותעמא משום דשמעין ליה לאלבא דקאמר אבל עירבו לא. אלמא: על ברוך. אפילו דוחק למילתיה
 43 דאבא לוקמנא לזאת דאסר בשעירבה הוא דאסר למטלל כליה לשלא עירבה. אבל שלא עירבה מותרות לתוך עשירבה - שמעין מיהא דאין נתנןן שלא עירבה לעשירבה. אלמא:
 44 גזר בעירבה משום מאני דבתים. וחורבה נמי. על ברוך עשירבה אסורה בה. וכי אמר אבא דיהבי ליה לתרופה - לא יאסורא קאמר. לא למי. תתם - גבי חצירות. כיון דמעטרי מאני
 45 חיצה חבירו בחצירו - עבידי לאפקו לה מאני טובא. וחישינן דלא יתיריה על מאני דבתים. אבל חורבה לא.
 46 **משנה** תיגול מותר - להבטיס לו להבית שלטמה. וזו בני קטן אוסרין עליו. ולגבי גזול תוך פריצה הוא שריע בניספיה. ובגון דאין הפריצה יותר מעשה. אלא קטן אסור לו
 47 להוציא כלי הבית. דגזול נדון אסור עליו דנפרץ לו במלואו ודברי הכה הוא דאפילו נזר מאיר לא אמר גזר שרתת אחא אלא כלבים ששכחו בתוכן אבל כלבים ששכחו בביתם לא.
 48 דומיא דחצר קטנה שפריצה לגזולה ולדלויל: עלמא חצירות רשות אחת קו לעינן כלי הבתים אסורה גזולה אקטנה. גזולה מותרת - להוציא כלי הבתים שבה אם עירבה לעינשה
 49 ולא אסרי עלה בני קטנה.

50 **גמרא** תרי - חצר וגג מה חצר דמיכרא מצינא - שריי שי לה מצינא. אף גג - נדי נמי דשריין ליה במצינא תחתונת משום גזר אסיק. מיהו מצינא ניכרות בעינן. שלא
 51 יזא גג ברול חציה לחם. דאי לא מיכרא. לא אמרין גג. אסיק. וזכור בני אסור. דאין לו שום מצינא וכל שאין לו מצינא שרתת אסור. כל גגן שלחן חרובין וזו וכל משופנין.
 52 ולשנא - דאמאי אפילו לא מיכרא אסורין גזר אסיק. לזכי תננה בני דרדי. ומה חצר דרבי לה רבים - אף גג. והאי דקתני קטן אסור - משום דרבי רבים מהו מזה. דהוי לה
 53 מצינא תחתונה שבעיהם מצינא נרדסה ולא מצות למינע ואסוקה. אבל אי לא דרסי בך - אף קטן שרי. דאמרין גזר אסיק ותפסיק המוציאה בניהם. ואף על גב דמכסאי ולא
 54 מיכרא. דהוי גזולה מופלגי כקטנה - ומתבטח אותה אצלן. ואין יורדי קטנה - משלחן בגזולה. למושבן אצלן. אסור לזרוע את הקטנה - דכמאן דהויא קטנה כולה בתוך גזולה
 55 דמי ואפילו מרדיק ארבע אמות מן הפנים. שאפילו בתוך הגזולה מותר להרדיק ולזרוע - הבא אסור. דקתני מתניתין מפני שדאי כפתחה של גזולה. אלמא: כולה כחז פתח משוח
 56 לה. נפיש מותרין - דהא אין דירוי קטנה מושלחן בגזולה.

7 **הלכה** אמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה - וקשה: דסתם ואחר כך מחלוקת הוא. ואמר בית
 8 הלחלוץ (בבבא בתבא) דאין הלכה כסתם. ואף על גב דלכל הפחות חשיב סתם
 9 כרבים כלפי הדין - וזכא אין נפקא מינה. דבלאו דהכי פליגי רבנן עליוהו ותיירי דרב רבי
 10 בארבעה כתי: דעיקר קושיא לרבי יצחק דלא גזר. ובהו חורבן הוי מלחוקת ואחר
 11 כך סתם. מחלוקת בשלש חצירות בימי
 12 שהוציאורד (מהב.) וסתם בישל' תולין' (ע"ג.)
 13 אבל זכא לא פליגי בגזולה.
 14 **מפני** מה אין נתנןן חצר שלא עירבה לחצר
 15 עשירבה - משום דאריי' בבית עירבה
 16 ואחת לא עירבה. נקט האי לשנא. והוא חרין
 17 דהוה מצי למימר: מפני מה אין נתנןן חצר
 18 עשירבה לעשירבה. ובקוטרוס פירש שפיר.
 19 **איכא** דאמרי אף לעשירבה ושיתונם מותרות
 20 - לפי האיכא דאמרי קשיא הא דאמר
 21 בפיר' דהר"י (ע"א.) רבי יוחנן אמר: אף לחורבה.
 22 ורבי יוחנן לשענייה דלא גזר דלמא אתי לאפקו
 23 מאני דבתים לחצר. והבא נמי לא גזר דלמא אתי
 24 לאפקו מאני דבתים לחורבה. ומאי לעשירבה הוא.
 25 דהא אפילו רב דגזר. גבי חורבה לא גזר!
 26 וזא נג. דקא דרסי לה רבים - היינו בלישנא קטא
 27 דרב יוסף ודלעיל.
 28 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 29 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 30 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 31 בחזית קטנה לגזולה.

32 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 33 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 34 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 35 בחזית קטנה לגזולה.
 36 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 37 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 38 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 39 בחזית קטנה לגזולה.
 40 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 41 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 42 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 43 בחזית קטנה לגזולה.
 44 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 45 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 46 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 47 בחזית קטנה לגזולה.
 48 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 49 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 50 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 51 בחזית קטנה לגזולה.
 52 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 53 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 54 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 55 בחזית קטנה לגזולה.
 56 **נפיש** בגזולה אסורה לזרוע את הקטנה -
 למאן דאמר (ט"ב) נראה במתוך ושהו
 במפנים נידון משום לזרוע - מיידי בבבבסיך
 בחזית קטנה לגזולה.

עיורבין. פרק תשיעי – כל גגות דף צג עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" קייט רש"י

1 סיבך על גבי אבמדיה שיש לה פצימין – שתי דפנות שיש לה בחלכתה לארכה, ועשויה
 2 נמוכי, ודבולין שלישית ורביעית קבועין עמודים לקריני הוותין ויש להם טפח, כשריה –
 3 דתנן (סוכה, א.) שמים בחלכתו ושלשית אפילו טפח, ואילו השנה את פצימיה – שבנה
 4 שתי מחיצות בחתכה אצל מחיצות הארשתות, ונמצאו פצימיה עומדין בין שתי המחיצות
 5 מנא וכן שתי מחיצות מאכא, ונתון קאסטרדיה

6 און גרנאן, פסולה – ראינן לה אלא שתי
 7 מחיצות, ליהדי כשריה – דפליגי עלך ביה
 8 מלתא לקמן בפרקין דאפילו אין לה שום
 9 מחיצה אמרין פי תקרה וירד וסותם, דסתם
 10 אבסודת תוחבין קורות למעלה מעמוד לעמוד
 11 ששלתיין קותננים את התקרה, וחדן קורות יש
 12 להם פה – דהיינו חודה, שאינה ענולה אלא
 13 מובעת, ליהדי – נמי, דארמת פסולה – אין
 14 כאן מחיצה לאיסור, דרבא היינו טעמא שסילק
 15 מנא את הפצימין ואת מחיצת הארשתות על
 16 ידי מחיצת הללו, והעמידה על אלו לבדן, תני.
 17 בקרה – מוכסה בגג חלק כעין תקרה עלייה,
 18 נפנים כאן – תחת הקרוי, מותר לרוע כאן –
 19 חזין לקרוי מיה, ואין עריך להרדיק, דפי תקרה
 20 יורד וסותם, והוי מחיצה מברלת יתייחס, השנה
 21 את קרוי – אפודה כל אבות – אסור, אלא אם
 22 כן הרדיק, סילוק מחיצות – שהשלמה זו סילק
 23 ופי תקרה, וכן כאן מבריל, ביד בר פשעתי –
 24 צדוה להשיב לאביי ושמואל זו, הלכך להחמישי
 25 – פעמים שהמחיצה מותרת לענין כלאים,
 26 ופעמים שהיא אסורה, עדי עיקר המחיצה –
 27 כלומר, עד יסוד מחיצה, סמוך רובת למחיצה,
 28 חיה ששון – כרם שרוקן מן הגדר אבות עשירי
 29 אבה, וכל שכן פרות, לא יביא ירק – בין כרם
 30 לגדר, וטעמא מפרש לקמן, אוהבין ספתתינן, וכן
 31 דאלימא לאקשויי ששן מבריתא, קרית הרבי
 32 – לקמן מפרשא, עשירי וארבע אמות – עריך
 33 שיאה בה להתייר, להרדיק ארבע אמות
 34 ולרוע, ואם פודה – אסור לרוע בה אפילו
 35 טפח, מחול – סביב כעין מחולות, אין שם שש
 36 עשירה אמה ביה – לפי שש כרם מנא ומנאן,
 37 ועריך לקרית וליתן ארבע אמות לכל
 38 עד לעבודתה, כמלא בקי וכלוי שהוי חורשין
 39 בשורין, ואם נשאר שמונה אמות באמצע,
 40 שאם באת לחלקי לכאן ולכאן – עד ארבע
 41 אמות לכל חלק – חשיבי ולא טבילי, ולא אתי
 42 כרם דהאי גיסא ומבטל פלגא, וברם מרואי גיסא
 43 ומבטל פלגא, ארבע אמות לכל
 44 ונתת שש אמות – לקמן מפרש טעמא, לא היינו פצימא

1 סיבך על גבי אבסודרה שיש לה פצימין – כשריה,
 2 ואילו השנה פצימיה – פסולת! אמר ליה אבוי: לדידי
 3 כשריה, לדידה – סילוק מחיצות הוא, אמר ליה
 4 רבה בר רב תנן לאבוי: ולא מצינו מחיצה לאיסור?
 5 והתניא: בית שחצי מקורה והציו אוינו מקורה, גפנים
 6 כאן – מותר לרוע כאן, ואילו השנה את קרוי –
 7 אסור! אמר ליה: התם סילוק מחיצות הוא, שלח ליה
 8 רבא לאבוי: ביד רב שמעיה בר זעירא: ולא מצינו
 9 מחיצה לאיסור? והתניא: יש במחיצות הדרם להקל
 10 ולהחמיר, ביצד? קרם הנמוע עד עיקר מחיצה – זורע
 11 מעיקר מחיצה ויאלף, שאילו אין שם מחיצה מרדיק
 12 ארבע אמות זורע, וזה הוא לשונו הדרם להקל, ולהחמיר ביצד? היה משודך מן הכותל
 13 ואת מחיצת אמה – לא יביא ויער לשם, ויאלמליהו, אין מחיצה – מרדיק ארבע אמות זורע,
 14 וזהו מחיצת הדרם להחמיר! אמר ליה: ושמעיה, אוהבין מפתתינן, דתנן: קרית הדרם,
 15 בית שפמאי אומרים: עשירי וארבע אמות, ובית הלל אומרים: שש עשרה אמות, מחול הדרם,
 16 בית שפמאי אומרים: שש עשרה אמה, ובית הלל אומרים: שתיים עשרה אמה, ואילו היא
 17 קרית הדרם – פרם שהרוב אפיעותיו, אם אין שם שש עשרה אמה – לא יביא ויער לשם,
 18 יהיו שם שש עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו, זורע את המותר, אי זו היא מחול הדרם
 19 בין הדרם לגדר, שאם אין שם שתיים עשרה אמה – לא יביא ויער לשם, יהיו שם שתיים
 20 עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו זורע את המותר, אלא הדרם לאו היינו טעמא – דכל
 21 ארבע לנבי ררם – עבודת הדרם, לנבי גרד – פון דלא מזורען – אפקורו במקור להו, דביני
 22 צדדו, והו' ושנים החיצונים מנופפים ומאמצעי אוינו מנופף, ויחיד ביה ויחיד ביה גישא כשריבא
 23 ונתנינן להן כל צורךן ודאי, אמצעי מנופף ושנים החיצונים אינן מנופפין, ויחיד ביה ויחיד
 24 וה' ויחיד ביה) – אין ונתנינן להם אלא בית שש, ואיפיעא להו: אחר ביה ואחר ביה ושנים
 25 באמצעי מהו? אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו, או דילמא: חד להקבא
 26 נפקי, וחד להקבא נפקי, ואם תימצי לומר: חד להקבא נפקי וחד להקבא נפקי, שנים ביה ושנים
 27 ביה, ואחד באמצעי מהו? הקבא ודאי, אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו,
 28 או דילמא: אימר להקבא נפקי, ואימר להקבא נפקי? והלכתא: געוין לקולא, אמר רב הקדאי:
 29 גיוד

1 סיבך על גבי אבסודרה שיש לה פצימין – כשריה,
 2 ואילו השנה פצימיה – פסולת! אמר ליה אבוי: לדידי
 3 כשריה, לדידה – סילוק מחיצות הוא, אמר ליה
 4 רבה בר רב תנן לאבוי: ולא מצינו מחיצה לאיסור?
 5 והתניא: בית שחצי מקורה והציו אוינו מקורה, גפנים
 6 כאן – מותר לרוע כאן, ואילו השנה את קרוי –
 7 אסור! אמר ליה: התם סילוק מחיצות הוא, שלח ליה
 8 רבא לאבוי: ביד רב שמעיה בר זעירא: ולא מצינו
 9 מחיצה לאיסור? והתניא: יש במחיצות הדרם להקל
 10 ולהחמיר, ביצד? קרם הנמוע עד עיקר מחיצה – זורע
 11 מעיקר מחיצה ויאלף, שאילו אין שם מחיצה מרדיק
 12 ארבע אמות זורע, וזה הוא לשונו הדרם להקל, ולהחמיר ביצד? היה משודך מן הכותל
 13 ואת מחיצת אמה – לא יביא ויער לשם, ויאלמליהו, אין מחיצה – מרדיק ארבע אמות זורע,
 14 וזהו מחיצת הדרם להחמיר! אמר ליה: ושמעיה, אוהבין מפתתינן, דתנן: קרית הדרם,
 15 בית שפמאי אומרים: עשירי וארבע אמות, ובית הלל אומרים: שש עשרה אמות, מחול הדרם,
 16 בית שפמאי אומרים: שש עשרה אמה, ובית הלל אומרים: שתיים עשרה אמה, ואילו היא
 17 קרית הדרם – פרם שהרוב אפיעותיו, אם אין שם שש עשרה אמה – לא יביא ויער לשם,
 18 יהיו שם שש עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו, זורע את המותר, אי זו היא מחול הדרם
 19 בין הדרם לגדר, שאם אין שם שתיים עשרה אמה – לא יביא ויער לשם, יהיו שם שתיים
 20 עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו זורע את המותר, אלא הדרם לאו היינו טעמא – דכל
 21 ארבע לנבי ררם – עבודת הדרם, לנבי גרד – פון דלא מזורען – אפקורו במקור להו, דביני
 22 צדדו, והו' ושנים החיצונים מנופפים ומאמצעי אוינו מנופף, ויחיד ביה ויחיד ביה גישא כשריבא
 23 ונתנינן להן כל צורךן ודאי, אמצעי מנופף ושנים החיצונים אינן מנופפין, ויחיד ביה ויחיד
 24 וה' ויחיד ביה) – אין ונתנינן להם אלא בית שש, ואיפיעא להו: אחר ביה ואחר ביה ושנים
 25 באמצעי מהו? אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו, או דילמא: חד להקבא
 26 נפקי, וחד להקבא נפקי, ואם תימצי לומר: חד להקבא נפקי וחד להקבא נפקי, שנים ביה ושנים
 27 ביה, ואחד באמצעי מהו? הקבא ודאי, אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו,
 28 או דילמא: אימר להקבא נפקי, ואימר להקבא נפקי? והלכתא: געוין לקולא, אמר רב הקדאי:
 29 גיוד

1 סיבך על גבי אבסודרה שיש לה פצימין – כשריה,
 2 ואילו השנה פצימיה – פסולת! אמר ליה אבוי: לדידי
 3 כשריה, לדידה – סילוק מחיצות הוא, אמר ליה
 4 רבה בר רב תנן לאבוי: ולא מצינו מחיצה לאיסור?
 5 והתניא: בית שחצי מקורה והציו אוינו מקורה, גפנים
 6 כאן – מותר לרוע כאן, ואילו השנה את קרוי –
 7 אסור! אמר ליה: התם סילוק מחיצות הוא, שלח ליה
 8 רבא לאבוי: ביד רב שמעיה בר זעירא: ולא מצינו
 9 מחיצה לאיסור? והתניא: יש במחיצות הדרם להקל
 10 ולהחמיר, ביצד? קרם הנמוע עד עיקר מחיצה – זורע
 11 מעיקר מחיצה ויאלף, שאילו אין שם מחיצה מרדיק
 12 ארבע אמות זורע, וזה הוא לשונו הדרם להקל, ולהחמיר ביצד? היה משודך מן הכותל
 13 ואת מחיצת אמה – לא יביא ויער לשם, ויאלמליהו, אין מחיצה – מרדיק ארבע אמות זורע,
 14 וזהו מחיצת הדרם להחמיר! אמר ליה: ושמעיה, אוהבין מפתתינן, דתנן: קרית הדרם,
 15 בית שפמאי אומרים: עשירי וארבע אמות, ובית הלל אומרים: שש עשרה אמות, מחול הדרם,
 16 בית שפמאי אומרים: שש עשרה אמה, ובית הלל אומרים: שתיים עשרה אמה, ואילו היא
 17 קרית הדרם – פרם שהרוב אפיעותיו, אם אין שם שש עשרה אמה – לא יביא ויער לשם,
 18 יהיו שם שש עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו, זורע את המותר, אי זו היא מחול הדרם
 19 בין הדרם לגדר, שאם אין שם שתיים עשרה אמה – לא יביא ויער לשם, יהיו שם שתיים
 20 עשרה אמה – נתון לו כדי עבודתו זורע את המותר, אלא הדרם לאו היינו טעמא – דכל
 21 ארבע לנבי ררם – עבודת הדרם, לנבי גרד – פון דלא מזורען – אפקורו במקור להו, דביני
 22 צדדו, והו' ושנים החיצונים מנופפים ומאמצעי אוינו מנופף, ויחיד ביה ויחיד ביה גישא כשריבא
 23 ונתנינן להן כל צורךן ודאי, אמצעי מנופף ושנים החיצונים אינן מנופפין, ויחיד ביה ויחיד
 24 וה' ויחיד ביה) – אין ונתנינן להם אלא בית שש, ואיפיעא להו: אחר ביה ואחר ביה ושנים
 25 באמצעי מהו? אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו, או דילמא: חד להקבא
 26 נפקי, וחד להקבא נפקי, ואם תימצי לומר: חד להקבא נפקי וחד להקבא נפקי, שנים ביה ושנים
 27 ביה, ואחד באמצעי מהו? הקבא ודאי, אי להקבא נפקי תלתא מהו, ואי להקבא נפקי תלתא מהו,
 28 או דילמא: אימר להקבא נפקי, ואימר להקבא נפקי? והלכתא: געוין לקולא, אמר רב הקדאי:
 29 גיוד

גידוד המשנה הוחרגה מחשבה אין מצטרפין – בפרק שני גיטין (ט.ו.ט) פירש כגונותו: גנוב בית עמוק חמשה ויש לו מחיצות חמשה – אין מצטרפין לדחות חוכו רשות היחיד. וקסאי לבינו דהו: דא אמר בפרק בריא (ט.צ.ב) דבור חלילה מצטרפין, ובשעתא נמי אמר דמודה רב הסאה בתחונה היאיל ורואה פני עשרה. אלא יש לפרש: גידוד חמשה – גבוה חמשה. ונפקא מינה משתי חציבות זו למעלה

מו, ולעלוהו דיאמרו דבא. הרי"ך עיין לענין שבת, אבי יש (לפרש בשש) הל ברשות חמשה גבוה חמשה ורובו ארבעה, ועל גבינו עשו חמשה חמשה שהודק מרשות הרבים לתוכו חייב. ומתוכו לרשות הרבים פטור. ורבי קמחי פתח במאן מקאן ואין אחד מערבין שנים אתחנתנה – ואם האמר: לעיל כפרדין עליונה לא תערב לא רחל ולא ריה, אמאי לא משני האי דקמחי מערבין שנים אחד מערבין אחד, ותחנתנה שני לומר: משום דמשעת ליה מערבין שנים – אתרוייהו. לקסאי דרבא אמר אלא דרבי מבעוד יום נפרגה – קשה. דרבא אמר אביי ורבה סבר כשמואל! דאמר שבת הואיל וזוהרה חתונה, ואם כן תיקשה, דאמי גופא אמר (שבת כב.א.) כל מילי דמר עבדי כחומי דרב, רב מתיי תלת דעבדי כשמואל; מתייין מבעי לבעי רב, ואם כן משום הכי לא חשיב האי. דרבא משום דרב הווא רוב יחודה נמי כשבי כשמואל – דהא בגיראי איכא חזמא דסברי כשמואל, דהא נפרק 'דמוציא' (שבת פ.א.ט.) משמע דסבר רבי יוחנן כסחם משנה גידוד חופף ומפסיק. ומיהו, רש' לומר דרב פריך 'בית הללמנאי'; וכן מיהו גבי רבי יוחנן דלמיטרי דרב שאין מתכוין אסור, ולא כסחם משנה גידוד – אפילו איכא סחמא אורינאי כדאשכחן בבבבא (בבב.ג.) מנאי אולמיה האי סחמא מהאי; ואין לרבי יוחנן נמי פסוק שחם אחת בלא אריה. אי נמי יש לומר: האי דעבדי כחומי דרב – היינו בעלמא, לבר מעידוב ואבל, דהלכה סבריה ומיקלא ברם, אי שנוא: כון דומעין דין קולא הויא חתומא. כון דנאסר במקצת שבת, דמהאי טעמא נאסר כלב השבת – ואל תשיב ליה מחומרי דרב, ולרב לית ליה הואיל וזוהרה וזוהרה, לית ליה נמי הואיל ונאסר נאסר.

שבת כיון שזוהרה וזוהרה – מירשישה בפרק קנא (פ.א.) דיבר ומתחיל עירובי). אין מטלטלין בה אלא בארבע – ככלים ששבתו בבית לרבי שמעון. הי"ב דברי רבי אילעור – בגמרא מוקי לה במוק חמיצה הפרעה. אלא שנוי רב אלעור, ויש שנקט ככל משתי מחיצות שבעידה, עשוק מחיצה זו שפנצה היא תוך מחיצות הנשארות. ובלישא קנא מוקי לה כיון שבאברה ליה תוך באותו מוקם, וברדו להם מקום מחיצת לדחות שלוק ללכת דרך שם בשביל דרכם שאבדו שם. ורבי אילעור לעלמיה, דאית ליה מה שברדו ברהו, ורבנן סברי דאין להם כל לברוהו. הלכתי אף על פי שערבתי שם – אינה שרועת הרבים, ולא נגפס לרבים. וכו' כדאמרין בפרק שני (בבב.) גבי שבילי ביה לגלול קאמר. רמתוכה; דקאמר רבי אלעור – לאו דוקא מחוכה, אלא משום דנקטו רבנן 'מתוכה' – קאמר איהו נמי 'מתוכה'. כדאבגרא בגמרא. דהכי קמהדרי ליה רבנן: אי אתח מההו שאם הוציא מתוכה לרשות הרבים שהוה פטור אבל אסור, שאין לרביים בה ש'לכך אינה נעשית רשות הרבים אפילו נמלו כל המחיצות סביב וחי ברמילת – האנ נמי מקום מחיצה חודה שיהיה אסור כרמילת. שאין להם בה ש'רשות הרבים, והוא דשכין רבנן רשות היחיד ברוכס רב אלעור. ונקטי רשות הרבים אילעור דרב – משום דרבי אילעור דרב – מקום מחיצה שהיה רשות הרבים, ואינו של רבים. כדאמרין חייב. אבל רבנן מיידי מביצאי ומבניא לתוכו משום, ואפילו כשנמלו כל המחיצות – נקטי רשות הרבים שאלה הנכר במשנה, ולא רצו למינקט שאם הוציא מתוכה לחצר שאלה – משום דלא נכר במשנתו שיהיה חצי אצלת. אי נמי: לרבי נקטי רשות הרבים – להוכיח שתוכה חלוק דרבה מרשות הרבים, שאם לא היה חלוק הרבה – היה מותר להכניס מרשות הרבים לתוכה. אבל כמה שפטר המחיצות מרשות היחיד לוחה – אין להוכיח שתוכה הרבה. דאפילו אין חלוק אלא מעט מרשות הרבים פטור מחיצת מרשות היחיד לוחה, כיון שאין רשות הרבים במש.

גידוד חמשה – חצר שקרקעיתה גבוה חמשה טפחים, והוספה על אותו גובה מחיצה חמשה. מודה רב הסאה בתחונה – דלגובה היא מחיצה. אבל לגבי עליונה – לאו מחיצה היא. שאינה רואה את פני עשרה למחיצתה. ואי הויא כוליה בגידוד – שפיר טפי, משום דמתמשא להיאדי עד סוף הגידוד, ורואה גובהה יותר על חברתה עשרה, ומינבאר מחיצתה. ותחנתנה חייב – תערב – מחיצה

כלומה; לעצמה תערב ויריחה, ולא על עליונה. שהרי מחיצה בנייהם. אבל עליונה – אפילו לעצמה אסורה, שהתחונתה אסורה שאין כאן מחיצה. ולא ראי נמי תערב עם חתונתה – שהרי אין כאן פתח. דלגבי חתונתה חבל סתום. כגמולתא – מחיצה עשרה על הגידוד עד עשר אמות אמצעיות. שהיהחזק כעין פתח ולא הניח מחיצה עשרה אלא מחיצה חמשה, והגידוד חמשה. הלכך: שתוקן מערבית לעצמן, ואין זו אסורה על זו. דלגבי חתונתה כולה סחומה היא, ולגבי עליונה ומחיצתה ופתחא היא. מיהו, כי יהידי לא מצו מערבי משום דלגבי חתונתה חבל סתום. איכא אינאי בי – ועל כדרך היא פתוח במאן – אמצעית חמשה שבעשר האמות קאי, דהא בכל הדיקין מחיצה עשרה איכא אי בניי חיי תערב – דהא פתח נגזר וזאת אצל שתוקן. כגמולתא – שאין ברהמה אלא עשר אמות, הלכך, אסורה עליונה עליה ולא מערבה בהדיה. כדתנן: גודלה ומותרת וקטנה אסורה. אי הכי חתונתה חיי תערב – עם העליונה. חיי לא תערב – כגמולתא דעליונה אסורה אלא אם כן ערובה נמי. ויורין אבאן כשבת – כגון כותל שבין שתי חצירות שנפל בשבת הדינו ויריחה יושטחא כי הדין. מתי איכא – עד זח. וזח ליה, וקטנה אסורה – וסולקא דערין שפנצה שבת. אלא אורי – על כרחיך יוכי תיקמא דהא את אבדת יורין איכא בשבת אין אסורין. דהשתיה כנאי מניה פריא ביה עירב דרתי פתח – דהא חצירות שעירכו יחד על ידי פתח שבעידה. ונפתם – בשבת, שפנלה מפולח כנגדו. מתי – לטלטל מנו לזו דרך גובה הבתול וזרתיין וסדקי, ומאריין הואיל והותר למקצת שבת – הותר לבטלה אל. אלא, כותל שבין שתי חצירות – שלא יהיה פתח ביניהם, ולא עירוב בו ידי, ונפל, רב אמי אין מטלטלין בו אלא בארבע – רב לית ליה: הואיל והותרה וזוהרה, וכחד חצי רבי משוקין ליה, דקימאן לן חצי של עירוב דברי הכל מטלטלין בליים ששבתו באוריאי – דהייא כולה חצי רשותה היא, אבל באי שתי רישות האסורות זו עם זו היה, ומנצתא כל אחת פרוצה בגמולתא למקום האסור לה. אף על גב דאבגרא לן דחצירות רשות אחת הן – הבא בעשיריה כל אחת לעצמה עסקין, ורב לעלמיה, דאמר: הלכה כרבי שמעון, והוא שלא עירבו, אבל עירבו – שתי רישותיהן.

גידוד המשנה ומחיצה חמשה אין מצטרפין, עד שיהא או כולו בגידוד או כולו במחיצה. מיתרבי: שתי חצירות זו למעלה מזה, ועליונה גבוהה מן התחתונה עשרה טפחים, או שיש בה גידוד חמשה ומחיצה חמשה – מערבין שנים ואין מערבין אחד. פחות מכאן מערבין אחר ואין מערבין שנים! אמר רב: מודה רב הסאה בתחונה, הואיל ורואה פני עשרה. אי הכי, התחונה תערב שנים ולא תערב אחד, עליונה לא תערב לא אחד ולא שנים! אמר רבה בר עוקאי: כגון שהיתה עליונה מגופפת עד עשר אמות. אי מערבין שנים. אי פגיא – חד תערב, אי פגיא – תרי תערבו; אמר רבה בריה דרבא: כגון שנפצה התחונה בגמולתא לעליונה. אי הכי, התחונה – חד תערב תרי לא תערב. עליונה, אי פגיא – תרי תערב, אי פגיא – חד תערב! אין הכי נמי. וכי תתני: 'פחות מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים' – אפתחנהו. דרש רמיביר: גידוד המשנה ומחיצה חמשה מצטרפין, אשפחיה רבינא לרב אחא בריה דרבא אמר ליה: תני מר מודי במחיצה? אמר ליה: לא. והלכתא: גידוד המשנה ומחיצה חמשה – מצטרפין. כעו רב השעיא: הויא חמשה הפאין בשבת מהו שאמרו? אמר רב הסאה: תא שמע, חצר גדולה שנפצה לקטנה – הגדולה מותרת והקטנה אסורה, מפני שהיא כפתחה של גדולה. אמר רבה: אימר מבעוד יום נפצה. אמר ליה אבוי: לא תיקמא מר 'אימר' אלא 'ויא' מבעוד יום נפצה". דהא מר הוא דאמר: כעו מצינה מרב הונא, וכעו מצינה מרב יהודה: עירב דרך הפתח ונתמם הפתח, עירב רבי: תלול, מהו? אמר לי: שבת, כון שהותרה – הותרה. אחר, כותל שבין שתי חצירות שנפל, רב אמר: אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות, ושמואל אמר: הו

1 ווא פּטלש'ע עך עיקר מחיצת - כמעיקרא דאמיניק. האילן הוחזרה הותרה. וככלי הכית
 2 קאמט שמואל. דאי בששבו בוצע - אפילו מעוז לחצר נמי דהא שמואל הוא דאמר
 3 הלבב כרבי שנוען. ואפילו עיריב כל אהת לעצמה - לא נור משום מאני דבתים. ואף
 4 על גב הדשהת הוא לחו חצר אהת כשנפל - לא אסרי להו בתים, דהא שרי לאמוקי
 5 מנתיב לחצר. ודעת האילן הוחזרה שנקטת -

6 שקילו גלימא נגידו - קרו טלית ופרסו אותה
 7 שני כלות מחוצה. אדירינהו רב אבהו - שקילו -
 8 דקסברי. אסור לטליל הסדין שבת. אפילו -
 9 הפניניה וקפרי בה - קרו אבנטו וקשרו בו את
 10 הלהת למחוצה. **משנה** חצר שנפרצה חרוב -
 11 הרבים - בעולאה, או יתר משהו, חרוב -
 12 דרשות הרבים הוא. ובמבואר קא בעי לה פסור
 13 - אבל מותר לשתוחה - לא. אפילו תוך ארבע
 14 אמות דלא אהת הרבים אתה אלא כרמילית
 15 היא. והוא חיצו נהי מנחבתי הדידה.
 16 **גמרא** שכרזו דרך לעצמן - שבתה אתה. מנ -
 17 שברזו ברו - ואינו רשאי לנודרה אלמא. קט
 18 לה. שבתה להו דרך באותו שדה - שיהיה לך
 19 דרך בו, ואינו יודע אי בעצמא אי בדרומה וברזו
 20 לתן אתה מן הרוחית. וכן תינא חבא נמי
 21 כשאביתו. חזק החרך באותה חצי - אין מקום
 22 המחיצה ניכר, ובני רשות הרבים מרחיבין רשות
 23 הרבים לתוכה במקום, ואמרו שכל היה
 24 רשות, וכן אמר רבי אליעזר רשות הרבים אתה
 25 - באותו מקום מחיצת קאמר, שאלו ערוץ
 26 עליו, והאסר בני תינא עדי מקום מחיצת
 27 מחלוקת - דשמענו כל החצר כולה עד מקום
 28 המחיצה והיא חבנינא בעשין אותה כרמילית. אבל
 29 במקום מחיצה מורה. כנגד דרבי אליעזר משני
 30 ליה לבניה רשות הרבים. ואיבעית אימא -

31 לעיל משקומות מחיצת ניכרות. ואפילו לה
 32 משני ליה רבי אליעזר למקום מחיצת רשות
 33 הרבים, עדי סבר. דרבי רשות הרבים כרמילית
 34 הרבים דמו. קאי מילי היבא דאיכא שפיר -
 35 סתם צידי רשות הרבים איכא חיפופי. וענין
 36 יתדות אבנים גדולות סתור לכוהל שלא
 37 יקרוהו קירות, והדוא אירי שביניהם לכוהל
 38 קרי צידי רשות הרבים. וההואא דהא אבנתא
 39 שפליגי רבנן, ואמרו לאו רשות הרבים הוא.
 40 ואסור לטליל מתוכו לרשות הרבים משהו
 41 דאיכא תפסק, ולא עיילי בהא רבים מדיה
 42 אבל האב - אשנא מודו ליה. והא שותבה -
 43 לרשות הרבים קאמר רבי אליעזר חיב. אלמא:
 44 כולה חצר רשות הרבים משני ליה. אידי דאמרי
 45 רבנן מתוכה ב' - ואנן פריכין לרבנן אמאי
 46 נקטי מתוכה, דא רבי אליעזר בתובה מודה
 47 דכרמילית אהת מקום מחיצת הוא דקא נמי
 48 רשות הרבים. **משנה** חצר שנפרצה - בשבת
 49 לרשות הרבים. מותרין לאותה שבת - והאיל
 50 הותרה למקטעה. שישלה קורתו או (לחיי-)
 51 גיטין. לעידי לבא - לשבת הבאה. אם מותרין
 52 ב' - בגמרא מפרש דרבי יוסי מתמיח וחבי
 53 קאמר כשם שאסורין לעתיד לבא - כך אסורין
 54 היום. **גמרא** כשא עסקין - דבאצטריך ליה
 55 לנקטש משתי רוחותיו. אוליבא עשיר - ומשם
 56 שתי רוחות אחת לא, דארמינן פתחא חזק. משתי
 57 רוחותיו - ריפא נמי פתחא הוא - דקא סליק
 58 דעתיה משתי רוחותיו ו' כנגד זו קאמר, כגון מורה
 59 ומערב.

וזה מטלילטל עד עיקר מחיצה, וזה מטלילטל עד עיקר
 מחיצה. והא דרבי לאו בפירוש אהת, אלא כמפלגא
 אהת. דרבי השמואל הוא יתבי כההוא חצר, נפל
 גנדי דביני בני. אמר להו שמואל: שקלו גלימא:
 גנדיו כה. אהדרינהו רב לאפיה. אמר להו שמואל:
 אי קבדי אבא - שקולו הימניה וקמרו בה. ולשמואל
 למה לי הא? והא אמר: זה מטלילטל עד עיקר
 מחיצה, וזה מטלילטל עד עיקר מחיצה! שמואל עבד
 לעצמותא בעלמא. ורב, אי סברא ליה דאסור -
 גלימא ליה! אתריה דשמואל תרה. אי הכי, מאי מעמיא
 אהדרינהו לאפיה? דלא נימרו בשמואל סברא ליה,
 והדר ביה משמעתייה. **משנה** חצר שנפרצה לרשות
 הרבים, מקמינא מתוכה לרשות היחיד או לרשות
 היחיד לתוכה, תיב, דברי רבי אליעזר. ותקמינא
 אורחים: מתוכה לרשות הרבים או מרשות הרבים
 לתוכה פטור, מפני שהיא כפרמילית. **גמרא** ורבי
 אליעזר, משום דנפרצה לרשות הרבים הוא לה רשות
 הרבים? אין, רבי אליעזר למעמיה. דתניא, רבי יהודה
 אומר משום רבי אליעזר: רבים שברזו דרך לעצמן -
 הוא שברזו ברו. איני? והאמר רב גידל, אמר רב:
 מיהו שאבדה לתן דרך באותו שדה. ובי תימא: הא
 נמי כגון שאבדה לה דרך באותה חצי - והאמר רבי
 תניא: עד מקום מחיצה מחלוקת! אימא: על מקום
 מחיצה מחלוקת. ואיבעית אימא: בצידי רשות הרבים
 קמפלגי; דרבי אליעזר סבר: צידי רשות הרבים -
 לרשות הרבים דמו, ורבנן סברי: צידי רשות הרבים -
 לאו לרשות הרבים דמו. ולפלוג בצידי רשות הרבים
 קמפלגא! אי אפילונו בצידי רשות הרבים בעלמא -
 תהו אמרין: מי פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר - הני
 מילי היבא דאיכא חיפופי, אכל היבא דליבא חיפופי
 אימא מודו ליה, קא משמע לן. והא "מתוך הרבים"
 קאמר! אידי דאמרו רבנן "מתוך הרבים", אמר איהו נמי
 "מתוך הרבים", ורבנן אמרו רבי אליעזר צידי רשות הרבים,
 ומתדרו ליה אינהו "מתוך הרבים"? הכי קאמרו ליה רבנן
 לרבי אליעזר: מי לא קא מודית לן היבא דמטיילטל
 מתוך הרשות הרבים, ומרשות הרבים לתוך דקמטור

מ- מפני שהיא פרמילית, צידי נמי לא שניא. ורבי אליעזר - התם לא קא דרסי לה רבים,
 ברת קא דרסי לה רבים. **משנה** חצר שנפרצה לרשות הרבים משתי רוחותיה, וכן
 קא שפירי משתי רוחותיו, וכן מבני שפגלו קורותיו או לחיו - מותרים באותו שבת,
 ואסורים לעתיד לבא, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: אם מתקוין לאותו שבת - מותרין
 לעתיד לבא, ואם אסורין לעתיד לבא - אסורין לאותו שבת. **גמרא** כמאי עסקין?
 אוליבא בעשרה - מאי שנא מורה אחת - דאמר "פתחא הוא", משתי רוחות נמי פתחא
 הוא! אלא בתר מעשר - אי הכי אפילו מורה אחת נמי אמר רב: לעולם בעשר,

1 זה מטלילטל עד עיקר מחיצה - כמעיקרא דאמיניק. האילן הוחזרה הותרה. וככלי הכית
 2 קאמט שמואל. דאי בששבו בוצע - אפילו מעוז לחצר נמי דהא שמואל הוא דאמר
 3 הלבב כרבי שנוען. ואפילו עיריב כל אהת לעצמה - לא נור משום מאני דבתים. ואף
 4 על גב הדשהת הוא לחו חצר אהת כשנפל - לא אסרי להו בתים, דהא שרי לאמוקי
 5 מנתיב לחצר. ודעת האילן הוחזרה שנקטת -

6 שקילו גלימא נגידו - קרו טלית ופרסו אותה
 7 שני כלות מחוצה. אדירינהו רב אבהו - שקילו -
 8 דקסברי. אסור לטליל הסדין שבת. אפילו -
 9 הפניניה וקפרי בה - קרו אבנטו וקשרו בו את
 10 הלהת למחוצה. **משנה** חצר שנפרצה חרוב -
 11 הרבים - בעולאה, או יתר משהו, חרוב -
 12 דרשות הרבים הוא. ובמבואר קא בעי לה פסור
 13 - אבל מותר לשתוחה - לא. אפילו תוך ארבע
 14 אמות דלא אהת הרבים אתה אלא כרמילית
 15 היא. והוא חיצו נהי מנחבתי הדידה.
 16 **גמרא** שכרזו דרך לעצמן - שבתה אתה. מנ -
 17 שברזו ברו - ואינו רשאי לנודרה אלמא. קט
 18 לה. שבתה להו דרך באותו שדה - שיהיה לך
 19 דרך בו, ואינו יודע אי בעצמא אי בדרומה וברזו
 20 לתן אתה מן הרוחית. וכן תינא חבא נמי
 21 כשאביתו. חזק החרך באותה חצי - אין מקום
 22 המחיצה ניכר, ובני רשות הרבים מרחיבין רשות
 23 הרבים לתוכה במקום, ואמרו שכל היה
 24 רשות, וכן אמר רבי אליעזר רשות הרבים אתה
 25 - באותו מקום מחיצת קאמר, שאלו ערוץ
 26 עליו, והאסר בני תינא עדי מקום מחיצת
 27 מחלוקת - דשמענו כל החצר כולה עד מקום
 28 המחיצה והיא חבנינא בעשין אותה כרמילית. אבל
 29 במקום מחיצה מורה. כנגד דרבי אליעזר משני
 30 ליה לבניה רשות הרבים. ואיבעית אימא -

31 לעיל משקומות מחיצת ניכרות. ואפילו לה
 32 משני ליה רבי אליעזר למקום מחיצת רשות
 33 הרבים, עדי סבר. דרבי רשות הרבים כרמילית
 34 הרבים דמו. קאי מילי היבא דאיכא שפיר -
 35 סתם צידי רשות הרבים איכא חיפופי. וענין
 36 יתדות אבנים גדולות סתור לכוהל שלא
 37 יקרוהו קירות, והדוא אירי שביניהם לכוהל
 38 קרי צידי רשות הרבים. וההואא דהא אבנתא
 39 שפליגי רבנן, ואמרו לאו רשות הרבים הוא.
 40 ואסור לטליל מתוכו לרשות הרבים משהו
 41 דאיכא תפסק, ולא עיילי בהא רבים מדיה
 42 אבל האב - אשנא מודו ליה. והא שותבה -
 43 לרשות הרבים קאמר רבי אליעזר חיב. אלמא:
 44 כולה חצר רשות הרבים משני ליה. אידי דאמרי
 45 רבנן מתוכה ב' - ואנן פריכין לרבנן אמאי
 46 נקטי מתוכה, דא רבי אליעזר בתובה מודה
 47 דכרמילית אהת מקום מחיצת הוא דקא נמי
 48 רשות הרבים. **משנה** חצר שנפרצה - בשבת
 49 לרשות הרבים. מותרין לאותה שבת - והאיל
 50 הותרה למקטעה. שישלה קורתו או (לחיי-)
 51 גיטין. לעידי לבא - לשבת הבאה. אם מותרין
 52 ב' - בגמרא מפרש דרבי יוסי מתמיח וחבי
 53 קאמר כשם שאסורין לעתיד לבא - כך אסורין
 54 היום. **גמרא** כשא עסקין - דבאצטריך ליה
 55 לנקטש משתי רוחותיו. אוליבא עשיר - ומשם
 56 שתי רוחות אחת לא, דארמינן פתחא חזק. משתי
 57 רוחותיו - ריפא נמי פתחא הוא - דקא סליק
 58 דעתיה משתי רוחותיו ו' כנגד זו קאמר, כגון מורה
 59 ומערב.

רוחות

מ- מפני שהיא פרמילית, צידי נמי לא שניא. ורבי אליעזר - התם לא קא דרסי לה רבים,
 ברת קא דרסי לה רבים. **משנה** חצר שנפרצה לרשות הרבים משתי רוחותיה, וכן
 קא שפירי משתי רוחותיו, וכן מבני שפגלו קורותיו או לחיו - מותרים באותו שבת,
 ואסורים לעתיד לבא, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: אם מתקוין לאותו שבת - מותרין
 לעתיד לבא, ואם אסורין לעתיד לבא - אסורין לאותו שבת. **גמרא** כמאי עסקין?
 אוליבא בעשרה - מאי שנא מורה אחת - דאמר "פתחא הוא", משתי רוחות נמי פתחא
 הוא! אלא בתר מעשר - אי הכי אפילו מורה אחת נמי אמר רב: לעולם בעשר,

1 רוחות את ליה פי תקרה, ובלבד של הא מפולש. ומשום הכי נקט בבקשה - ודכתיב סתם
2 אכסדרה יש לה שלש מחיצות, והסתא מושכת בל חצור באורך או ברוחב. אלא שהיא עד
3 אופנה חצרה, ופרעה לפנים במינאל. וברכי נקט בקעה, ואדפילו אן אלא מה שתי מחיצות,
4 ופרעה משני צדדין - אית ליה לרוב פי תקרה. ובסמך גרס: "כי לית ליה - בשלש, אבל
5 בארבע - אית ליה. ר' ירמיה רבינו גמלא רבתי.

6 הם, ודכי פירושה: בשלש - שיש שלש מחיצות.
7 הרביעית פרעה במלואה. אלא בארבע, שיש
8 רביעית לרז או פם, דאיכא שם מחיצה, אף על פי
9 שפרעה מרובה או שפרעה יתר מעשר - אמרינן
10 פי תקרה. ופירין: מכל מקום קשיא, ודינא פי
11 התקרה אפילו בשתי חרות, כיון דאין פרוצט
12 במילואן, ויש בכל רוח שם מחיצה. דרבי רובין
13 לשמואל אן חילוק בין מרחא אחת לשתי ואי
14 נפרץ במילואן אפילו מרחא אחת לא אמרינן פי
15 תקרה יורה וסוטה. ומשני: שנפרץ אפילו יורה,
16 וקריזו בארבע, שנפרץ ונפל גם פי תקרה, ע'
17 שפולגן מן הבתול ארבע מרח רוח ורוח. דאף על
18 פי דיש כאן ארבע מחיצות שלא נפלו - אמרינן
19 לא חשיבי דתי מחיצות לסייע לקריזו, ולמיא פי
20 תקרה - כיון דתופלג מרח ארבע. הוא דרין
21 דאפילו ברוח אחת כבי האי גונא לא אמרינן יורה
22 וסוטה. ונקט קרן ויהי אלא משום דאוראת
23 ודמילתא, דשנפרץ שם רגל לית מרח טפל מן
24 הקריזו עמי. אית דוקא בקרן ויהי מחיצות
25 תרתי לריעותא. דטעמא דפי תקרה - משום דדמי
26 לפתח דתופלגי בסמך בין עשר ליתר מעשה.
27 ובקרא ויהי לא דמי לפתח, משום דפתחא פתח
28 ויהי לא עבדי אישתי. ויהי תאמר: מאי פירי משתי
29 רוחות נמי מינא פי תקרה, נקט שתי רוחות
30 מתניתין שנפרץ זה כגנו זה, דהיי מופלש ולא
31 אמרינן פי תקרה? ויש לומר: ונדחת ליה לאוקומא
32 בכל ענין, ועתי-ודמיא דחזרי רלא הוי מפולש
33 ויהי אית בית' קתינ.

34 **וקריזו** באלכסון - פירש בקומטרס. בשיעור
35 כעין גנין שלנו דליכא פה, היינו כי
36 ארילוא בארמינן ביעור פסיך (המה). ותיבה
37 דהיה ליה לניקוט כי אייראל, כדנכת סתא ואומי
38 רבינו יצחק: דמיייר שנפרץ הקריזו באלכסון ואינו
39 המחיצות בקרן ויהי, והכי יהי גונא לא אמרינן פי
40 תקרה.

41 **ושמואל** אמר אפילו ביתר מעשר - ואיירי
42 בין משום בין ביתר מעשה, ונקט

43 שתי רוחות - משום בית, דמרחו חותני פי תקרה אפילו ביתר מעשה, כיון דאיכא שם
44 ארבע מחיצות. ולא מצי למימר דנקט שתי רוחות משום דאיירי נמי בעשר - דלא היה ליה
45 משום הכי לניקוט שתי רוחות כי אם נפרצה סתם, דהיי מרחא אחת, ויהי משמע כסתם נפרצה
46 שהיא אית ביתר מעשה. ולא רצה רב להעמיד אן ביתר מעשה ומשום בית, כמו שמואל - דקסבר
47 רב דהי אית ביתר מעשה לא אית רוחות כלל, אלא היה ליה לניקוט ודוקא ביתר
48 מעשה מרחא אחת, אלא היה ליה לניקוט שתי רוחות משום בית. אי נמי: סבר רב דביתר מעשה
49 לא יתייר רבי יודנה אף לאותה שבת, כמו שניקט בעשר בקרן ויהי, אף על פי שו' חושב
50 לא כפרהיה רלא פתח.

51 **וקריזו** בארבע - רשי' פירש: שנפרץ החותל ומש מכאן ומש לכאן ולא דק, דאם כן
52 לא יהויא פירצה יורה מעשה, אלא באלכסון של המש על המש, דהיינו שבע אמות,
53 וחס לא חלוקק בה.

54 **שמואל** לא אמר כרב ולא קתינ אלכסון - אף על פי דלא קתינ נמי שנפרץ הקריזו ברוח
55 ארבע - מכל מקום חשיב גונא ויהי ליה הדיא, כיון דקתינ שנפרץ משתי
56 רוחות - שאו רגל הקריזו לישראל, אבל אן דרכו לפרוץ באלכסון.

57 **רב** לא אמר בשמואל דאם כן הוי ליה אכסדרה - כלומר: אכסדרה נפרצה רביעית ושלישית
58 במילואן, אמר פי תקרה כמו באכסדרה.

59 **בעשר** כולו עלמא לא פליגי - פירש בקומטרס: ודלאו תימתיא פי תקרה נמי פתוחים הם,
60 ורבי לפרושהו: לדיכא דאמרי ומרוק מלפניהו בעשר, ולית ליה לשמואל פי תקרה, ולא אמרינן פתוח הוא אלא נראה ומכאן פי תקרה חשבינן ליה פתח לישנא קמא, כי אף
61 על פי שהוא במילואן, דפי תקרה הוי טעם פתח, כדפרישתי לבי.

1 **וכגון שנפרצה בקרן ויהי, דפיתחא בקרן ויהי לא עבדי**
2 **אינשי.** "וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו" מאי שנא
3 מרוח אחת - דאמרין "פי תקרה יורה וסוטה", משתי
4 רוחות נמי, למא "פי תקרה יורה וסוטה"! אמרי
5 דכי רב משמיה דרב: כגון שנפרץ בקרן ויהי, וקריזו
6 באלכסון, דליכא למימר "פי תקרה יורה וסוטה".
7 **ושמואל אמר: אפילו ביתר מעשה, אי הכי, מיהא**
8 **אחת נמי משום בית.** ובית גופיה תקשי, מאי שנא
9 מרוח אחת - דאמרין "פי תקרה יורה וסוטה",
10 משתי רוחות נמי נמיא "פי תקרה יורה וסוטה" ותו:
11 מי אית ליה לשמואל פי תקרה יורה וסוטה? והא
12 אמר, אכסדרה בקעה; רב אמר: מותר לטלטל
13 בקוה, ושמואל אמר: אין מטלטלין בה אלא בארבע
14 אמות! הא לא קשיא, כי לית ליה - בארץ נע,
15 אַבְל בשלש - אית ליה. מקל מקום קשיא! דאמרין
16 פי רב משמיה דרב: כגון שנפרץ בקרן ויהי וקריזו
17 באלכסון, הָכֵא נָמִי: כגון שנפרץ בקרן ויהי וקריזו
18 בארבע, שמואל לא אמר כרב - אלכסון לא קתינ.
19 **ורב לא אמר בשמואל - אם כן הויא ליה אכסדרה,**
20 **ורב לטעמיה, דאמר: אכסדרה מותר לטלטל בקוה.**
21 **ואיתמה, אכסדרה בקעה, רב אמר: מותר לטלטל**
22 **בקוה, ושמואל אמר: אין מטלטלין בה אלא בארבע**
23 **אמות. רב אמר: מותר לטלטל בקוה, אמרינן פי**
24 **תקרה יורה וסוטה,** ושמואל אמר: אין מטלטלין
25 בה אלא בארבע אמות, לא אמרינן "פי תקרה יורה
26 וסוטה". **בעשר פולג עולמא לא פליגי, כי פליגי -**
27 **ביתר מעשה. ואיפא דאמרין: ביתר - פולג עולמא לא**
28 **פליגי, כי פליגי - בעשר. והא דאמר רב יודנה:**
29 קוה

1 **בנו שנפרצה** - בה פירצה אחת, שחופפת בשתי רוחותיה - דהיינו בקרן ויהי. **דיתרא**
2 **בקרן ויהי לא עבדי** - ולא אורחה הוא. **בשתי רוחות נמי וכו'** - מבית סלקא רעתיה
3 שתי רוחות משום אמרי רב - דהי נמי בקרן ויהי. אף על פי גב דבעי אוקומא - אל
4 אמרינן פתחא הוא. דפתחא בקרן ויהי לא עבדי. ומשום פי תקרה נמי לא כגון שקריזו
5 באלכסון שפתי, כגון אין שלנו, וליכא פה
6 דהיינו כעין ארילוא דאמרין ביעשיין פסיך
7 (לעיל קב"ה). **ושמואל אמר מתניתין אפילו**
8 **ביתר קעה** - ולא יומא ליה אלא בשתי
9 רוחות, כדפריש אדיל. ואחזק אן מהדר
10 שמואל. **משום בית** - דלא אפשר ברוח אחת
11 משום פי תקרה יורה וסוטה. ותו נמי אית ליה
12 לשמואל פי תקרה יורה וסוטה - דמוקמינן לה
13 מתניתין ביתר מעשה, וקאמר ארביה לא מתסה.
14 דאמר שמואל בריש פירקא באכסדרה בבקעה,
15 והוי מטלטלין בה אלא בארבע אמות. כי לית
16 ליה בארבע - במקום שפירץ לשעות ארבע
17 מחיצות בסתמה פי תקרה יורה וסוטה, כגון
18 באכסדרה אבל בשלש - דאי היתה בה מחיצה
19 כדבלתה, ופי תקרה לשלש מחיצות ממשיה.
20 מכל מקום קשיא - שתי רוחות אמאי לא
21 אמרינן פי תקרה יורה וסוטה? ומצי
22 מוקי בקריזו אלכסון - דאם כן ברחא אחת נמי
23 תהי, והוא דיוור מעשה. **בדאריי רב -**
24 **דחסא שתי רוחות קרן ויהי קתינא, וקריזו -**
25 **נמי, אף על פי דלא אית ביה יורה מתניתין** כמעי
26 ליה לראוקומא שאנו כשאר התקרת אלא משום
27 לדידי נמי דאי שתי רוחות חזיא קרן ויהי הוא.
28 ובנו שנפרץ לא הותול מן הקריזו על פני כל
29 הפירצה מוקף לה במורח ובצפון מש משמות
30 לכאן ברוחב ארבע אמות וחמש אמות ועוד
31 לכאן ברוחב ארבע אמות. כי ארבע פתח
32 שפירץ לחסום פי תקרה בחמש אמות למורת
33 וחמש ועוד לצפון - דהיי שתי תימיות. וכבשי
34 תמשי תימיות הללו בשבתות ולפיכך בחול
35 הובית מרוחקת ממקום המחיצה ארבע לכאן
36 וארבע לכאן, וצריך לחסום פי תקרה ארבע
37 בשפת מקצוע פירצה הקריזו במורחה בדרימה
38 משפת המורזי ולכותל וכן ארבע בשפת מקצוע
39 פירצה הפצנית. לשון קצר: שנפרץ בקרן ויהי
40 וקריזו נפרץ בארבע ברוחב לפנים למורה, וכן
41 לצפון, וארוך פירצה הקריזו חמש אמות לכאן
42 וחמש אמות ועוד לכאן, כמות פירצה הבתול
43 כש כאן ארבע פות תקרה. אחת למורה חמש אמות ארכה ואחת ארוך ארבע סמוך לה
44 בדרום, ועוד אחת לנגד פירצה כותל הפצני חמש אמות ארכה ואחת סמוך לה ארבע
45 (ארבע) במקצוע מרוחתי, ובארבע לית לשמואל פי תקרה יורה וסוטה. דכי גרסינן,
46 **שמואל לא אמר כרב אלכסון לא קתינ** - להכי לא אוקמא שמואל בעשר ובקריזו שלם
47 כרב, דבית קתינ תסאמ, וכל הבתים קרויין חלקין ולא אלכסון, הלכך, יהי נמי דפתח
48 לא הוי בקרן ויהי נסתמה פי תקרה בשתי רוחות. אבל פירצה הקריזו, איכא למימר דקתינ
49 בית שנפרץ ביתר קתינ ועוד קאמר, ויהי חותל חותן קרן ויהי איתמה יורה דא, ירחב
50 אחת - אפילו שתי הקריזו בארבע רוחות ויהי כגון רב הפירצה. דהיינו ארוך ויהי מעשר -
51 כאן אלא שלש פי תקרה. אחת ארוך ושנים קצרים, ובשלש אית ליה יורה וסוטה.
52 **ורב לא אמר בשמואל** - דאם כן הנפרץ הקריזו עתון, ויש כאן ארבע פות - אפילו
53 דכי איכא למימר בבולתו יורה וסוטה, דוכי סבירא ליה באכסדרה בבקעה. **בעשר פולג**
54 **עולמא לא פליגי** - וכלאו חימיה פי תקרה נמי פתוחים הם. קויה ארבעה מתייר בחיבה
55 - ורוחבה הפירצה בישות הריבוי נאסרה לטלטול. ויש בה קורה, ראשית נתונים על שני
56 יתירות - מותר לטלטל תחתיה, דארבע פיותיה יורדין וסומינן שנים בצירה ושתיים
57 בארבעה.

1 **ושמואל** אמר הלכה כרבי יהודה — בסמוך מוקף ולא בנפרצה לברמילת. ונראה והלכתא
 2 כרב באיסורי ואפילו בנפרצה לברמילת הלכה כרבי יוסי ותמחוי. והבא
 3 דאיתנו למחיצות. אפילו רבי יוסי מודה, דאמר: שבת הואיל דחותרה חותרה, כדאמרינן
 4 פרק קמא (א.א.א.) **איתביה** יתר על כן — פריך כמריבאי. משום דמתמיתין דקתני ועוד.
 5 אמר רבי יהודה מערבין מבכוי המפולש — לא
 6 משמעין ברשות הרבים מנודה.
 7

הדרן עלך כל גנות

7 **המוצא** תפילין — דף פירקא במסכת שבת
 8 הוה ליה למיתני בני הרוצחא, אלא
 9 משום דקתני סיפא: רבי יהודה אומר נתון אדם
 10 לחבירו וחבירו לחבירו, ואפילו תוך לחיובם. ועוד.
 11 משום דקתני בסוף פרקיך, רבי שמעון אומר: כל
 12 מקום שהתירו לך בחיים — משלך נתנו לך.
 13 ומפרש בגמרא דקאי אפי' מי שנתעבדו.
 14 **מנכיסין** זוג זוג — בסוף פרק קמא אביצה
 15 (טו.א.) מוכח דאידי רבא מיטרי
 16 ומדלא כליבי, אבל מיטרי מחמת כלבי, אף על גב
 17 דחל מנכרי מחמת גבב — לא. **אבל** בחדושת
 18 פטור — איסור נמי איבא, דלקמן (א.א.א.) תניא
 19 איסור בחדושת.
 20 לימא
 21
 22

1 שיש לה פצימן — עמודין קובעין במחיצותיה פרות משלשה. אליבא דשמואל כולי
 2 **עלמא לא פליגי** — כלומר: הואי כדקאמרת אביי כרב ולא כשמואל, מודה אביי
 3 לדשמואל סמילה. דכיון דבאסדרה דתני פיות תקרא לאסדרה נעשה, ואפילו הכי אסר
 4 בשלשום שבת — לא שכו' דלא מנין לעבן סוכה, ולא לסוכה עבידי. כי פליגי אליבא
 5 דרב — כלומר: הא דאמר רבא כשמואל ולא
 6 כרב לא היה. אלא דרבא נמי כרב אמרה למיליה.
 7 ואמר לה: עד דכאן לא קא שרי רב לעבן שבת.
 8 **אלא הני מחיצות** — פירוש פאות הקורות
 9 והתנאים על ארבעה עמודים, דאינהו פי תקרא
 10 — לאסדרה עבידי. לאו לסיבה — לשם סוכה,
 11 אף על גב דלא בעי מחיצות לשמן — כולי האי
 12 מדיא לא מקילינן. **בנה רבבים אמורים** —
 13 דרעין דהודיע בפרק הלחן. עיובי החיצות —
 14 לעולם הוא זכות לתן. אבל עירובי החומין
 15 פעמים שהוא חוב, שנמסדין לרוח שבגדה.
 16 **נפרצה לברמילת** — שרי כרבי יהודה. דאי נמי
 17 אתי לאתפוקי כרב — לא איסורא דאורייתא
 18 איבא.
 19 **משנה** על גבי בני בתים — והם בשני צידי
 20 רשות הרבים — משללתי תחת המשנה. ודריש
 21 תקרא כמאן ומכאן יורד וסומם. וכן נשנים
 22 המפולשים — שיש להם מחיצות מלמעלה בשני
 23 הצדדים. מערבין לפניו המפולש — הואיל
 24 ואיבא שתי מחיצות.
 25 **גמרא דאורייתא** — הלכה למשה מסיני,
 26 כדאמרינן בפרק קמא (ד.א.) שיערוך חציצין
 27 ומחיצות הלכה למשה מסיני. והרי יש כאן שתי
 28 מחיצות משני הבתים, דאי לאו משום פי תקרא
 29 אלא אחד שתי יתר על כן וכו' — ויטא
 30 דברייתא אחר הלחן שבין בני בתים, ואחר הלחן
 31 שבין שתי חצרות וגו' ונפרשות ורשות
 32 הרבים מקורא — משללתי תחתיהן כשבת.
 33 דברי רבי יהודה. יתר על כן אמר רבי הורדה
 34 דאפילו יורדה הרבים מנודה, ואין אם תקרא
 35 למיזר יורד וסומם — שרי בשתי מחיצות של
 36 בני צידי רשות הרבים. מההיא אין — מצינו
 37 למשטע דשתי מחיצות דאורייתא. אבל
 38 ממתניתין לא שיענון לה דטעמא משום מיתמם
 39 פי תקרא הוא. מתניתין נמי יריקא — דאית ליה
 40 לרב יהודה שתי מחיצות דאורייתא. **אם אפרת**
 41 **בשלמא** — טעמיה דרבי יהודה דקמיתא משום
 42 דשתי מחיצות דאורייתא — היינו דקתני 'ועוד'
 43 וד' ורשות ועוד וזו, אף על גב דליבא פי תקרא
 44 — מתיר רבי יהודה משום האי טעמא. אלא אי
 45 אמרת טעמיה דקמיתא משום פי תקרא — מאי
 46 ועוד? אי מבכוי ליבא פי תקרא, לשת אחר-
 47 מתניתין נמי יריקא כרבה, דטעמא דקמיתא
 48 משום פי תקרא הוא. והכי גיסינא? אי אמרת
 49 בשלמא דטעמא דרבינו יצחק דקמיתא משום
 50 דקסבי פי תקרא יורד וסומם, ובתרייתא משום
 51 שתי מחיצות — היינו דקתני 'ועוד' זו מתיר רבי
 52 יהודה. ואף על גב דליבא פי תקרא — משום
 53 שתי מחיצות, אלא אי אמרת דקמיתא משום
 54 שתי מחיצות — מאי ועוד? היא היא ופשיטא
 55 ומערבין. — ראשון שנית. ואת דרבי
 56 כללשנא כתיבא, ומסתברא כותייהו.
 57 **הדרן עלך כל גנות**

16 **לְאִסּוּר** או **לְהִתִּיר**? אָמַר רב שֵׁשֶׁת: לְאִסּוּר. וְבֵן אָמַר רבי יוֹחָנָן: לְאִסּוּר. תִּנְיָא נְיֵי הֵכִי, אָמַר
 17 רבי יוֹסִי: כִּשְׁמֵ שְׂאִסּוּרִין לְעֵתֵיךְ לְבֵא. כִּף אִסּוּרִין לְאוֹתוֹ שֶׁבֵת. אֵימַרְתָּ, רב הֵיבֵא בֵּר וִיפֵךְ
 18 אָמַר: הִלְכָה כִּרְבִי יוֹסִי. וְשִׁמוּאֵל אָמַר: הִלְכָה כִּרְבִי יְהוֹדָה. וְזִי אָמַר שְׁמוּאֵל הֵכִי? הִתְנַן, אָמַר
 19 רְבִי יְהוֹדָה: כִּמְהוּ דְכָרִים אֲמֹרִים — פְּעוּרִיבֵי תַחֲמוּרִין, אֲבָל פְּעוּרִיבֵי חֲצוּרוֹת. מְעַרְבִין בֵּין לְרֵעֵת
 20 בֵּין שְׂאֵל לְרֵעֵת, לִפִּי שְׂוֵבִין לְאֹדֶם שְׂאֵל בְּפִנּוּי וְאִין הֲכִין שְׂאֵל בְּפִנּוּי. וְאָמַר רבי יְהוֹדָה, אָמַר
 21 שְׁמוּאֵל: הִלְכָה כִּרְבִי יְהוֹדָה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא, כִּל מְקוּם שִׁשְׁנֵהוּ רְבִי יְהוֹדָה פְּעוּרִיבֵי — הִלְכָה
 22 בְּמֹתוֹ. וְאָמַר לִיה רַב הֵנָּה בְּגִדְתָּהּ לְרַב יְהוֹדָה: אָמַר שְׁמוּאֵל אֶפְיִלוּ מְבֹבֵי שְׁנִיטְלָא קִרְתָּהּ אוֹ
 23 לְתִיבֵי? וְאָמַר לִיה: פְּעוּרִיבֵי אֲמַרְתִּי לָךְ, וְלֹא בְּמַחֲצוֹת. אָמַר רַב עֲנִין: לְדִידִי מִפְּרִשְׁלֵי אִי מִינֵיהּ
 24 דְשְׁמוּאֵל, כֵּאֵן — שְׁנַפְרָצָה לְכַרְמִלִית, כֵּאֵן — שְׁנַפְרָצָה לְרֵשֶׁת רַבִּים. **מִשְׁנֵה** הַבּוֹנֵה עֲלֵיהִי עַל
 25 גִּבִּי שְׁנֵי בִתִּים, וְכֵן גְּזֵרִים הַמְּפֹלְשִׁים — מְטַלְטְלִין תַּחְמוּרִין בְּשֶׁבֶת, דְּכָרִי רְבִי יְהוֹדָה. וְהַכְּמִים
 26 אֲסוּרִין, וְעוֹד אָמַר רְבִי יְהוֹדָה: מְעַרְבִין לְמְבֹבֵי תַּמְפִּישְׁלֵי, וְהַכְּמִים אֲסוּרִין. **גְּמָרָא** אָמַר רַבְה:
 27 לֹא תִמְכַּר תֵּינִי מִשְׁמָא דְרְבִי יְהוֹדָה מִשּׁוּם דְקָא סָבַר שְׁמֵי מַחֲצוֹת דְאִוּרִיתָא, אֶלָּא מִשּׁוּם
 28 דְקָסְבִּיר: "פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם". אִיתְּבִיב אֲבִי: יִתֵּר עַל כֵּן אָמַר רְבִי יְהוֹדָה: מִי יִשְׁתֵּי לִי שְׁנֵי
 29 בָּתִּים מִשְׁנֵי צִדֵי רְשׁוֹת הַרְבִּים — עוֹשֶׂה לְהוּי מִכָּאן וְלְהוּי מִכָּאן, אוֹ קוֹרֵה מִכָּאן וְקוֹרֵה מִכָּאן,
 30 וְנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּאִמְצֵעֵי אָמְרוּ לוֹ: אִין מְעַרְבִין רְשׁוֹת הַרְבִּים בְּקָד? אָמַר לִיה: מִתְּהֵיא — אִין, מְהֵא
 31 לִיבָא לְמִשְׁמַע מִיָּה. אָמַר רַב אֲשִׁי: מִתְּנִיתִין נְמִי דִיקָא, מְדַקְתְּנִי "וְעוֹד" אָמַר רְבִי יְהוֹדָה
 32 מְעַרְבִין מְבֹבֵי הַמְּפֹלְשִׁי וְהַכְּמִים אֲסוּרִין, אוֹ אֲמַרְתָּ בְּשִׁלְמָא מִשּׁוּם דְקָא סָבַר "פִּי תִקְרָה יוֹרֵד
 33 וְסוֹתֵם" — הֵינִי דְקַתְּנִי "וְעוֹד", אֶלָּא אוֹ אֲמַרְתָּ מִשּׁוּם דְקָא סָבַר שְׁמֵי מַחֲצוֹת דְאִוּרִיתָא —
 34 מֵא "וְעוֹד"? שְׁמַע מִיָּה.

הדרן עלך כל גנות

38 **משנה** המוצא תפילין מנקטין זוג זוג, רבן גמליאל אומר: שנים שנים. כמה דברים אמורים
 39 בישנות, אבל בהדרשות — פטור. מצאן צבתים או פרכות — מוחדש עליהן ומכאן.
 40 ובבבבנה

58 **משנה** המוצא תפילין — ששה. מנקטם שנאבדין, מנכיסין — לעיר ולבית, זוג זוג — אחד בראש ואחד ברוח. והיינו זוג, כדרך שלבושן בחול, החור תמיד ומתכסין זוג זוג. עד
 59 שיכלו, שנים שנים — זוג זוג, וירא זוג ברוח, ובגמרא בעי: טעמא נמי ניהו. כישנות — שניכר הקשר התשר כמין שר, ודאית תפילין תן, ויש בהן קודשה, ואסור לתניחן בביתן. אבל
 60 בחצרות פטור — מהלכתינן, וכללנו מיעוט חן בעלמא, ואין בהן קודשה אלא בעשמים חלכלתן, והיינו לשמן, הלכך לא מלחילינן שבתא עליהו. גבאים — קשרים קשרים ורובח תפילין
 61 בכל קשר, ובגמרא מפרש מאי צבתים ומאי פרכות. מחשך עליון — ימתן עד תחשך, וישב שן וישמרם, ולכשתחשך טעלם יחד. ובגמרא פריך: ולעילוינהו זוג זוג.
 41 ובבבבנה

קבץ

פרק עשירי. פרק עשירי. המוצא תפילין דף צה עמוד ב - מתוך מהדרות "אבן ישראל" (שטיינזולץ)

תוספות

1 **לַיָּמָּא** תַּן סַחֲמָא דִּלְמָא דְרִבִּי מֵאִיד – אַבְרַחָמָא דַּלְקָן, דִּקְתַּי הַבֵּיאוּ: דְרָבִי מֵאִיד אִמְרַר
2 מְכַסִּינָן זֵוּ וְזוּ הָיִי מְצִי לְמִיפָךְ דְרִבִּי מֵאִיד אֲרֵבִי מֵאִיד, אֲלֵא דִּינְהָא לִיה טַפִּי
3 לֵאקֻשְׁוִי חֲתִיבַת דְמַתַּנִּין. וְחִבְרוּ קֵטֶנָּה לְרֵבִי מֵאִיד אֲרֵבִי מֵאִיד: רְבִי מֵאִיד אִמְרַר מְכַסִּינָן זֵוּ וְזוּ – לֵא דִּיהָ
4 יִכּוֹל לְחַיְבָה דְמַתַּנִּין. רְבִי מֵאִיד בְּרִימֻבֵּה מְסוּקָא דְסִטְרָא דַּחֲדָא רַעֲמַב, וְלֵאקֻשְׁוִי דְרִבִּי מֵאִיד
5 אֲרֵבִי מֵאִיד. וְאֲרָדֵבָה, לִקְנֵן מִזְכֵּב דְמַתַּנִּין?
6 לְאֵל אֲרֵבִי מֵאִיד. וְדַתְּמַנִּין קֵטֶנָּה: בְּמֵחָה בְרִימֻבֵּה
7 אֲרֵבִי מֵאִיד: שִׁיבַת בְּרִימֻבֵּה קֵטֶנָּה. רְבִי מֵאִיד אִמְרַר: אֲרֵבִי מֵאִיד
8 אֲחַד דִּישֵׁת וְאֲחַד שַׁנְתָּה. **א** אִי קִסְבַּר שֶׁבַת זֵוּ
9 תַּפְּלִין – מִירַשׁ בְּקִטְנֻסָּא: מִשֻׁם שֶׁהָיִי עֵר, אֲבָל
10 לֹא עָלֵי טַפִּי מִן הַמַּעֲזָה – לֹא. וְקִשְׁוִי: דֹּאם מַכְחָה זֵו
11 בֹּא דְקִדְקֵךְ דְּרוּג אִין טַפִּי פִּיל – אָם כֵּן, בְּסַטְרָן
12 דְקִסְבַּר? לְעוֹלָם לֹא זֵו תַּפְּלִין הָאֵי בְּרַב גִּמְי
13 דְמִירַשׁ לְמִימַר לְעוֹלָם זֵו תַּפְּלִין הָוּאֵי אֲלֵא שֶׁ
14 לְמַרְבֵּי: רְבִי מֵאִיד הָוּא – אֵיבָא: לְבַל תְּסַפֵּיק אָף
15 עַל גַּב דְּלֵא מִיבִזֵּן, כְּדַתְּסֵיק רַבָּא בְּפִרְקָא דַּרְאֵדוּא
16 בִּית דִּין רַחֲמֵי הַשַּׁנְתָּה בְּחֵרָא, וְלִבְרָא, זֵו אֲחַד –
17 **א** קִסְבַּר, אִין טַפִּי. לֵא
18 **וְכִי** שְׂרָו רַבְנָן לַעֲיֹן הַעֲלָה דֶרֶךְ מְלַבְּשֵׁי בַמְּסוּקָא
19 תַּפְּלִין – מִירַשׁ בְּקִטְנֻסָּא: דְשֵׁלֵא בַמְּסוּקָא
20 תַּפְּלִין דְ מֵחֲוָיָא זֵו מְדֵא, וְרַבֵּי מֵאִיד מְשֻׁמְאִי, וְלִבֵּן
21 אִסוּר, וְאִין זֵו סְבַרֵּא. אֲלֵא לֹא נִירְאָה דְחֲטֵמֵס מְשֻׁמְאִי
22 דְלֵא מְסִיקֵי מְלַבְּשֵׁי אֲלֵא בַמְּסוּקָא שְׂרָיִל לְדַחֲרֵזוּ
23 בַּחֲוֵיל.
24 **מְסוּקָא** יֵשׁ בְּרַאשׁ שְׂרָאֵי לְהִנְיֵחַ בֵּן שֶׁ תַּפְּלִין
25 – סְפָדָא חֲדָא רֵבִינָא יִתְקַא אִיחָא שִׁיעֵר
26 שֶׁ בְּרַחֲבֵי תַּפְּלִין, יְדִישׁ שִׁיעֵר גְּדוֹלָם בְּחִתְרֵיהֶם:
27 וְיֵשׁ שְׂמַנְתָּא אִתְּמֵן כִּיבְרַת, וְתִדְקֵא: מְסוּקָא
28 שֶׁ בְּרַאשׁ לְהִנְיֵחַ שֶׁ תַּפְּלִין – מְשֻׁמֵּעַ דְשִׁיעֵר
29 רַחֲבֵי שִׁמְנֵימֵאל מְסוּקָא שֶׁנִּשְׁפָּט, וְאִמְרַר רֵבִינָא יִתְקַא
30 דְמַרְבָּא בְּמַרְבְּרֵי: דְשִׁיעֵרן שְׂמֵיטֵי אֲבִיעִתָּה, וּמְסֵן
31 לְדַבֵּר, דְרִיעֵן רַחֲבֵי שֵׁטִי אֲבִיעִתָּה, כְּדַמַּר בְּפִרְקָא
32 קַמָּא דִּסְבִּיחָה (תּוֹרָא), וְאִמְרַנִּין בְּפִרְקָא קַמָּא דְעֵרִיבִין
33 (ג.ב.) שְׂעֵרָה הַהִיא בְּפִי צִירֵי לְמַצְנֵתֵי, שֶׁנִּשְׁפָּט
34 מְצִיחַ תַּפְּלִין. וְדִמַּה דְרִיעֵן הַהִיא בְּמִקְוֵם דְרֵאִי
35 לְהִנְיֵחַ תַּפְּלִין. אָף עַל גַּב דְבִיבֵי צִירֵי חֲבִיבֵי שְׂמֵוֹת
36 כַּחַ: "מִצְוַת" וּמְרַתְּמֵהּ: "בֵּין עֵינַיהּ," גַּבֵּי תַּפְּלִין
37 מְצִי חֲבִיבֵי (דְרֵבֵרִי יא.) "בֵּין עֵינַיהֶם" וְדִרְשִׁינָן: בִּגְדֵהּ
38 שַׂבְּרָא.
39 **יְדִן** זֵו קִיבְרַת – אִזְזָה קִיבְרַת בְּשֵׁר שְׂבוּרָתָה
40 שֶׁכֵּן הַמְרַפֵּץ שֶׁקֻּרֵין **קִיבְרַת** בַּלְעוּ וְבִין
41 הַבְּרָקָה. וְקִיבְרַת: כְּמוֹ קִיבְרַת דֶּאֱרִינִי, לֵא וְכָא
42 שֶׁמֶרֶץ "קִיבְרַת" הָוּא קִיבְרַת בְּשֵׁי פִיסָה
43 הַדִּד לְמַרְפֵּץ סְטָרָן מִרְפֵּץ – דְּבַבְל מְסוּם מְשֻׁמֵּם
44 תַּפְּלִין חֵן בְּרוּגֵה, וּבְמִסְכַּת אֹהֶלֹת (פִּרְקָא דִּרְאֵשׁן)
45 מְשֻׁמֵּם חֵן מְשֻׁמֵּם דְרוּעַ הָאֵי בֵּין הַמְרַפֵּץ וְלַתְּכַתֵּי.
46 דְקַמָּוִה שְׁלֵשִׁים בְּפִיסַת דִּר, בִּשְׁמֵי כְּהֵן תַּעֲשִׂי
47 בְּמַרְפֵּץ. אֲחַד בְּרוּעַ וְאֲרַבַּע בְּחִתְּכָה. וְהַיְקָמֵן
48 רְבֵיהּ (מִנְחֹת לז.) מְגַי מִרְטִין דְּבַעֲשֵׁן שְׂתֵרָא
49 שֶׁמַּה כְּנַר הַלֵּב.
50 **קַמְפִּילֵי**: דְתִנְגָּא קַמָּא לִית לִיה דְרַבְּ שְׂמֵאֵל בְּרַב זְעֻקָא, וְרַבְּן גְּמִלְיָאֵל אֵית לִיה דְרַבְּ שְׂמֵאֵל
51 בְּרַב זְעֻקָא! לָא, דְכּוֹפֵי עֲלֵמָא אֵית לְהוּ דְרַבְּ שְׂמֵאֵל בְּרַב זְעֻקָא, וְהָבָא בִּ"שֵׁבֶת זֵו
52 תַּפְּלִין" קַמְפִּילֵי. דְתִנְגָּא קַמָּא סְבַר: שְׂבַת זֵו תַּפְּלִין הָוּא, וְרַבְּן גְּמִלְיָאֵל סְבַר: שְׂבַת לָאו זֵו
53 תַּפְּלִין הָוּא. וְאִבְעִית אִמְרַא: דְכּוֹפֵי עֲלֵמָא – שְׂבַת זֵו תַּפְּלִין הָוּא. וְהָבָא בִ"מִצְוַת אֶרֶבֵּית
54 כְּוִנְוֵי" קַמְפִּילֵי. תִּנְגָּא קַמָּא סְבַר: לְצִאתָּ בְּעֵי כְּוִנְוֵי, וְרַבְּן גְּמִלְיָאֵל סְבַר: לָא בְּעֵי כְּוִנְוֵי.
55 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין
56 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין
57 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין
58 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין
59 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין
60 **א** בְּעֵי תַּפְּלִין

סבר מצוה אין עריכות כוונה, ולכילי עלמא כתיבה חזקת. הלכך, כיון דלענין סיפא ידי וחבתייה נפק כאלה כונה – לענין כל תוספת גמי, אף על גב דלא מכוון לוד למעשה – איבא כלא תוספת, כיון דזמן תפילין הוא. ורבן גמליאל סבר: עריכות כונה, לצאת ידי חובתי, הלכך, בבלי תוספת גמי מה צריך עדין דמיתבין למצוה.

ערויבן. פרק עשירי - המוצא תפילין קר צו עמוד א - מתוך מהדרות "אבן ישראל - (שטיינזון)" קלא

1 ואיבעטן אימא - לעצן לעצא, כולל לעמא לא פליגן דידי וחבריה נפיק, אף על גב דלא
 2 איבון, ולעצן 'בל חוסף' פליגן, לתנא קמא, כי היכי דלעצן מפיק נפיק, לעצן 'בל
 3 חוסף' נמי עבר, ולרבן גמליאל, אי אל מכוונין למצוה - לא עבר, ואיבעטן אימא א'
 4 בכריא לן - דלכולי עלמא שבת זמן תפילין, לא לעבור ולא לעצא בני כוונה ואיבא
 5 'בל חוסף', אלא, שבת לאו זמן תפילין הוא.
 6 ובדא פליגן דתנא קמא כגזר שאל, דלא מונע נמי.
 7 אפילו בלא כוונה - במוצא דהיא, וחוסף עמה.
 8 ולרבן גמליאל לא מכוון ואינו מחובב, אין
 9 כאן רמו מצוה, ואין כאן חוספת, וזו אחד נמי
 10 לא - דיש כאן חוספת, שמוספה שבת על החול
 11 למצות תפילין, ועוד הישן בשמיני בחבטו ליתק
 12 - דמוספה שמיני על השביעי, ואנן מיתב יתיבון
 13 בשמיני כספק שביעי למתחילה אלא שלא מונע
 14 בלא כוונה - לאו חוספת הוא ולתבי שריטין,
 15 דאי שמיני הוא - לא מכוין למצות סוכה,
 16 מחוורתא בחשינן מקריבא - שבת זמן ולא
 17 זמן תפילין הוא קא מפילגי, וסאן - תנא
 18 דשמעת ליה דאמר: שבת זמן תפילין, דמוסיק
 19 מנתנין אליביה, ושבתא זמן החוקה - בפרשת
 20 'קדש ליה כתיב, והיא אחת מארבע פרשיות של
 21 תפילין, אלא לענין ספס - דאריזי בהי בלעיל
 22 מנה, הואי 'מימים יומיה' - משנה לשנה
 23 דמורחגינן 'מזמן לזמן', אלמא: מרל דרשי
 24 רבי עקיבא הוא קרא בתפילין - כגזר שאל
 25 דסבירא ליה לילה ושבת זמן תפילין, דלא קא
 26 מנעט ליה קרא, וזויה - דהני - בפרק קמא
 27 דבריותו דבא, וקא תפסה ותימלה - אף על פי
 28 שיש בהי כרת, והואיל ואין בהו אלא מצוה
 29 עשה חן - אין מכויןאן על שנתנא זמנא, שאין
 30 זמנא באה אחא על לאו דרתי, כדרכיב
 31 (ויקרא ד): 'אשר לא תעשית' וגו', אלא
 32 איבא - דהא כתיב 'שמעתי' וכל מיערה -
 33 אחרת לאו תפילין, כדרכיב אבן, השמר ליה לאו
 34 והשמר דעשה עשה - פירוש השמרה, ודקא
 35 תעשה כן, כגון 'השמר לך פן תכרות בריתי' וגו'
 36 (שמות ל"ד) 'שמר לך פן תגנבו' וגו' (דברים י"ג)
 37 השמר נבנע דעצרת' (שם כ"ד) - שלא יקפץ
 38 בדרתו, השמר דעשה כי האי, דירשמתא את
 39 החוקה, פי שצריבין את - מינים שישאל
 40 צריבין להעניד את על עצמן עלצא שבת
 41 מתוקים בחרותו של הקבית הלל, דבאי שנתו
 42 וימים טובים שזון עצמן את בן הקבית הלל
 43 לישאל דכתיב (שמות לא): 'אל תעשה שבת
 44 ובניעי' העניך בלילה - שאין לו חותם שני
 45 יפח בתפילין, דגה מניח - ואינו בחוסף על
 46 המצוה, דלילת זמן תפילין הוא, ורבנן הוא
 47 דרזון שפא יפח ששואו ישי, מוליכא לתנא
 48 קמא זמן תפילין - אלמא: לא דרשי מימינס
 49 'ימינה' לעניטי לילתו, דמוסיק קריא עפיה
 50 שבת זמן תפילין הוא - דהוי בחוספת על רביר תורה, שפיריה נשים מנוצת
 51 מנעט שבת, ודילמא סבירא ליה לילה זמן
 52 תפילין - לא דרשי 'מימינס יומיה' דעני
 53 תפילין, אבל שבת זמן תפילין הוא, ונפקא

ליה מירחא לך לאוהי' כדנפקא ליה לרבי עקיבא לעיל, דמוסיק מימינס יומיה לפסח, דלא
 מנעט לילה מימינס קא מנעט שבת מירחא לך לאוהי', בת כוש - בת שאלו כדכתיב
 (תהלים ז'): 'על דברי כוש בן ימיני' דהיינו שאלו, כדארמיון ב'אלו מגולתי' (מועד קטן
 דף ט"ו), ולא מיוח בה הכמים - דהוי בחוספת על רביר תורה, שפיריה נשים מנוצת
 עשה שחזון גרמא, על ישי - בן אדמית, שלא חזון גרמא - אלמא: מנעט תפילין כל
 ששה גזו בלילה גזו בשבת, דא פתקת דח - דהו לזון זמן קבוע.

דריב
 1 זכרך על כל מצוה עשה שחזון גרמא, אף על גב דתפרווחו, כמו מיכל בת שאול, שדווחה מסתמה גזו מברכת, אף על גב דרבי מאיר רבי יודנה פליגי עליה, כדאמר במסוך - קיימא לן כרבי
 2 יוסי וכלי תירווחיה, אף על גב דסחם מתניחין קא מנעבא את דתירוקתו מתירוקע אלא רבי יוסי, דמשמע את שיש מעבדא כדאמר במסוך - אפילו בהי גזר מיעשר ר' יודנה ומיכל בת שאול ואשתו
 3 שיל, ועבדא דרפי' אין ארדישין' וקא מביחאנו לערתי נשים כי לעשות להם רוח חרה, ועוד רביא יודנה רביא מאיר דרבי יוסף בפרק 'חובביל' (בבא מציעא פ"א), מעיקרא מנאן
 4 דאמר לי הלכה כרבי יודנה - עברדא יזנא טבא לרבנן, דלא מעקרנא ועברדא כו, רבא וקאמס שטור ועשה אסור לכוך - אן כן אמאי קאמר דהו

קלב

ערוכין. פרק עשירי - המוצא תפילין דף צו עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"

תוספות

1 עבד וימא טבא וחלא מנפיש כל הכרכות של כל הצעות, ומאה ברכות בבל יום. ולא חיוב
2 ברבא לבטלה, כיון שמברך כל המצוה שעושה, אף על פי שפוטרה. מיהו, אף ראיא סמומא
3 לאשת, כדמוכא מחייב מדרבנן, ובלבד מקום היה שנתח בו יסף, משום דמראיתא לא ממפק
4 ועבד, כדמוכא קנת בערבי פסחים (ט"ה), דקאמר: סומא פטור מלמורא אגרהא, ומרן
5 מרבי יוסף שומר שיתו אוקומי (ג"ה).
6 ומוציאן בני כיהן, ומשהו דקסבר מצה מהן הוה
7 דרבנן, משמע דמייחבי מדרבנן, ולכן ר' יבואלם
8 החריצא אהרימ, ומיהו, די לחלות: דאפילו רשות
9 יכול להצריח בר חיובא דרבנן, מבין קטן ומבדך
10 לאבוי ברפך "מי שמתו" (בכרית ב.ב) ועלה למנן
11 שבנ, ומצרא אהרימ מרדי מגילה לרבי יודנה,
12 כדאמר במסכת מגילה (ט"ג), אבל יש לדקדק
13 בפרק "הקרא שמימני" (מגילה ב.ב), רבי יודנה
14 אמר: כל שאלא ראה מאחורא ממימני - לא יפיש
15 על "שמעו", משמע: ראה ראה, אף על בג דהשתא
16 סגומא - פורט על "שמעו", אף על בג דלרבי
17 יהודה סומא פטור מבל מצעווא לא ראי מאחורי
18 מדרבנן, ודיכרי ר' לומר "קישטו מביחוי וכו'", רבין
19 דמייחבי מדרבנן, כדאמרין בפרק "במה מוליקין"
20 (שבת ט"ג), דיכן כנו - מ"ל תסור". אבל אשה
21 דאני מחויבת אפילו מדרבנן (ב.ב), ורבי יודנה
22 שתקנו נרמא, ומדכוחא בהדיא ברפך "מי שמתו"
23 (ברכות ב.ב) בני נשים חיובת בקדוש דיום דבר
24 חורה, ובש"ס מגילה (ב.ב) בגי דהכלי מלכתב, רבין
25 מצי למימר "ועוררו" ואין לתמוה דסומא חיוב
26 מדרבנן ואשכ פטור למימני - דחיימייהו במימני
27 כדמוכא בשום דף למימני בר חיובא, כל שאל
28 יראה כבירא אף היה פטור מכל הצעות, אבל
29 לאשת, כי פטורה מימני למימני מצעות עשה שהיו
30 נרמא - אבוי מחויבת בכל שאר מצוות, וממה
31 שדאשת עלה למנן בכל שמעבר מצוות
32 התורה, אף על בג דפטורה ממלמדו תורה,
33 כדאמר בפרק ק"ט דקדושין (ט"א) ובריש ב"ב
34 מעריכי" מלכתב תפילין וכו' - אומר רבינו ז"ל דאין זו
35 ראיא, דברכת קריאת התורה לא מעבר מצות
36 תלמוד תורה, שאפילו כיון ברבית "העורב נא" אי
37 נפטר בכרייתא רבדי - תווי ומבדך, תיע.
38 דבמוקם שאין לו - כן קוד אף במקום לוי ומבדך,
39 אף על פי שברב כיון בקריאת ראשונה, ומקטן
40 ומבדך כיון סמנה וברכות ולא ברבי מאיר, דאם קשר התורה בתפילין, ודאם ארשת פטור - אין
41 ראיא לאשה, דאין קטנין אכלל חיוב, ודיחי לחובב,
42 ואינו מוחזק על "לא תשא".

1 דרבי יוסי - למקן. נשים סומכות רשות - ואף על בג דבוכי (ויקרא א) "דבר אל בני
2 ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם" ומכך לזה יוסף דר, בני ישראל סומכים
3 ולא בנות ישראל סומכות. אופיי' בהדשות - לחלול עליון שבת, דלמא קמיע בעלמא
4 נהנוה. נשים סומכות רשות - דאין כאן זבל דתוספי', ומונשו איסורא נמי לאכא, דקסבר
5 בתשט נהנוה. אין מעקבין אין מעקבין - אין בית דין
6 מהדרין למנעון מלקותה ביום טוב של ראש
7 השנה, דבני ותובעיה במצות, ולא נשים
8 מעקבין - אף על בג דלא חלול נים טוב, איהו
9 כדנאמא רבי שמואל (ראש השנה ט"ג). יצאה
10 תקיעת שופר דרדיית דתת, שדא חכמה ואניה
11 מלאכה, מיהו, נראות כמסופות, תתם ספידי
12 - תורת דבוכים. לשונות - צמר סרוק ועבוב,
13 פסולות - שמאל לא צבע עליון, ואן
14 עשה לשמן ענינו, דלעיל - מואזתה -
15 לארזן מהן טלית ולא לעשות מהן ציצית.
16 שריתו - טוואם. בשורות - שאין דרך
17 לארזם, ושריפת תליפת - שכן דרך לחזק
18 שורית בשפתו, שדא גריל ותיקרא בלע
19 צימיתו', והדחיסו שקראים אורזיל. בסופסקין
20 דבולי' האי ליה - לחזור ולקשרם ולהסך
21 אותן, וכו' ארס מוח' לעשות קמי' ענין תפילין
22 ולאפילו דבוי חישתין לה במחויבות דקתני'
23 חדשות פטור, דילמא קמי' ענינו, ולא מהללין
24 שבתא בעידיה, פוק תני' וכו' - לתוך רבנן רבי
25 מדרשא, דקש להו ברובי אלעזר, צא וענה
26 לחם שתי כרבי ברייתא דמיסיעה, ואל מופשרת
27 טעמאן בהדיא, לפי שאין אדם יורח - ביפ' -
28 מרגליות לשנא אחרינא; נומים וכן עיקר.
אחד

1 אדעתא דגליליא צבעניה, חומין נמי,
2 נימא: אדעתא דגליליא מונינה! שזורים נמי, נימא:
3 עיפניהו! במופסקין, דכולי' האו ודאי לא פרוי אינשי.
4 אמר רבא: וכו' אדם מורה לעשות
5 קמי' ענין תפילין? דתנן: פהו דברים אפורים -
6 ביטנות, אבל בהדשות - פטור! אמר רבי
7 וידי אהבה בריה, פוק תני' להו: תמוצא חבלת בשוק,
8 לשונות - פסוליו, חומין מופסקין -
9 פטורין, לפי שאין אדם מורה. אמר רבא: ומשום
10 דתני' לה אהבה בריה דרבי זורא כפי חבל
11 לתני' ודתינן: פהו דברים אפורים - ביטנות,
12 אבל בהדשות - פטור! אלא אמר רבא: ברה
13 ולא ברה - תנאי היא, דתניא: תמוצא חבלת
14 בשוק, לשונות

1 אדעתא דגליליא צבעניה, חומין נמי,
2 נימא: אדעתא דגליליא מונינה! שזורים נמי,
3 עיפניהו! במופסקין, דכולי' האו ודאי לא פרוי אינשי.
4 אמר רבא: וכו' אדם מורה לעשות
5 קמי' ענין תפילין? דתנן: פהו דברים אפורים -
6 ביטנות, אבל בהדשות - פטור! אמר רבי
7 וידי אהבה בריה, פוק תני' להו: תמוצא חבלת בשוק,
8 לשונות - פסוליו, חומין מופסקין -
9 פטורין, לפי שאין אדם מורה. אמר רבא: ומשום
10 דתני' לה אהבה בריה דרבי זורא כפי חבל
11 לתני' ודתינן: פהו דברים אפורים - ביטנות,
12 אבל בהדשות - פטור! אלא אמר רבא: ברה
13 ולא ברה - תנאי היא, דתניא: תמוצא חבלת
14 בשוק, לשונות

עירובין. פרק עשירי - המוצא תפילין רף צו עמוד א - מתוך מהדרות "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" קלה
רש"י

1 **אחד** הדשות - שאן אדם טורח והשתא דתני אבות דשמאל - דהאי חדשות - כישש
 2 בוק רצועת ואינן מוקשרות כעין קשר של תפילין העשוי כמין אחרות. וכן אבות קעו
 3 תמיד - אלאמא טעמא משום קשר הוא רשקיה אב מלאכה. ואסור לקשר בשבת קשר
 4 על כל קלימא. ודבול עילמא לא שרי - טעמא חדושת לא משום ספק קמימא הוא. רבי
 5 יהודה למעשה - במקרא 'אלו קשרים' (שבת
 6 ק"א): וכל רלי נספס - ברוך עליו מרדא או
 7 פסיקא. ובלבד שלא יעבט. אלאמא טעמא
 8 משום דקשריה הוא. וחיובן עילה משום אב
 9 מלאכה. הא לא הוי עניב - בתמימה. הלבב
 10 למשה סמיני - היאך הוא עשוי, שדומה
 11 לזלית. ובתפירתו עשוי כמין שרף. ורצועה
 12 קטנה קבועה בראש הוה כפוף ודומה לירד הרי
 13 שדי. ונוטין - אלו הוי הכיב האותיות - לבי -
 14 לרועץ שאינם כפוף ותפילין כן בתבנים. אלא
 15 כנגד מראית העין. לפי שאינו כפוף ברוך 'יראר וגו'
 16 ותניא. רבי אליעזר הגדול אומר: אלו תפילין
 17 של רשע. הלוקח תפילין - דרביה יתו. ולחוח
 18 למרחק. ולוקחן ממי שאינו מומחה. בודק שתיים
 19 של יד ואחת של ראש - וכן הדין והחוקק בשל
 20 זה. וזה מומחה. הלוקח ראש בלא בדיקה. מה
 21 נפשי - מאי ערעך. אי קם קל גברא דמוכן
 22 תפילין טובא מחו גברא וכו'. והאי מוכר
 23 נמי מחו גברא קנודו. למדוק שלש בשל יד או
 24 שלש בשל ראש - ותסני ליה בחובי התחוק
 25 בבולוה. כל חד וחד נמי - כל תפילין ותפילין
 26 רשעא נמי שמכר לו את אלו כל מה שאר
 27 רבי אמי - במסכת יבמות (ס"ד). אלא רשע
 28 בתרי זמיני הוא חזקת נשאת לראשון ומת.
 29 השני ומת - ולשלי לא נתנא. וכן בצבת
 30 חשני - אם היו לו בבתים הרבה. ובכל צבת
 31 תפילין הרבה. קא סלקא ריעיה דרבי קאמר.
 32 ברק בצבת הראשון שני תפילין - תחוק כל
 33 בשלישי וכו'. והחוקק בלשעה בצבתם כשרין -
 34 אותו צבת. וכן בשני - תחוק גם הוא. וכן
 35 בשלישי וכו'. והחוקק בלשעה בצבתם כשרין -
 36 כלום. מודה רבי בצבתים - דאין אחד מושק
 37 ורבה חברי שדך ליקח צבת אחד מחזק
 38 ורבה אחד מאיש אחר. לשון צבת - כמו 'שול'
 39 תשול לה מן הצבתים' (רות ב). לאפוקי
 40 מחוקה - לאשמועינן. דאף על נב דבלטא
 41 תרי דו חזק - בצבתים ליה ליה לרבי חזקה.
 42 מדינתי שלישי וגלי ביה. והוי חזקה לכולם. ווי
 43 ווי - של ראש על יד קשריה. וכן הרבה
 44 קשרי וזו בצבת אחת. דריבין מוכח - כי חידדי.
 45 ואין שנים שנים קשרים. ואי לאו - שאינם
 46 כלות קודם שקיעת החמה. והדאלי הוא צריך
 47 לטרוח ולחוח ומשתחשך - מחשך כעשוי
 48 עליהם. ועלם יתו. מוליבין כולם פחות פחות
 49 מאיבע אבות - קודם שיגיע לרבע אמות
 50 יעמוד לפות. רחוק והולך פחות פחות מארבע
 51 אמות. וכן תמיד. ודדשהא כל זמנא הוא עקרה
 52 רחוקה. ואין כאן העברה ארבע אמות יתו.
 53 כבשנת עובד גילויים - דנגבו להו לתפילין -
 54 מוליבין. כבשנת ליסבים - ישראל: וקטלי ליה
 55 משום ממונו. ולתפילין לא מבוו להו - מבסין.
 הב

תמה: בחרות נמי. דאי פשר לקשו אמאי לא יצטרך לחשך עליהן משום בויין דתפילין? ויש לומר: ובישנת ודוקא. ודוי להביסו וזו וגו. שיש תקנה אפילו כשזו מרובין ואין כלות קודם שקיעת החמה.

רבי שמעון אמר נותן לחבירו כו' - נראה דאם אין שם חברים מהו חזר רבי שמעון להוליך פחות מארבע אמות, ולא גרע מביס דפרק מי שהשחיר (שבת קנ"ג). וההם נמי, אם היו חברים הרבה, היה כולו שחופין בו - נראה דלרבי שמעון נותנו לחבירו וחבירו לחבירו, כדפי' דרבי עריפא ליה.

הכי גרסינן וכו' וכו' ואפילו הן מאה - ולא מספיק דרביס ואפילו הן מאה. וכו' וכו'. בדברא דרביס דאפילו הן מאה - אבנא קאי, ודפרש טעמא: אף על גב דקשיא ליה דהא אתא דת' במשע פטר - ואם תאמר: הני שחתי נשאת לא ענמי, לחוי כמו ו' יכול להו' אתי הני יכול - דיכול חיוב כדכוחס בית הללמנמי. (שבת זכ"א.) ואמר רבנו יעקב: דנכל מקום מיפטר הבא, משום דגוררין כל הדעות ממשכן, ועל שם לא היו שחתי בעלי חיים. דרביס ודחשתי מוליכין ברגליה, והלחון מיד כשיצא מן הם היו מוציאין דמו עמוד פטר, כי היכי דליצילי ציעיה כדאמר בתרין פרוק "כלל גורדי" (שם ע"א).

הבא בחבית דהפקר ומיס דהפקר - שקטין - דלא עבד שביחה לה לא ליה, ואפילו חזי לתוחם דקאמר - היינו כדכוחס בית הללמנמי. אבל חזי לתוחם של תוחבד ביה חתילה - לא יוליכו אתון, למאי דפרשית לעיל בפרק מי שחיריטוריהו (מ"א.) וברגלי כל אדם קרניו בני סדרות דתושבין - היינו ברגלי דגומלא. והא דקאמר: נותנו לחבירו וחבירו לחבירו - לא משום דלא מצי אלוה דתום, אלא משום דאוסר להחבירי ארבע אמות ברשות הרבים. ועדי ש' למור: דיכול להוציאין חזי לתוחם שבוה בון חתילה, וכנו שלא נתבון לכותב בון לא לעצמו ולא לאחריהו. בהגהות, אלא מה שטושים, וכענין זה אפילו ביום טוב שייך לטנות נותן לחבירו וחבירו לחבירו אף על גב דליכא איסור ארבע אמות. ואבי

ומלא בעליון בעיפה, ואין בעליון בקריה, מפני רוממה! אלא אמר רבא: תבא בחבית שקנתה שביחה, ומיס שלא קנו שביחה עסקינו, דבעמלה חבית לגבי מיס. בדתנן: המוציא התיי בפקיה פטור אף על המטה, מפני שהמטה טפילה לו. המוציא אובלין פחות מכשעור כפלי - פטור אף על הפלי, מפני שהפלי טפיל לו. מתיב רב יוסף, רבי יהודה אומר: בשיירה נתן אדם תבא לחבירו, וחבירו לחבירו. בשיירה - אין, שלא בשיירה - לא! אלא אמר רב יוסף: כי חנן נמי במתניתין - בשיירה חנן. אבי אמר: בשיירה - אפילו חבית שקנתה שביחה ומיס שקנו שביחה. שלא בשיירה - חבית שקנתה שביחה ומיס שלא קנו שביחה. רב אשי אמר: תבא בחבית דהפקר עסקינו, ומיס דהפקר עסקינו. ומאי אמרו לו - רבי יוחנן בן גור' היא, דאמר: חפני הפקר קונין שביחה. ומאי לא תהדרן זו יותר מנגילי בעלים - לא יתלכו אלו יותר מפיס' שיש להם בעלים. משנה היה קורא בספר על האיקוסופה, ונתגלגל הספר מידו, וגללו אצלו. היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו, עד שלא הגיע לעשרה ספחים - וגללו אצלו, משמעו לעשרה ספחים - והוציל על התבא. רבי יהודה אומר: אפילו אין מסולק מן התבא אלא כפלא מנת - אצלו. והוציל על התבא. רבי שמעון אומר: אפילו ענמי - וגללו אצלו, שאין לך דבר משום שכוח עומד בפני חבתי הקודש. גמרא! היא איקוסופה חיובי דמי? אילימא איקוסופה רשות היחיד, וקמה רשות הרבים, ולא גורין דילמא נפיל ואתי לאתויי, מי

— שרי לכו רבנו דרביסמיל. רבי יוחנן בן גור' - בפרק מי שהוציאוד. משנה היה קורא בספר - כל ספרים העשויים בימי הראשונים עשוין (בבלין) כספר תורה שלנו. גללו אצלו - הואיל ורואש אתר בידו ובגמרא מפרש לה. לעשרה ספחים - לעשרה התחוננים ברשות הרבים וכו' מפרש בגמרא. וחיפ על התבא - האותיות כלפי הכולל, שלא ידעו מוטל כל בכוון, ומנודו על שחשקן. פשוט שכות - כיון דו שלא נפל מידו, שהרי אתר בארשא אתר, ואין כאן אלא משום דילמא נפיל בידה ומיהו אתי לאתויי. רב אשי דרבינו ר' שבות. גמרא! אי נמי איקוסופה רשות היחיד - בגמרה עשרה רוחבא ארבעה. וקמה רשות הרבים - ולפניה רשות הרבים וקאמר מתניתין אף על גב דלמיכא רבא ברשות הרבים - גללו ברשות היחיד. ולא גורין דילמא נפל - מלה מידה, דאיכא חיוב טעמא, ואתי לאתויי.

הכי גרסינן. כמי אוקימתא לפתניתין בסבנת ליסיס אימא סיפא וכו' - כיון דליסיס לא מבוו להו. אמאי קא מולול רבי שמעון באיסורא דשבתא כולי האי כל שכן דהא דרבי שמעון גריעתו (כולי האי) מנא קאמ קאמ איכא ידלול שבת טפי. ואילמא דרבינו גבר דרמקלין כולי האי בשבת וכסוי דרנא נאמ עדיק. לשון אור ועיקר, ולא לשבח הספרים: מתניתין בסבנת עובדי גליליים שגורו גיורא שלא יניחו תפילין. והאי ובסבנת מנסן והולך לו אכילה מתניתין קאי. והכי קאמר: ובסבנת, שאם ימצאו בידו או ישמע למלכות יהיה בין מעט בין עבתיים - מנסן בטליתו, שלא יטילו כל כך בביון ומנחים שם הולך ולא ייוון משם שמוא גריעשו בו ויתחייב למלכות. ובריתא ג' בליסיס גרם, ואסיפא קאי, דקתני מחשיך עליון ומבאין, ובסבנת ליסיס שהוא ידא דהתקיש שם - מוליכין פחות מלכות

אמנו וכו' ולא יניחם שם - שלא יזלזלו הליסיס בהם ויתנו בהם מנוח. ובבאי אוקימתא לפתניתין בסבנת גימא שלא תחייבי למלכות - אימא סיפא וכו' וכו' שכן דארושא מלאתא ישמע למלכות יתיר משאם מנסין זו וזו: וא מחשיך עליהם לברוש להו עיקר, מולא גרסינן ברישא כל שכן אוקימתא מלאת שבת. בדריסין סיפא מכלל דהאי אושא דמלאת לא אוולוא דשבת קפיר, ולא אסבנת פשוט קפיר. אף על גב דקשיא ליה - אי שמעתי אתו מדר ליה, את עריפא - בשבטא, ולא יעטלטי עבד לכוו פחות פחות מארבע אמות. ברילי הוציא - שהשואל לו לוקח באמה או כלים מחבירו ביום טוב - אינו יכול להוליכם אלא משום שהבעלים דראשונים מותרין ליק' שם. ואם יערכו לצפון לא יוליכוהו דאראשונים, ובת לחיבת - השניה שלו, וכי עשה תמיד ולקמיה מפרש מני לא תהלין זו. אין ביום פשוט - לקנות שביחה אצל בעליוס דראשונים, וכל אדם מותר להוליכן ברגליו. פוסר בניס - פלוגתיתו בפרק בתרא דריבית: והאש ששאלה מחביריהו תבלין לקריה, ומיס ומלא לסיטה - הרי זו ברגלי שתויין, וזו הנישה חולבת אלא למקום שתויין ומותרת ליק' שם. ואם יעריבו זו לצפון זו לדרום - אין עיסה אה ממוקמה, לפי שאין לוח של צפון אפילו אה אתר בדרום והני מילי כשנתנו עירובן לטוף אלפס. ובי יהודה פטר מיס, שאין בעלת הגמיס אוסרת על בעלת הקמח כלום. ומאי אלא תהלין זו - היא רבי יהודה נמי בחבית לא קאמר דיכולה חבית להליך יותר מרגלי הבעלים, דהא אוקימתן מתניתין בענין מחבית לחבית. מפני רוממה - סיכר ואם השאלה מיס לקריהו, ידו היא ברגליו שתויין. מיס שלא קנו שביחה - שנתמלאו הדיס מניחין תרובע או מן התרה, דתינא לעיל דף מ"א. והוא התושבין ומעט תושבנים - הרי הן ברגלי כל אדם. דבמלא חבית לבימה - מפני שהיא טפילה לוק, ורבנן מלינו לממר דלא תהלין זו. ולא מטה לבימה, פטור אף על המטה - הואיל ופטור על החי, דקמיא לך: יד נשאת את עצמו. כשיימי שחנתה בבקעה, שאנוסין הן, שאין להם מיס

מגלול עסקינו, ומיס דהפקר עסקינו. ומאי אמרו לו - רבי יוחנן בן גור' היא, דאמר: חפני הפקר קונין שביחה. ומאי לא תהדרן זו יותר מנגילי בעלים - לא יתלכו אלו יותר מפיס' שיש להם בעלים. משנה היה קורא בספר על האיקוסופה, ונתגלגל הספר מידו, וגללו אצלו. היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו, עד שלא הגיע לעשרה ספחים - וגללו אצלו, משמעו לעשרה ספחים - והוציל על התבא. רבי יהודה אומר: אפילו אין מסולק מן התבא אלא כפלא מנת - אצלו. והוציל על התבא. רבי שמעון אומר: אפילו ענמי - וגללו אצלו, שאין לך דבר משום שכוח עומד בפני חבתי הקודש. גמרא! היא איקוסופה חיובי דמי? אילימא איקוסופה רשות היחיד, וקמה רשות הרבים, ולא גורין דילמא נפיל ואתי לאתויי, מי

ברכת אבילים כל שבעה אית לך מימר מפקין מיתא כל שבעה מאי כדון מה כאן משמח עמו אף כאן מנחם עמו מה כאן מזכירין אף כאן מזכירין אית תניי תני אין אבילים עולין מן המניין ואית תניי תני אבילים עולים מן המניין א"ר אבונה מ"ד אין אבילים עולים מן המניין באבילי אותו המת מ"ד אבילים עולין מן המניין באבילי מת אחר והא תני יוצא להתנחם אבל לא לנחם תני שמואל אין קידוש החדש אלא בעשרה ר' בא ור' יסא בשם ר' יוחנן נאמר כאן עדה ונאמר להלן (במדבר יד) עד מתי לעדה הרעה הזאת מה עדה האמורה להלן עשרה אף כאן עשרה א"ר סימון נאמר כאן תוך ונאמר להלן (בראשית מב) ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים מה תוך שנא' להלן עשרה אף כאן עשרה א"ל ר' יוסה כי ר' בון אם מתוך

[דף ל"א ע"א]

את למד סגין אינון אלא נאמר כאן בני ישראל ונאמר להלן בני ישראל מה להלן עשרה אף כאן עשרה: ובקרקעות תשעה וכהן: כנגד עשרה כהנים האמורין בפרשה ויהיו כולם כהנים ריבוי אחר ריבוי למעט ויהיו כולן ישראל אין הפרשה יוצאה בלא כהן עד כדון במקדיש גופה של שדה אמר דמי שדי עלי נישמענה מן הדא ערכים המיטלטלין בג' ויש ערכים שאינון מיטלטלין ר' יעקב בר אחא ר"ש בר אבא בשם ר' חנינה האומר הרי ערכי עלי ובא לסדרו מן הקרקע שמיון לו בעשרה מן המיטלטלין שמיון לו בשלשה האומר הרי ערכי עלי אינו כאומר דמי שדי עלי אבל אם אמר הרי עלי מאה מנה להקדש שמיון לו בג' לכשיעשיר נידון כהשג יד תני עבדים ושפחות ומיטלטלין אין להם איגרת ביקורת מהו איגרת ביקורת ר' יודה בר פזי אמר אכרזה עולא בר' ישמעאל אמר עבדים שלא יברחו שטרות ומיטלטלין שלא יגנבו ר' בא בר כהן בעא קומי ר' יוסה לית הדא אמרה שעבדים נפדין בג' א"ל אין א"ל והא תנינן ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן א"ל אדם דהכא בן חורין הוא חנינה בר שלמיה בשם רב אתא עובדא קומי ר' ובעא מיעבד כרבנן אמר לו ר' לעזר בן פרטא בן בנו של ר' לעזר בן פרטא ר' לא כך לימדתני בשם זקינין אלא א"כ עשו איגרת ביקורת וחזר ביה ועבד כרשב"ג:

הלכה ה' משנה הקורא בתורה לא יפחות מג' פסוקים ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא ג' אם היו שלשתן ג' פרשיות קורין אחד אחד מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה הוא מדלג עד כדי שלא יפסיק התורגמן:

גמרא ר' בא בריה דר' חייה בר בא ר' חייה בשם ר' יוחנן

[דף ל"א ע"ב]

היה קורא בתורה ונשתתק זה שהוא עומד תחתיו יתחיל ממקום שהתחיל הראשון אין תימר ממקום שהפסיק הראשונים נתברכו לפניו ולא נתברכו לאחריו לאחריהם ולא נתברכו לפניו וכתוב (תהילים יט) תורת ה' תמימה שתהא כולה תמימה היתה הפרשה של ה' פסוקים קורא את כולה לא עשה כן אלא קרא ג' זה שהוא עומד תחתיו צריך לקרות שני פסוקים האחרונים וג' מפרשה האחרת לא עשה כן מהו שיעכב רבי יונה ורבי יוסה סלקון מיהמיה אפין לאחוי דיהודה בר תמוזה קריביה דרבי יוסה בן הנינה ככנישתא דסוכנייא והוה תמן ר' ירמיה ועכב א"ר יונה לרבי יוסה וכופין א"ל והא רבך מעכב רבי ירמיה ר"ש שרה רבי חננאל בר אנדריי בשם רבי זכאי דככול טעה בין תיבה לתיבה מחזירין אותו א"ר ירמיה לרבי זעירה ועבדין כן א"ל ואדיין את לזו אפילו טעה בין אם לואם מחזירין אותו ר"ש ספרא דטרכנת אמרון ליה בני קרתיה קטע בדיברייה דיקרון בנין אתא שאל לרבי חננה א"ל אין קטעון רישך לא תשמע לזן ולא שמע לזן ושתרון ליה מן ספרותה בתר יומין נחת להכא קם עימיה ר"ש בן יוסינה א"ל מה את עביד בהווא קרתך ותני ליה עובדא אמר ליה ולמה לא שמעת לזן אמר ליה ועבדין כן א"ל ולינן מקטעין לזן בסידרא א"ל ולינן חזירין וכללין לזן אמר רבי זעירא אילו הוה ההוא ספרא ביומוי מניתיה הכים רב אמר כגון (ישעיהו מה) הוי רב את יוצרו מדלגין כנביא ואין מדלגין בתורה מדלגין כנביא אין מדלגין מנביא לנביא ובנביא של י"ב מותר אין מדלגין בתורה רבי ירמיה בשם רבי שמעון בן לקיש שאין גולים ספר תורה ברבים ר' יוסה בעי הגע עצמך שהיתה פרשה קטנה א"ל כדי שישמעו את ישראל התורה על סדר והא תנינן קורא אחרי מות ואך בעשר שנייה היא שהוא סדרו של יום תדע לך דאמר ר"ש בן לקיש בכ"מ אינו קורא על פה והכא קורא על פה

[דף ל"ב ע"א]

ר' יוסה מפקד לבר עולא חזנא דכנישתא דבבלייא כד הויא חדא אורייתא תהוי גוילא אחורי פרוכתא כד דאינן תרתיי תי מיכל חדא ומייתי חדא עד איכן א"ר אחא כגון פרשת יהודע כ"ג:

הלכה ו' משנה המפטיר כנביא הוא פורס את שמע והוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו ואם היה קמן אביו או רבו עוברין על ידו:

גמרא לא צורכה דילא הפורש את שמע הוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו רבי יוסי בן חננאל אמר כדי לזרוז ואם היה קמן אביו או רבו עוברין על ידו והא תנינן קמן לא יפרוש את שמע אמר רבי יודן כאן בשתביא שתי שערות וכאן בשלא הביא שתי שערות:

הלכה ז' משנה קמן קורא בתורה ומתרגם אבל אינו פורס את שמע ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו פוחח פורס את שמע ומתרגם אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו

נושא את כפיו סומא פורס את שמע ומתרגם רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוס את שמע:

גמרא תמן תנינן סומא אינו גולה דברי רבי יהודה ורבי מאיר אומר גולה ושניהן מקרא אחד הן דורשין (במדבר לה) בלא ראות ר' יהודה אומר לרבות הסומא ר"מ אומר פרט לסומא וכא תנינן כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוש את שמע הא אם ראה פורש רבי חגי בעא קומי רבי יוסה מהלפה שיטתיה דר' יהודה תמן הוא אמר פרט והכא הוא אמר לרבות אמר רבי חנניה בריה דרבי הילל ביושב בבית אפיל היא מתניתא

[דף ל"ב ע"ב]

כך הוא אומר היושב בבית אפל לא יפרש שמע ברם הכא בלא ראות לרבות את הסומא:
הלכה ח' משנה כהן שיש בידיו מומין לא ישא את כפיו רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסמים לא ישא את כפיו מפני שהעם מסתכלין בו:

גמרא תני ובפניו והא תני אם היה דש בעירו מותר רבי נפתלי הוות אצבעתיה עקומה אתא שאיל לרבי מנא א"ל מכיון שאתה דש בעירך מותר רב חונא הוה מעבר זלדקן והא תני אם היה דש בעירו מותר א"ר מונא רגליה הוי סגין שלא יהו אומרים ראינו קמן נושא את כפיו א"ר יוסה זאת אומרת שאסור להסתכל בכהנים בשעת שהן מברכין את ישראל א"ר חגי כלום אמרו אין מסתכלין לא מפני הסיע דעת משה דאנא מסתכל ולא מסע דעתי:

הלכה ט' משנה האומר איני עובר לפני התיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור בסנדל איני עובר אף יחף לא יעבור העושה תפלתו עגולה סכנה ואין בה מצוה נתנה על מצחו או על פם הרי זו דרך המינות ציפה זהב ונתנה על בית יד אונקלי שלו הרי זו דרך הדיצונין:

גמרא תנה רבי יוסה בן ביבי תפילין מרובעות שחורות הלכה למשה מסיני:

הלכה י' משנה האומר יברכוך טובים הרי זו דרך המינות על קן ציפור יגיעו רחמין ועל טוב יזכר שמך מודים מודים משתקין אותו המכנה בעירות משתקין אותו האומר (ויקרא יח) ומזרעך לא תתן להעביר למוֹלֵךְ ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא משתקין אותו בניזיפה:

גמרא האומר יברכוך טובים שתי רשויות רבי פינחס בשם רבי סימון כקורא תגר על מדותיו של הקדוש ברוך הוא

[דף ל"ג ע"א]

על קן ציפור הגיעו רחמיך ועל אותו האיש לא הגיעו רחמיך רבי יוסי בשם רבי סימון כנותן קצבה על מידותיו שלה קדוש ברוך הוא עד קן ציפור הגיעו רחמיך אית תני תני עד אית תני תני על מאן דאמר על מסייע לרבי פינחס מ"ד עד מסייע לרבי יוסה א"ר יוסה בי רבי בון לא עבדין טבאות שהן עושיין מדותיו של הקב"ה רחמיך אילין דמתרגמין עמי בני ישראל כמה דאנן רחמיך בשמייא כן תהוון רחמיך בארעא תורתא או רחילא יתה וית ברה לא תכסון תרוויהון ביומא חד לא עבדין טבאות שהן עושיין גזירותיו של הקב"ה רחמים מודים מודים משתקין אותו א"ר שמואל בר רב יצחק (תהילים סג) כי יסכר פי דוברי שקר הוה דאת אמר בציבור אבל ביהוד תחנננים הן ודכותה אמן אמן שמע שמע תורגמן שהוא עומד לפני חכם אינו רשאי לא לשנות ולא לכנות ולא להוסיף אלא אם כן היה אביו או רבו ר' פדת הוה אמורא דרבי יסא מילין דשמע מן אבוי הוה אמר כך א"ר בשם אבא מילין דלא שמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רב בשם רבי לעזר בר ישימא הוה אמורא דרבי אבהו אחא מילין דשמע מן אבוי הוה אמר כן א"ר בשם אבא מילין דלא שמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רבי חוננה רבי מנא כד הוה מורי בחבורתא מילין דשמע מן אבוי בביתה הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי יונה מילין דשמע מן אבוי בכית וועדא הוה אמר כן אמר רבי יונה המכנה בעריות בערייתא דאבוי ובערייתא דאימיה מזרעך לא תתן לעביר למולך מזרעך לא תתן לאעברא בארמייתא תני רבי ישמעאל זה שהוא נושא ארמית ומעמיד ממנה בנים מעמיד אויבים למקום: הלכה י"א משנה מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם מעשה תמר נקרא ומיתרגם מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם והשני נקרא ולא מיתרגם ברכת כהנים ומעשה דוד ואמנון לא ניקרין ולא מיתרגמין:

[דף ל"ג ע"ב]

גמרא כתיב אשר חכמים יגידו ולא כהדו מאבותם מה שכר נמלו על כך להם לבדם נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם איזהו מעשה עגל השני רבי סימון בשם ר' יהושע בן לוי מתשובה שהשיב משה את אהרן עד (שמות לב) כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם חנניה בר שלמיה בשם רב מתשובה שהשיב אהרן את משה עד כי פרעה אהרן שמצה בקמיהם ר' אחא בשם ר' בא ומחא ה' ית עמא על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן ר' מר עוקרבן בשם רבנן דתמן לא דומה גנאי יהוד בציבור לגנאי ציבור בציבור ואתיא כהיא דא"ר הלכו בשם רב חוננה ברכת כהנים נקראות ולא מיתרגמות ר' בא בר כהן בעאק ומי ר' יוסה מה מעמא א"ל (במדבר ו) כה תברכו לברכה ניתנה לא ניתנה לקריאה:

הלכה י"ב משנה ואין מפטירין במרכבה ר"י מתיר ר' אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלם את תועבותיה:

גמרא אין מפטירין במרכבה ור' יהודה מתיר ר' אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלם את תועבותיה מעשה באחד שהפטיר בהודע את ירושלם את תועבותיה אמר לו ר"א ילך אותו האיש וידע בתועבותיה של אמו ובדקו אחריו ונמצאו ממזר. ודא מזוזה יהבין לה היכא ר' זעירה רב יהודה בשם שמואל משלשו ונתנו בתחילת שלישי העליון ר' חלבו בשם רב חונה הוציא את הפתח ומשלשו ונתנה בסוף שלישי התחתון מה ביניהן מקום מזוזה ביניהן בר טברי שאל לרבי יצחק הגע עצמך שהיה שער גבוה א"ל נתנה כנגד כתפיו בית מדרשיה דרבי חנינה עביד כן ר' ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק בית מזוזתו של ר' היה עשוי כמין נגר תלייה בדלת סכנה שאין בה מצוה חקק בראש המקל והניחו במקום שאינו ראוי לו סכנה שאין בה מצוה רבי בא בשם רב יהודה ואפילו לא [דף ל"ד ע"א]

סמרו והא תני והוא שסמרו א"ר יוסה והוא שייחדו לכן של בית מליון היו עושין כן בפולמסות שמואל אומר נתנה לפני מטפח פסולה ר' זעירא בשם שמואל צריך שיהא שמע שלה רואה את הפתח ר' ירמיה בשם ר"ז כינו מתני' ציר שיש לו שני פתחים נותן על זה מהן שירצה היאך שמע שלה רואה את הפתח בית שיש לו שני פתחים נותן ברגליו שנייה רגליו נותן בחזית היו שניהן חזית נותן על איזה מהן שירצה פתח שהוא פתוח לגג ולגינה הרי הוא כפתוח לחיל דברי ר' יוסה בי ר' יהודה והכמים אומרים הרי הוא כפתוח לשוק הדר בהוצה לארץ והדר בפונדקי ארץ ישראל שלשים יום אינו צריך ליתן מזוזה הדר בבורגנין שלשים יום צריך ליתן מזוזה השוכר בית ישראל צריך ליתן מזוזה השוכר בית מעכו"ם צריך ליתן מזוזה וכשהוא יוצא נוטל ובשל ישראל אסור לעשות כן רבי יעקב בר אהא בשם רבי יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד שנמל והיה קובר את בנו הדר בפונדקי הוצה לארץ שלשים יום אינו צריך ליתן מזוזה אם נתן לא יטול רבי יעקב בר אהא בשם רבי יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד שנמל והיה קובר את בנו הולדת המולים חיבת במזוזה הלון שהוא ד' על ד' שעבדים יושבין שם ומניפין לרבוניהם חייבין במזוזה לוליא אלו ע"ג אלו חייבין במזוזה הן דו דרם אדכופתא ארעייתא. רבי יוסי הוה מצטער דלא הוא לולא דרבי אילעא דהוה עביד מן דעתהון דכל רבנן תפילה ומזוזה מי קודם שמואל אמר מזוזה קודמת רב חונה אמר תפילה קודמת מה מעמיה דשמואל שכן היא נוהגת בימים טובים ובשבתות מה מעמא דרב חונה שכן היא נוהגת כמפרשי ימים והילכי מדברים מתניתא מסייעה לשמואל תפילה שבלת עושין אותה מזוזה מזוזה שבלת אין עושין אותה תפילין למה שמעלין בקודש ולא מורידין:

הֲדָרָן עַל־כֵּן פֶּרֶק הַקּוּרָא עוֹמֵד וְכוּלָא מִסְכַּתָא דְמִגִּילָה בְרַחֲמֵי שְׁמִיָּא

הֲדָרָן עַל־כֵּן מִסְכַּת מְגִילָה, וְהֲדָרָן עַל־כֵּן. דְּעַתָּן עַל־כֵּן מִסְכַּת מְגִילָה, וְדַעֲתָרָה עַל־כֵּן. לֹא נִתְנָשִׁי מִנָּךְ מִסְכַּת מְגִילָה, וְלֹא תִתְנָשִׁי מִנִּי, לֹא בְּעֵלְמָא הֲדִין וְלֹא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי: (ג' פְּעֻמִּים)

וְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהֵא תוֹרָתְךָ אֲמִינוּתָנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְתֵהָא עֲמִינוּ לְעוֹלָם הַבָּא. חֲנִינָא בְּרַחֲמֵיךָ, רְמִי בְּרַחֲמֵיךָ, נִחְמוּן בְּרַחֲמֵיךָ, אֲבָא מְרִי בְּרַחֲמֵיךָ, רְתַרְמֵן בְּרַחֲמֵיךָ, רְכִישׁ בְּרַחֲמֵיךָ, אֲדָא בְּרַחֲמֵיךָ, דְּרוּ בְּרַחֲמֵיךָ:

הַעֲרַב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְמִפְעוּיֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִתְּרוּ בְּלִנּוּ אֲנַחְנוּ וְצִאצְאֵינוּ וְצִאצְאֵינוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּלִנּוּ יוֹדְעֵי שְׁמֵךְ וְלֹמְדֵי תוֹרָתְךָ:

מֵאֲנִי תִחַפְּמֵנִי מִצְוֹתֶיךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: וְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶיךָ, לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׂ: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁפַּח פְּקוּדֶיךָ, כִּי בָּם חִוִּיתֵנִי: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, לְמַדְּנִי חֻקֶיךָ: אֲמוֹן אֲמוֹן סִלָּה וְעַד:

מִזִּידִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשִּׁמְתָה חֻקְנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְבָּר, וְלֹא שִׁמְתָה חֻקְנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרִנּוֹת. שְׂאֵנוּ מְשִׁימִים וְהֵם מְשִׁימִים, אֲנוּ מְשִׁימִים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשִׁימִים לְדַבְרֵי בְטָלִים, אֲנוּ עֹמְלִים וְהֵם עֹמְלִים, אֲנוּ עֹמְלִים וְקַבְּלִים שׁוֹכְרִים וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שׁוֹכְרִים. אֲנוּ רִצִּים וְהֵם רִצִּים, אֲנוּ רִצִּים לְהֵי עוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רִצִּים לְבָאֵר שְׁהַת, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידִם לְבָאֵר שְׁהַת, אֲנִשִּׁי דְמִיָּם וּמְרִמָּה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֵנִי אֲבֻטֵּחַ בְּךָ.

וְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי, כְּשֶׁשָּׂעֲזַרְתִּי לְסִיָּים מִסְכַּת מְגִילָה, כִּן תַּעֲזֹרֵנִי לְהַתְחִיל מִסְכַּתוֹת וּסְפָרִים אַחֲרֵים וּלְסִיָּים, לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד לְשׁוֹמְרֵי וּלְעֹשֵׂי וּלְקֹלָם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים וְאֲמוּרָאִים וְתַלְמוּדֵי חֻכְמִים, יַעֲמוּד לִי וְלְרַעֲיָי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי וְרַעֲיָי וְרַעֲיָי עַד עוֹלָם, וְתִתְקַנֵּם בִּי, בְּהַתְחַלְקֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ, בְּשִׁבְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֵיךָ, וְהַקּוֹצֵינֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ: כִּי בִי יָרְבוּ יְמֵיךָ, וְיִוָּסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: אוֹרֶךְ יָמִים בְּיָמֶיךָ, בְּשׂוֹמְאֵלָה עֲשֵׂר וְכָבוֹד: יְיָ עַל לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:



מסכת הגיגה

פרק ראשון

[דף א' ע"א]

הַלְכָה א' מִתְנִי' הַכֵּל חַיִּיבִין בְּרֵאִייה חוּץ מִהַרְשׁ שׁוֹמֵה וְקָמֵן וְטוֹמְטוֹם וְאַנְדְּרוֹגִינִים נְשִׁים וְעִבְדִּים שְׂאִינֵן מִשׁוֹחֲרֵינן הַחִיגֵר וְהַסּוּמָא וְהַחֹלָה וְהַזֶּקֶן וְכֹל שְׂאִינֵן יִכּוֹל לְעֹלוֹת בְּרַגְלֵיו אִיזְהוּ קָמֵן כֹּל שְׂאִינֵן יִכּוֹל לְרִכּוֹב עַל כְּתִיפּוֹ שֶׁל אָבִיו וְלְעֹלוֹת מִירוּשָׁלַם לְהַר הַבַּיִת דְּבָרֵי ב"ש וּב"ה אֹמְרִים כֹּל שְׂאִינֵן יִכּוֹל לְאַחוּז בִּידוֹ שֶׁל אָבִיו וְלְעֹלוֹת מִירוּשָׁלַם לְהַר הַבַּיִת שְׁנָא' (שְׁמוֹת כג) שֶׁלֶשׁ רַגְלִים:

גְּמָרָא מִתְנִי' בְּרֵאִיית קֶרְבֵּן אֲבֵל בְּרֵאִיית פְּנִים אֲפִי' קָמֵן חַיִּיב מִן הַדָּא (שְׁמוֹת כג) הִקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף וְאִין קָמֵן גְּדוֹל מִטָּף דְּתֵנִיא מַעֲשָׂה בְּר"י בֶּן בְּרוּקָה וּר"א חֲסֵמָא שֶׁהוּוּ מִהַלְכִין מִיבְנָה לְלוֹד וְהַקְבִּילוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּבִקְעִינָן אָמַר לְהֵן מָה חֲדוּשׁ הִיָּה לָכֶם כְּבֵית הַמְדַרְשׁ הַיּוֹם אָמְרוּ לוֹ הַכֵּל תְּלַמְדִּיךָ וּמִיּוֹמֵךְ אֲנִי שׁוֹתִים אָמַר לְהֵן אֲעַפ"כּ א"א לְבֵית הַמְדַרְשׁ שְׁלֵא יֵהָא בּוֹ דְּבַר חֲדָשׁ בְּכֹל יוֹם

[דף א' ע"ב]

מִי שֶׁבֵּת שֵׁם אָמְרוּ לוֹ ר' לְעֹזֵר בֶּן עֲזַרְיָה מָה הִיתָה פִּרְשָׁתוֹ הִקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף פִּתַּח בֵּה אָמַר הוּאִיל וְהָאֲנָשִׁים בְּאִין לְלַמּוֹד וְהַנְּשִׁים לְשִׁמּוּעַ הַטָּף לְמָה בָּאוּ אֵלָא כְּדִי לִיתֵן שִׁכְרָא לְמַבְיֵאֵיהֶן אָמַר לְהֵן אִין הַדּוֹר יָתוּם שֶׁר' לְעֹזֵר בֶּן עֲזַרְיָה בְּתוֹכוֹ אֵתִיא דְּרַבִּי לְעֹזֵר בֶּן עֲזַרְיָה דְּלֵא כְּבֵן עֲזַרְיָה דְּתֵנִינָן תְּמֹן מִיכֵן אָמַר בֶּן עֲזַרְיָה חַיִּיב אָדָם לְלַמֵּד אֶת בְּתוֹ תוֹרָה שְׂאֵם תְּשַׁתָּה תְּדַע שֶׁהִזְכּוֹת תּוֹלָה לָּהּ: חֲרָשׁ: חֲבֵרִיָּא בְּשֵׁם ר' לְעֹזֵר (דְּבָרִים לא) לְמַעַן יִשְׁמְעוּן וְלְמַעַן יִלְמְדוּן עַד כְּדוֹן בְּמַדְבַּר וְאִינוּ שׁוֹמְעֵי חֲרָשׁ שׁוֹמְעֵי וְאִינוּ מְדַבְּרֵי ר' אֵילָא בְּשֵׁם ר' לְעֹזֵר לְמַעַן יִלְמְדוּן וְלְמַעַן יִלְמְדוּן א"ר יוֹנָה הַדָּא אָמְרָה דְּלִית כְּלָלִי דְר' כְּלָלִין דְּתֵנִינָן תְּמֹן חֲרָשׁ הַמְדַבֵּר וְאִינוּ שׁוֹמְעֵי לֹא יִתְרוּם וּסְבָרִינָן מִימַר מְדַבֵּר וְאִינוּ שׁוֹמְעֵי חֲרָשׁ שׁוֹמְעֵי וְאִינוּ מְדַבְּרֵי אִינוּ חֲרָשׁ וְתֵנִינָן הַחֲרָשׁ שֶׁנַּחֲלִין וְהַחֲרָשׁת שֶׁחֲלָצָה וְהַחֲלָצָת לְקָמֵן חֲלִיצָתָהּ פְּסוּלָה א"ר יוֹחָנָן בְּשֵׁאִין יִכּוֹלִין לֹמַר וְאָמַר וְאָמְרָה וְתֵנִינָן חֲרָשׁ שְׂדִיבְרוּ חֲכָמִים בְּכֹל מְקוֹם שְׂאִינֵן לֹא שׁוֹמְעֵי וְלֹא מְדַבְּרֵי וְדָא מְסִיעָה ל' יוֹנָה דְר' יוֹנָה הַדָּא אָמְרָה לִית כְּלָלִי דְרַבִּי כְּלָלִין ר' יוֹחָנָן בְּעִי חֲרָשׁ בְּאִזְנוֹ אַחַת מְהוּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִי רַבִּי בּוֹן מַחְלוּקַת רַבִּי יוֹסִי וּרְבַנְנָן דְּתֵנִיא (שְׁמוֹת כח) וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כְּתָנּוֹת רַבְּנָן אָמְרוּ שְׁתֵּי כְּתוֹנֹת לְכֹל אַחַד וְאַחַד רַבִּי יוֹסִי אָמַר אֲפִילוּ כְּתוֹנֹת אַחַת לְכֹל אַחַד מִהֶם טַעְמוֹן דְּרַבְּנָן וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כְּתָנּוֹת מִהֶם טַעְמָא דְרַבִּי יוֹסִי לְק'

בני אהרן תעשה כתנות והכא (דברים לא) תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם רבנן אמרי שתי אזניים לכל אחד ואחד רבי יוסה אומר אפילו אוזן אחת לכל אחד ואחד: שומה: אמר רבי לעזר (דברים ד) אתה הוראת לדעת: קמן: רבי ירמיה ור' אייבו בר נגרי הוון יתיבין אמרין תנינן אי זהו קמן כל שאינו יכול לרכוב על כתיפו של אביו וקמן שומע וקמן

[דף ב' ע"א]

מדבר חזרון ואמרון (דברים מז) כל זכורך לרבות את הקמן וימר כל זכורך לרבות את החרש למען ישמעון ולמען ילמדון פרט לחרש וימר למען ישמעון ולמען ילמדון פרט לקמן אמר ר' יוסה מאחר שכתוב א' מרבה וכתוב א' ממעט מרבה אני את הקמן שהוא ראוי לבוא לאחר זמן ומוציא את החרש שאינו ראוי לבוא לאחר זמן שמואל בר אבא בעא קומי רבי זעירה קמן חרש מהו שיהא חייב א"ל איתא חמי יציבא בארעא וגזורא בשמי שמיא אילו גדול חרש פטור קמן חרש לא כ"ש א"ר ירמיה כדן היה קמן ולא חרש והא פטור גזירת הכתוב הוא כל זכורך לרבות את הקמן הייתי אומר אילו גדול חרש יהא חייב שלא לחלוק בהילכות זכורך הוי צורכה לההוא דאמר רבי יוסה מאחר שכתוב א' מרבה וכתוב א' ממעט מרבה אני את הקמן שהוא ראוי לבוא לאחר זמן ומוציא אני את החרש שאינו ראוי לבוא לאחר זמן: טומטום:

[דף ב' ע"ב]

הכל מודים בטומטום שנקרע ונמצא זכר ב"ש הראשון שהוא חייב מה פליגינן בשאר הימים חזקיה אמר יראה יראה את שהוא חייב בא' חייב בשני את שאינו חייב בראשון אינו חייב בשני א"ר כל ז' תשלומין לראשון א"ר אילא מפסח השני למד ר"י כמה דר"י אמר תמן פסח שני תשלומין לראשון כן הוא אמר הכא כל ז' תשלומין לראשון רבי הושעיה אמר כל ז' חובת מה נפק מן ביניהן גר שנתגייר בשאר הימים על דעתיה דחזקיה פטור ע"ד דר"י ודר' הושעיה חייב

[דף ג' ע"א]

אף בטמא כן ניטמא בשאר הימים ע"ד דחזקיה פטור ע"ד דר"י ודר' הושעיה חייב א"ר יוסה תמן ראוי הוא קריעה היא שגרמה ברם הכא הטמא עצמו אינו ראוי: אנדרוגינס. כל זכורך פרט לאנדרוגינס תמן תנינן ספק אנדרוגינס אין מחללין עליו את השבת ר' יהודה מתיר באנדרוגינס מה אמר כא ר' יהודה נישמעניה מן הדא יוחנן בן דהבאי משם ר' יהודה אף הסומא ולית בר נש אמר אף אלא דהוא מודי על קדמייתה מחלפה שיטתיה דרבי יהודה תמן הוא אמר פרט והכא אמר לרבות ר' יודה ורבנן מקרא א' הן דורשין רבנן דורשין ערל מה ת"ל ערל זכר עד שיהא כולו זכר ר' יודה דרש זכר מה ת"ל ערל ואפילו מקצתו ערל ברם הכא (שמות לג) כל זכורך פרט לאנדרוגינס: נשים.

כל זכורך פרט לנשים: עבדים. נישמעיינה מן הדא ג' פעמים בשנה יראה כל זכורך את שאין לו אדון אלא הקב"ה יצא העבד שיש לו אדון אחר א"ר יהושע בן לוי מניין שכל המקיים מצות ראייה כאילו מקביל פני שכינה מן הדא (שם) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' וגו': חוגר: דכתיב רגלים: חולה: דכתיב (דברים טז) ושמתח: זקן: דכתיב רגלים א"ר יוסה תרתיהון לקולא יכול לשמוח ואינו יכול להלך קורא אני עליו רגלים יכול להלך ואינו יכול לשמוח קורא אני עליו ושמתח ר' יוחנן בשם ר' ינאי ב"ש וב"ה מקרא א' הן דורשין בש"א כתוב א' אומר זכורך וכתוב אחר אומר רגלים מול בינתים את שהוא יכול לרכוב על כתיפו של אביו ואפי' קמן יכול הוא לרכוב יצא אלא את שהוא רואה כתיפו של אביו ומפסיע ב"ה דורשין כתוב אחד אומר זכורך וכתוב א' אומרים רגלים מול בינתים את שהוא יכול לאחוז בידו של אביו ולענין מהרות את אמר את שהוא תפוס ביד אביו ספיקו כפיקה אביו תופש בידו ספיקו כחרש ברם הכא בין כך ובין כך חייב ר' בון בר חייה בעא קומי רבי זעירה איכן היו מראים פנים בהר הבית או בעזרות א"ל נישמעיינה מן הדא הטמא פטור מן הראייה דכתיב (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה ואין טמא מת נכנס להר הבית הדא אמרה בעזרה היו מראים פנים

[דף ג' ע"ב]

מאיכן את מודד מן החומה או מן הבתים תני שמואל מן השילוח ושילוח היה באמצע המדינה ר' בון בר חייה בעא קומי ר' זעירה מהו לשלח חגיגתו ביד אחר אמר ליה נישמעיינה מן הדא מוכי שהין ופולפסין פטורין מן הראייה דכתיב ובאת שמה והבאתם שמה הטמא פטור מן הראייה דכתיב (דברים לא) בבוא כל ישראל לראות וגו' הראוי לבוא עם כל ישראל מביא ושאינו ראוי לבוא עם כל ישראל אינו מביא וישלח חגיגתו ביד אחר א"ר יוסי וזאת אומרת שאינו משלח חגיגתו ביד אחר ר' שמי בעי או חילוף מוכי שהין ופולפסין פטורין מן הראייה דכתיב בבא כל ישראל לראות הטמא פטור מן הראייה דכתיב ובאת שמה והבאתם שמה חזר ר' שמי ומר מוכי שהין ופולפסין אעפ"י שאינן ראויין לבוא עם כל ישראל ראויין הן לבוא בפני עצמן הטמא ראוי לא בפני עצמו ולא עם כל ישראל הפריש חגיגתו ומת היורשים מהו שיביאו אותה ר' אילא אמר יראה יראה הראוי לבוא מביא ושאינו ראוי לבוא אינו מביא א"ר זעירה כהיא דר' יוחנן ור' יונתן תרויהון אמרין (שמות לד) כל בכור בניך תפדה אפי' לאחר מיתה והכא לא יראו פני ריקם אפילו לאחר מיתה אמר רבי בא בר ממל מחלוקת שמואל ורבי יוחנן דתנינן תמן האשה שהביאה הטאתה ומתה יביאו היורשין עולתה עולתה ומתה לא יביאו היורשין הטאתה שמואל אמר

[דף ד' ע"א]

מסכת בבא מציעא פרק אחד-עשר

גבי דימוס או שהיה מפקפק בה, ונפלה - אדריכל חיב. מביא אדם עפר וצוברו על פתח ביתו לרשות הרבים - לשרותו לטיט, ואם לשהותו - הרי זה אסור. ואם בא אחר והזק בו - הרי זה חיב. ולא יהא מגביל בצד זה ובונה בצד זה, אלא מגביל במקום שהוא בונה. נפל הכתל מחמת הזועות, ומחמת הרוח, ומחמת הגשמים, אם בנאו כדרכו - פטור. אם לאו - חיב. נתנו לו זמן, נפל בתוך זמן - פטור. לאחר זמן - חיב. וכמה הוא זמן? אין פחות משלשים יום. מוציא אדם זבלו וצוברו על פתח ביתו ברשות הרבים להוציאו לזבלים. ואם לשהותו - הרי זה אסור. ואם בא אחד והזק בו - הרי זה חיב. רבי יהודה אומר: בשעת הוצאת זבלים - מוציא זבלו וצוברו על פתח ביתו ברשות הרבים, כדי שישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שלשים יום, שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ:

יא, ו לזה חצר סמוכה לכאן ולזה חצר סמוכה לכאן - זה סומך לחצרו וזה סומך לחצרו. רבי יהודה אומר: לא הורשו אלא שלשים יום, הזק בתוך שלשים יום - פטור. לאחר שלשים יום - חיב. רבי שמעון אומר: לא הורשו אלא שלשה ימים, הזק בתוך שלשה ימים - חיב. וכן היה רבי יהודה אומר: כבית תשעה חצאי קבין לזה וכבית תשעה חצאי קבין לזה, כדי שיהא אכר אמן חורש ושונה. כללו של דבר! כל ששם הראשון קרוי עליו - אין רשאי לחלקו:

יא, ז אין חולקין את האבולים עד שיהא בה כדי שעור לזה וכדי שעור לזה. אמר אחד מהן לחברו: טול את הפחות ונתן לי שעור - שומעין לו. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין שומעין לו, מפני כבוד אבותיו. ושאר כל הדברים ששם הראשון קרוי עליהן - הרשות בידו. פתחים שבחצר גדולים של אחד, וקטנים של אחד. גדולים - אין להם אלא ארבע אמות. וקטנים - נותנין להן ארבע אמות לכל אחד ואחד. אחד נוטל פתח הגדול, ואחד נוטל שני פתחים קטנים,

יא, א הבית והעליה של שנים שנפלו - שניהן חולקין בעצים ובאבנים ובעפר. במה דברים אמורים? בזמן שהיו שוין, אבל אם אחד מהם גדול ואחד קטן - זה נוטל לפי שלו וזה נוטל לפי שלו, ורואין את העליונות כאלו הן ראיות להשבר:

יא, ב הבית והעליה של שנים, ורצו שניהם שלא לבנות - התחתון נוטל שני חלקין והעליון שליש. הבית והעליה של שנים, והרי בעל העליה מבקש לעשות דיוטא אחרת, ואין בעל הבית מניחו - מקום שנהגו לעשות שני דיוטות - עושה. שלש - עושה. ואין משנין ממנהג המדינה. הבית והעליה של שנים, נפחתה מצויכה; רבי יוסי אומר: מחם בני אומר, התחתון נותן את התקרה והעליון נותן את המצויכה, כגון חניות הפתוחות לסטיו, שהתחתון נותן את התקרה והעליון נותן את המצויכה:

יא, ג היתה חרבתו בצד גנתו של חברו, ועמד וגדרה - מגלגלין עליו יציאותיו של כתל כדרך שהוא בונה, היתה סמוכה לחצרו של חברו, אף על פי שלא נתן את הקורה לאותו הרוח - נותנין לו יציאותיו של כתל בשעה שהוא בונה:

יא, ד היתה למעלה מחצרו של חברו, לא יאמר לו הריני מיסד עמה מכנגד חצרי למעלה, אלא מיסד עמו מלמטה ועולה. היתה למעלה מגגו של חברו - אין זקוק לו מביא אדם אבניו ומפרקן על פתח ביתו ברשות הרבים להעלותן לראש הדימוס, ואם לשהותן - הרי זה אסור. ואם בא אחר והזק בהן - הרי זה חיב:

יא, ה מסרן החצב לגמל - הגמל חיב. גמל לסתת - הסתת חיב. סתת לסבל - הסבל חיב. העלן לראש הדימוס ונפלו - כלן חיבין. מסרן גמל לסתת והזק בהן בין באבן ובין בסתת - הסתת חיב. סתת לסבל והזק בסתת - הסתת חיב. באבן - הסבל חיב. ישבה על

את המקואות ואמת המים, ושאר כל הדברים - אין משעבדין אותו. ואם היה שריו עמהן באותה העיר - משעבדין אותו על הכל. כופין בני חצר זה את זה לעשות לחי וקורה למבוי:

יא, י כופין בני בקעה זה את זה לעשות ביניהן חריץ וכן חריץ. חמש חצרות הפתוחות למבוי אחד, ונתקלקל - בלן משמשות עם החיצונה, והחיצונה משמשת לעצמה, והשאר משמשות עם השניה, והשניה משמשת לעצמה, ומשמשות עם בלן. רצו בני הפנימית לפתח להן פתח ממקום אחר - יכולין לעכב על ידן. היה סתום ונמלך לפתחו - מעכב על ידו; דברי רבי שמעון בן אלעזר. חמש חצרות הפתוחות לחנות - בלן משמשות במבוי. חמש דיוטאות משתמשות בבת אחת, ונתקלקל - בלן משתמשות עם הראשונה, והראשונה משמשת לעצמה, והשאר משמשות עם השניה, והשניה - משמשת לעצמה, שלישית שבכלן - משמשת לעצמה ומשתמשת בכלן. העשוי לכביסה - אין ממחין בידו לגשמים, לגשמים - אין ממחין בידו לכביסה:

יא, יא חמש גנות משתמשות באמה אחת, ונתקלקלה - בלן מתקנות עם העליונה, והעליונה מתקנת לעצמה, והשניה מתקנת לעצמה. התחתונה שבכלן מתקנת לעצמה ומתקנת עם בלן. כופין בני חצר זה את זה לעשות לחצר גג גבוה עשרה טפחים. בחזקת שנתן שומעין לו שלא לסמוך את הקורה, לפיכך בחזקת שלא נתן. אין שומעין לו לסמוך את הקורה. רבי יוסי אומר: היה שם אחד מעכב - הופך את החזית אצלו, לפיכך אם נפל הכתל - העצים והאבנים שלו.

יא, יב כופין בני העיר זה את זה לבנות להן בית הכנסת, לקנות להן ספר תורה ונביאים, ורשאים בני העיר להתנות על השערים ועל המדות ועל שכר הפועלים. רשאים לעשות

זה שנוטל פתח גדול - אין לו אלא ארבע אמות. וזה שנוטל שני פתחים קטנים - נותנין לו ארבע אמות לכל אחד. היה שם אחד רחב מעשר אמות - נוטל ארבע אמות בחצר, פחות מכן - משלימין לו את המדה, כנגדו נותנין לו. מכניס ומוציא ארבע אמות בחצר.

יא, ח זבל שבחצר - מתחלק לפי פתחים, ואכסניא - לכל אדם, הפתח פתוח למרפסת - אין לו ארבע אמות, מרפסת עצמו - יש לו ארבע אמות. חמשה פתחים פתוחין למרפסת - אין למרפסת בחצר אלא ארבע אמות בלבד. מי שיש לו אכסדרה לפני מביתו, בזמן שמגפפת - נותנין לו, מכניס ומוציא ארבע אמות בחצר. אינה מגפפת - הרי היא כשאר כל החצר. סלם הצורי - יש לו ארבע אמות, ולמצרי - אין לו ארבע אמות. אם היה קבוע במסמר - יש לו ארבע אמות. היציע, והדות, והעליה - אין להן ארבע אמות. חלית הבאר - יש לה ארבע אמות. באר הקרוב לאמה - מתמלא ראשון. ואם קדם השני ומלא - הרי זה יריו ונשכר. בנה בית לפני מגנתו - אין לו בחצר אלא ארבע אמות בלבד. חלק ביתו לפני מביתו, וגנה לפני מביתו, וגנה לפני מגנתו - אין לו בחצר אלא ארבע אמות בלבד. ולא יפתחם לחצר השתפין, אבל פותחן לתוך שלש:

יא, ט מי שיש לו פתח במבוי - אין בני מבוי כופין אותו לעשות הימנו דלת למבוי, שיכול לומר רצוני שאפנס בבבילתי על פתחי. כופין בני מבוי זה את זה שלא להושיב ביניהן לא חיט ולא בורסי ולא אחד מן כל בעלי אמניות. לשכנו - אין יכולין לכופו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף לשכנו יכולין לכופו. מי שיש לו בית בחצר אחרת - בני חצר אחרת משעבדין אותו לעשות עמהן דלת נגר ומנעול לחצר. שאר כל הדברים - אין משעבדין אותו. אם היה שריו עמהן באותה חצר - משעבדין אותו לחפר עמהן בורות שיחין ומערות, ולתקן

וימשיקה אותן אלא הולך כל אחד ואחד ושונה ועושה:

יא, יד העושה מערות לרבים - מרחיץ פניו ידיו ורגליו בהן. היו ידיו ורגליו מלכלכות בטיט ובצואה - אסור. ובבור ובשיח - בין כך ובין כך אסור. הנכנס למרחץ - מחמין לו את הצונן, ומצנן לו את החמין. חופף את ראשו בנתר ובמימי רגלים, אף על פי שעשה תקלה לבאים אחריו, שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ.

מעין של בני העיר, הן והן ואחרים - הם קודמים לאחרים. אחרים ובהמתן - חיי אחרים קודמים לבהמתן. רבי יוסי אומר: בהמתן קודמת לחיי אחרים. בהמתן ובהמת אחרים - בהמתן קודמת לבהמות אחרים. אחרים וקביסתן - חיי אחרים קודמין לקביסתן. ורבי יוסי אומר: קביסתן קודמת לחיי אחרים. קביסתן וקביסת אחרים - קביסתן קודמת לקביסת אחרים. בהמת אחרים וקביסתן - בהמת אחרים קודמת לקביסתן. בית השלחין שלהם ובהמת אחרים - בית השלחין שלהם קודמת לקביסת אחרים. וכלן עולין לחשבון באחרונה:

מסכת בכא בתרא פק ראו

א, א לא יחפר אדם בור סמוך לבורו של חברו, אלא אם כן הרחיק מכתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידו - זה חופר בארו מכאן, וזה חופר בארו מכאן. זה מרחיק שלשה טפחים וסד בסיד, וזה מרחיק שלשה טפחים וסד בסיד. מרחיקין את הנברכת ואת הבקיע ואת ירקות מכתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד. מרחיקין את הגפת ואת הזבל ואת המלח ואת הסיד ואת הסלעים ואת החול מכתלו של חברו שלשה טפחים וסד בסיד.

א, ב מרחיקין את הזרעים ואת המחרשה ואת מי רגלים מן הכתל שלשה טפחים. מרחיקין את הרחים של יד שלש מן השכב,

קיצתן. רשאים בני העיר לומר: כל מי שיראה אצל פלוני - יהא נותן כך וכך. כל מי שיראה אצל מלכות - יהא נותן כך וכך. כל מי שרצה או שתרעה פרתו בין הזרעים - יהא נותן כך וכך. וכל מי שתרעה בהמה פלונית - יהא נותן כך וכך. רשאים לעשות קיצתן. ורשאים הצמרין והצבעין לומר: כל מקח שיבא לעיר נהא כלנו שתפין בו. רשאים הנחתומין לעשות רגועה ביניהן. רשאים החמרין לומר: כל מי ששימות לו חמור לעמד לו חמור אחר מתה בכוסיא אין צריכין להעמיד לו חמור דלא בכוסיא - צריכין להעמיד לו חמור. ואם אמר: תנו לי ואני לוקח לעצמי - אין שומעין לו אלא לוקחין ונותנין לו. רשאים הספנין לומר: כל מי שתאבד ספינתו - נעמיד לו ספינה אחרת. אבדה בכוסיא - אין צריכין להעמיד לו. דלא בכוסיא - צריכין להעמיד לו. ואם פרש למקום שאין בני אדם פורשין - אין צריכין להעמיד לו.

יא, יג מי שהיה בלן לרבים, ספר לרבים, נחתום לרבים, שלחן לרבים, ואין שם אחר אלא הוא, והגיע שעת הרגל ומבקש לילך לתוך ביתו - יכולין לעכב על ידיו עד שיצמיד אחר תחתיו. ואם התנה עמהם בבית דין, או שעברו עליו את הדרך - הרשות בידו. הנוטע אילן לרבים - מלקט ואוכל, מלקט ומכניס לתוך ביתו, ולא יהא מלקט ועושה גרוגרות, מלקט ועושה דבלה, שמתחלה לא נטעו אלא על מנת כן, ולעוברי דרכים מלקט ואוכל, ואסור להכניס לתוך ביתו.

החופר בור לרבים - ממלא ושונה, ממלא ומכניס לתוך ביתו, ולא יהא ממלא ומשיקה ומוכר בשוק. הצמרין והצבעין - ממלאין לשותות ואין ממלאין לסחורה. הביר והבלן והספר - ממלאין לשותות ואין ממלאין להשתמש, אבל מכבשין בהן את הכבשים, מדיחין בהן את הירק לעוברי דרכים ממלא ושונה, ואסור להכניס לתוך ביתו. היו פועלים עושין בצדו - לא יהא ממלא

של מוצ'או. רבי עקיבה אומר: לכל רוח הוא עושה ומרחיק חמשים אמה, חוץ ממערכה מפני שאינה תדירה.

אז מרחיקין את המשרה מן הירק, ואת הכרשין מן הבצלים, ואת החרדל מן הדבורים. רבי יוסי מתיר בחרדל, שאומר לו: כדרך שעשית בתוך שלף, אף אני עושה בתוך שלי. וכן היה רבי יוסי אומר: מרחיקין את הדבורים מן העיר חמשים אמה, כדי שלא ינטשו את בני אדם. רבי נתן אומר: מגדל דבורים כמגדל כלבים. רבי נתן אומר: מרחיקין את הכבשונות מן העיר חמשים אמה, ואת האילן מן העיר עשרים וחמש אמה. וכשם שמרחיקין מן העיר - כך מרחיקין מבורות ושיחין ומערות. וכשם שמרחיקין מכלן - כך מרחיקין מן הקברות. קבר שהקיפתו העיר, בין מארבע רוחות, בין משלש רוחות, בין משתי רוחות זו כנגד זו רחוק יתר מחמשים אמה לכאן ומחמשים אמה לכאן - אין מפנין אותו. פחות מכן - מפנין אותו. כל הקברות מתפנין חוץ מקבר המלך ומקבר הנביא. רבי עקיבה אומר: אף קבר המלך וקבר הנביא מתפנין. אָמְרו לו: והלא קבר בית דוד וקבר חלדה הנביאה היו בירושלים ולא נגע בהן אדם מעולם. אָמַר להם: משם ראיה, מחילה היתה להן והיתה מוציאה טמאה לנחל קדרון:

אח מרחיקין את האילן מן הבור עשרים וחמש אמה. ובחרוב ובשקמה - חמשים אמה, בין מלמעלה בין מן הצד. רבי שמעון אומר: כשם שמרחיקין מלמעלה, כך מרחיקין מלמטה. רבי יוסי מתיר, שלא נתנו שדות אלא לנטיעה. לא ישע אדם אילן סמוך לשדה חברו, אלא אם כן הרחיק הימנו ארבע אמות. ואם רוצה, עושה מחיצה גבוהה או גדר. אחד גפנים, ואחד כל האילן - מרחיק ארבע אמות ונטוע, כדי שיהא בקר עובר בכליו. היו שרשיו יוצאים לתוך של חברו - מעמיק שלשה טפחים כדי שלא תעכב המחרשה. אילן העולה בין מן הגזע ובין מן השרשין - הרי אלו של בעל

שהן ארבע מן הרקב. ושל חמור שלשה מן האסטרוביל, שהוא ארבעה מן הקלת. רבי יהודה אומר: תוקע יתד בארץ וסומך עליו את הקורה, ובלבד שלא יתקע לתוך של חברו. מרחיקין את התנור שלשה טפחים מן הכליא, שהן ארבעה מן הכפה. ובכירה - טפח. לא יטיל אדם מי רגלים בכתלו של חברו, אלא אם כן הרחיק שלשה טפחים, ומאכנים - טפח, ובצונמא - מתר:

אג באמת ביין התירו, אבל לא ברפת בקר. ואף על פי שמעיסו אינו אלא משביחו. ואם קדמו חנות ורפת את האוצר - אין יכול למחות בידו ולומר לו: איני יכול לישן לא מקול הפטיש, ולא מקול הרחים, ולא מפני ריח רע, ולא מקול תינוקות.

אד לשכנו - אין יכולין לכופו. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לשכנו יכולין לכופו. יש לו חנות ברשות הרבים ומבקש לפותחה לחצר השתפין - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהן את הדרך. יש לו בית בחצר השתפין, ומבקש לחלקו ולהקרות בו את התינוקות - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהם את הדרך. יש לו גג ברשות הרבים, ומבקש לבנות על גבו עליה לפותחה לחצר השתפין - יכולין לעכב על ידיו מפני שמרבה עליהן את הדרך. כיצד הוא עושה? עושה לו לולו ופותחה לתוך ביתו.

אה מרחיקין את הכתל מן החלונות ארבע אמות למעלה, מן הצדדין - כדי שלא יהא רואה, מלמטה - כדי שלא יציף, מפניגן - כדי שלא יאפיל. מרחיקין את הסלם מן השוכן ארבע אמות, כדי שיהא זוקף את הסלם. ואת הכתל מן המזחלה ארבע אמות, כדי שיהא לו מקום לסוד:

או מרחיקין את השוכן מן העיר חמשים אמה. הלוקח שוכן מחברו ונפל, אפלו הוא בית רבע - הרי זה בונה את מקומו. נפול הנמצא מן שתי שוככות רחוק מחמשים אמה לכאן ומחמשים אמה לכאן - הרי הוא

הבית. בית השלחין ובית האילן - כנגד המשקלת. אבא שאול אומר: כל אילן סרק - כנגד המשקלת מפני שהצל רע לבית השלחין:

מסכת בבא בתרא פרק שני

בא כל שאינו עושה פרות תדיר, כגון שדה בית השלחין, בית הבעל - חזקה של שנים, ואינה מיום ליום. אמר רבי יהודה: לא אמרו שלש שנים אלא כדי שיהא בא באספקמא. אבל אם היה עמו במדינה, כיון שאכלה שנה אחת - הרי זו חזקה.

הלוקח מחמת הלוקח, אף על פי שהלוקח הראשון אומר: "גזולה היא בידי" - לא כל הימנו לאבד זכותו של זה. האוכל שדה מחמת אוננו, ונמצאת אוננו שהיא פסולה - הרי זה אינה חזקה. האוכל שדה בחזקת שיהא שלו והוציא עליו שטר שמכרה לו ושתנה לו במתנה - יתקים שטר בחזקתו. ואם אמר: כתבתי שטר ונטלתי מעות, שטר פיספסי הוא בידך - הכל הולך אחר חזקה. האוכל שדה שש שנים, וערער עליו שלש שנים הראשונות, ובאחרונה אמר לו: אתה מכרת לי ואתה נתת לי במתנה, אם מחמת טענה הראשונה - אינה חזקה, שכל טענה שמקצתה בטלה - בטלה כלה.

בבאימתי אמרו: אריס ישבע שלא בטענה? כל זמן שאריס יצא מאריסותו - הרי הוא ככל אדם. שתף, כל זמן ששותף יצא משותפותו - הרי הוא כאחד מכל אדם. אפטרופוס, כל זמן שאפטרופוס יצא מאפטרופסותו - הרי הוא כאחד מכל אדם. הבן שחלק, והאשה שנתגרשה - הרי הן כאחד מכל אדם. מקבלי פקדונות והרועים והשכיר - אין להם חזקה. האומנין - אין להן חזקה. כיצד? רואה כליו אצל כובס, ועבדו אצל אמן, אמר לו: תן לי את שלי, אמר לו: אתה מכרתם לי ואתה נתתם לי במתנה - אינה חזקה. אתה אמרת לי למוכרם, אתה אמרת לתנם במתנה - הרי זו חזקה.

בגחזקה - שלש שנים. החזיק האב שנה אחת, והבן שתי שנים. האב שתי שנים, והבן שנה אחת - הרי זו חזקה. האב שנה, והבן שנה, והלוקח שנה - הרי זו חזקה. החזיק בפני האב שנה אחת, ובפני הבן שתי שנים - הרי זו חזקה. בפני האב שתי שנים, ובפני הבן שנה אחת - הרי זו חזקה. בפני האב שנה, ובפני הבן שנה, ובפני הלוקח שנה - הרי זו חזקה:

בדחזיק האדם בפני שנים שנה הראשונה, בפני שנים שנה השנייה, בפני שנים שנה השלישית - הרי אלו שלש עדיות, והן עדות אחת. נמצאת כת הראשונה זוממת - הרי בידו שתי שנים. שניה - הרי בידו שנה אחת. שלישית - אין בידו כלום. היו הן הראשונים והן האחרונים, נמצאו זוממין בראשונה - אין בידו כלום. שניה - הרי בידו שנה אחת. שלישית - הרי בידו שתי שנים. אמר רבי יוסי: בא רבי יוחנן בן נורי אצל רבי חלפתא, אמר לו: הרי שהחזיק בפני שנים שנה ראשונה, ובפני שנים שנה שנייה, ובפני שנים שנה שלישית, מהו? אמר לו: הרי זו חזקה. אמר לו: אף אני אומר כן, אלא שעקיבה אומר: אין חזקה. רבי יהודה אומר: הרי הוא אומר (מלכים א ד): "ולשלמה שנים עשר נציבים על כל ישראל וכלכלו" וגו'. ואומר (שם) "ונציב אחד אשר בארץ". הוי אומר: זה חדש העבור. רבי נחמיה אומר: זה אפטרופוס שממנה על ידי בלו, שאין שבחו של מלך להיות שנים עשר משמשין אותו, אלא שנים עשר משמשין את האחד, והאחד משמש את המלך:

בה החזיק בנכסי הגר, נעל וגדר ופרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. נעל אחד וגדר אחד - הרי זו חזקה. נעלו שנים וגדרו שנים - הרי זו חזקה. הוי לו עשר עדות, כיון שהחזיק באחת - החזיק בכלן. עשרה עבדים, אף על פי שהחזיק באחד - לא החזיק בכלן. כלים ועבדים, זכה בכלים - לא זכה בעבדים.

בעבדים - לא זכה בפלים. כלים וקרקעות, זכה בקרקעות - לא זכה בפלים. בפלים - לא זכה בקרקעות. עבדים וקרקעות, זכה בעבדים - לא זכה בקרקעות. בקרקעות - לא זכה בעבדים. הלך בה, בין לארפה ובין לרחפה - הרי זה קנה. הלכו בו שנים - זה קנה מקום הלוכו, וזה קנה מקום הלוכו; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: שניהם לא קנו עד שעה שיחזיקו. לקח ממנו עשר שדות, כיון שהחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. שכר ממנו עשר שדות, כיון שהחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. לקח מקצתן ושכר מקצתן, והחזיק בין בלקיחה בין בשכירה - הרי זו חזקה.

בנה מרחץ בצד מרחצו של חברו, חנות בתוך חנותו של חברו - אין יכול למחות בידו ולומר לו: אתה הבאת את התקלה, שאומר לו: כדרך שעשית בתוך שלך, אף אני עושה בתוך שלי. היו מימיו עובדים דרך גגו של חברו, ועמד והפסיקן - יכול לעכב על ידו, עד שיודיע באיזה מקום הוא מוליכן. היתה דרך הרבים או נהר עוברת בתוך [שדהו], ועמד וגדרו והעבירו בתוך שדה חברו - אין יכול למחות בידו ולומר לו: אתה הבאת עלי את התקלה, שאומר לו: כדרך שעשיתי בתוך שלי, כך עשה בתוך שלך. רבי יהודה אומר: הרבים שפברו דרך לעצמן - מה שפברו ברו.

יש לו באר בחצרו של חברו, והרי בעל חצר מבקש לחפר לו באר אחרת - יכול לעכב על ידיו. ולא יעשנו בית הגלגל לרבים, בית טבילה לרבים. ולא יהא ממלא ומשקה, ממלא ומוכר, אלא ממלא ומשקה בשוק, ממלא ומוכר בשוק. לקח חצר ובה זיון וגזוזטראות ונפלו - הרי זה בונה את מקומן. אין מפחין, אין מסדין, אין מכירין. לקח בית מופח מסיד ומכיר - הרי הן בחזקתן.

נכסים שאין להן אחריות - נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף ובשטר ובחזקה. כיצד? אמר לו: "חצר וכל מה שבתוכה אני מוכר לך". כיון שכתב שטר, וקבל מעות, והחזיק באחת מהן - החזיק בכלן. מקום עמידת תנור וכירים בחצר - אין להם חזקה. קורה על גביהן כל שהוא - הרי זו חזקה. תרנגולין בחצר - אין להן חזקה. עשה להן גג גבוה עשרה טפחים - הרי זו חזקה. צנור - אין לו חזקה. מקום קילוחו - יש לו חזקה. פתח בחצר, אף על פי שפתמו - אין לו חזקה. פרץ פצימיו - יש לו חזקה. איזו היא חלון הצורי? כל שראשו של אדם יכול לכנס לתוכה; דברי רבי מאיר. ובלבד שיהא לה מלבן או צורת פתח. וכן היה רבי מאיר אומר: לא יפתח אדם פתח על גבי פתחו של חברו, וחלון על גבי חלון של חברו, פתח על גבי חלונו של חברו, וחלון על גבי פתחו של חברו, וחכמים מתיירין, ובלבד שירחיק ארבע אמות. אבא שאול אומר: לא יפתח אדם חנות כנגד חצרו של חברו, כדי שלא יהא יושב בחנותו ורואה מה בחצרו של חברו, אלא זה פותח לרשות הרבים, וזה פותח לרשות הרבים.

סד אדם כל ביתו בסיד, ומשיר דבר מועט זכר לירושלים. עושה אדם כל עסקי סעודה, ומשיר דבר מועט זכר לירושלים. עושה אשה כל תכשיטיה, ומשירת דבר מועט זכר לירושלים. שנאמר (תהלים קלז): "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני תדבק לשוני לחכי" וגו'. כל המתאבלין עליה בעולם הזה - שמחים עמה לעולם הבא, שנאמר (ישעיהו סו): "שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה, שישו אתה מושש כל המתאבלים עליה".

מסכת בבא בתרא פרק שלישי

גא המוכר את הבית - מכר את הדלת, ואת הנגר, ואת המנעול, ואת המכתשת החקוקה. אבל לא מכר את התנור, ולא את הפירים, ולא את הרחובים, ולא את המכתשת הקבועה. רבי אליעזר אומר: כל המחבר

בו כשם שבני חצר יכולין למחות זה על ידי זה בחצר של שתפין - כך בני מבוי יכולין למחות זה את זה במבוי השתפין. כיצד?

בקרקע - הרי זה מכור. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "הוא וכל מה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר לו את הבאר ולא את השדה ולא את הדוחות והיציעים, ולא את המערות שבתוכו. אם כן למה כתב עומקא ורומא? שאם רצה להגביה - מגביה, להשפיל - משפיל. כל שאינו מכור בבית - מכור בחצר. המוכר את החצר - מכר את הבית. המוכר את הבית - לא מכר את החצר, אלא ארירה של חצר.

ג, המוכר את החצר - מכר בתים הפנימים ובתים החיצונים. אבל לא מכר את הוילאות, ולא את הוילסאות, ולא את המרחצאות שלפנים הימנו, ואם היו עשויין לתשמיש החצר - הרי כלן מכורין. אצטבלן העשוי לתשמיש חצר - מכור. לרבים - אין מכור. חניות הפתוחות לפנים - מכורות עמה. לחוץ - אין מכורות עמה. לפנים ולחוץ - הרי אלו מכורות עמה:

ג, המוכר את בית הבד - מכר את היצירים, ואת היקבים, את המפרכות, ואת הרחים התחתונה. אבל לא מכר את השקין, ולא את המרצופין, ולא את הרחים העליונה. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר לא את הבור, ולא את השיח, ולא את היציעין, ולא את הדוחות, ולא את המערות שבתוכו. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין:

ג, המוכר את המרחץ - מכר בתים הפנימים ובתים החיצונים, בית היורות בית הקמין ובית האוליאיארין. אבל לא מכר לא את היורות, ולא את הקמין, ולא את המגדלים שבתוכו. ואם אמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "הוא ומה שבתוכו אני מוכר לך" - לא מכר את הבריכות המסתפקין מהן מים בין בימות החמה בין בימות הגשמים, ואף לא בית כנסת העצים.

ואם אמר לו: "מרחץ וכל משמשיה אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין:

ג, המוכר את השדה - לא מכר את הגת ולא את השומייה אף על פי שהן כרם. אבא שאול אומר: אף לא מחיצת הקנים שהיא בית רבע. מכר לו כל האילנות, חוץ מחורב המרכב וסדן שקמה. וכל שאינו מכור בשדה - מכור בעיר. המוכר העיר, רבי יהודה אומר: סנטר - מכור. אינקולמוס - אין מכור. ואם אמר לו: "היא וכל מה שבתוכה אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין. ואף על פי שאמר לו: "היא וכל מה שבתוכה אני מוכר לך" - לא מכר את שיריה, ולא את בנותיה, ולא את החורשין המוקצין בפני עצמן, ולא את הביכרין של חיה ושל עופות ושל דגים:

ג, המוכר את הכרם - מכר את הקנים, ואת הדוקרנין, ואת זמורות שקמה שבתוכו. אבל לא מכר לא את העצים ולא את האבנים סירות, בין לנירו ובין לגדרו, ולא את זבלים, ולא את קורות שקמה שבתוכו. אבא שאול אומר: כל העושה לתשמיש הכרם - הרי זה מכור. מכר לו כל האילנות, חוץ מחצי חרוב מרכב שבמקום פלוני, ומחצי סדן שקמה שבמקום פלוני, ושאר כל החורבין אינן מכורין, ושאר כל הסדנין אינן מכורין:

ג, האחין שחלקו את שלהן במקום אחד, אפלו הוא ביהודה והן בגליל, הוא בגליל והן ביהודה, או שהיו במקום אחד, פיון שזכה את אחד מהן - זכה בכלן. אם היה עמו במדינה, פיון שקבל עליו - הרי זה זכה. רבי יוסי אומר: אם עתידין להטיל גורלות - עד שיטילו גורלות. רבי יהודה אומר: אף המקדיש את השדה - לא הקדיש אלא חרוב מרכב וסדן שקמה, מפני שהן יונקין משדה הקדש:

מסכת בבא בתרא פרק רביעי

ד, המוכר את הספינה - מכר את האספלא, ואת בית המים שבתוכה. אבל לא מכר לא

למלכות - הרי זה מקח טעות. ספר של צבאים, ונמצא גויל, או שיש בו טעות בין דף לדף - הרי אין זה מכור. מכר שובך - מכר את יונין. מכר את יונין - מכר את שובך. מכר פורת - מכר דבורין. מכר דבורין - מכר פורת:

ד, ה, חלות דבש - אין רשאי לסרס את כלן כאחד, אלא מניח שתי חלות החיצונות, והשאר עולות. ואם אין שם אלא הן - אין רשאי ליגע בהן. זיתים לקוץ - אין רשאי לשרש את כלן כאחד, אלא מניח שתי גרופיות בעקרון ונוטל את השאר. בארזין - משרש ונוטל. בזמורות ובקנים - נוטל את ההוצין:

ד, ה המוכר את הראש בבהמה דקה - לא מכר את הלחי. ואם היה טבח כהן - הרי זה מכור: המוכר את הראש בבהמה גסה - לא מכר את הרגלים. מקום שנהגו למכור - הרי אלו מכורות:

ד, ה הקונה אילן אחד בתוך של חברו - הרי זה לא קנה קרקע. כל שתחתיו וחוצה לו כמלא האורה וסלו - זה וזה אינו רשאי לזורעה. קנה שנים - קנה קרקע. קנה אילן שביניהן, כל שמחליפין חוץ ממלא האורה וסלו, ובעל השדה רשאי לגדע. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: לא קנה לא את הקרקע ולא את האילן, עד שקנה שלשה. קנה שלשה - קנה קרקע, קנה אילן שביניהן. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן. וכמה יהיו קרובין זה לזה? כדי שיהא בקר עובר בכליו. וכמה יהיו רחוקין זה מזה? ממשע עשרה לבית סאה. פחות מכן או יתר על כן, או שקנאן זה אחר זה, או שקנאן שלשה כאחד - לא קנה לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן:

ד, ח המקדיש שלשה אילנות ממשע עשרה לבית סאה - הקדיש את הקרקע ואת האילן שביניהן. וכשהוא פודה - פודה בית זרע חמור שעורין בחמשים שקל כסף. פחות מכן

את היציעין, ולא את הישוין, ולא את האיזקפה, ולא את הביצית. סומכוס אומר: מכר את הדוגית - מכר את העל. מכר את הפרות - לא מכר את העל. מכר את הצמד - לא מכר את הבקר. מכר את הבקר - לא מכר את הצמד. רבי יהודה אומר: הפל לפי הדמים:

ד, ב כיצד? חמור וכליו אני מוכר לך - מכר את המרדעת, ואת האכף, ואת השליף, ואת הקלקי, ואת החבוק. אבל לא מכר לא את הזוג, ולא את הקרקש, ולא את פרומביא, ולא את חסיקא, ולא את כומני, ולא את הסק. רבי שמעון אומר: היה עליו שליף מלא גיפצו - נוהגו לו. ואם אמר: "חמור וכל מה שעליו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין.

ד, ג המוכר שפחה לחברו - מכר כלים שעליה, אפלו הן מאה. אבל לא מכר לא את השירים, ולא את הנזמים, ולא את הטבעות, ולא את הקטלאות שבצוארה. ואם אמר לו: "שפחה וכל מה שעליה אני מוכר לך", אף על פי שיש עליה כלים שהן מאה מנה - הרי כלן מכורין. שפחה מעברת אני מוכר לך. פרה מעברת אני מוכר לך - מכר את הולד. שפחה מיניקה אני מוכר לך. פרה מיניקה אני מוכר לך - לא מכר את הולד.

המוכר שפחה לחברו על מנת שיש בה מומין, אמר לו: שפחה זו חולה היא, שוטה היא, נכפית היא, שעמומית היא, והיה בה מום אחר, וסנפו בין המומין - הרי זה מקח טעות. אמר לו: אותו המום ומום אחר עמו - אין זה מקח טעות:

ד, ד המוכר פרה לחברו על מנת שיש בה מומין, ואמר לו: נגחנית היא, נגפנית היא, נשכנית היא, רבצנית היא, בעטנית היא, והיה בה מום אחר וסנפו עם המומין - הרי זה מקח טעות. ואם אמר לו אותו המום ומום אחר עמו - אין זה מקח טעות.

המוכר עבד לחברו, ונמצא גנב או קביוסטוס - הגיעו. לסטים, או שהיה מכתב

או יתר על כן, או שהקדישן זה אחר זה, או שהקדיש שלשתן כאחד - לא הקדיש לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן. ולא עוד, אלא אפלו חזר והקדיש את השדה, כשהוא פודה - פודה את האילן בפני עצמו, ואת השדה בפני עצמה:

ד, ט שנים שנטעו את הכרם - זה מרחיק שתי אמות ונטע, וזה מרחיק שתי אמות ונטע. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. שנים שנטעו את השדה, ועמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות ונטע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. עמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות וזורע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל השדה.

שנים שחלקו, אחד נוטל את הכרם, ואחד נוטל שדה לבן - נותנין לו ארבע אמות בצד השדה לבן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

ד, י המוכר כרם לחברו בצד שדה לבן, וכן המקבל מחברו חצי שדה ליטע - נותנין לו ארבע אמות בצד שדה לבן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

מסכת בבא בתרא פרק תמישי

ה, א ארבע מדות במוכרין. במה דברים אמורים? במדה שאינה של שניהם. אבל אם היה (בירו) [מדה] של אחד מהן - ראשון ראשון קנה. במה דברים אמורים? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהם. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים. ברשות המופקדין אצלו, עד שיקבל עליו או עד שישכיר את מקומו. אימתי אמרו: "מטלטלין נקנין במשיכה"? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהן. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה קנה. ברשות המוכר - עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים.

ברשות זה שמפקד אצלו - עד שיקבל עליו, או עד שישכיר לו את מקומו:

ה, ב עד שלא נתמלאת המדה נשברה מדה - נשברה למוכר. משנתמלאת מדה - נשברה ללוקח. רבי יהודה אומר: אם היה סרסור ביניהן, נשברה חבית - נשברה לסרסור. מודים חכמים לרבי יהודה: בזמן שהצלוחית ביד התינוק, וחנוני מערה לתוכה שמן, ונפלה ונשברה - שחיב על השמן ופטור על הצלוחית. ואם הטתה צלוחית ושברה - חיב אף על הצלוחית. ורבי יהודה פוטר שעל מנת כן שלח בנו אצל חנוני, על מנת שיאבד את האיסר וישבר את הצלוחית:

ה, ג מקום שנהגו להשפיע - משפיע לו כל צרכו, עד שלא נתמלאו אחריו מדה ושולי מדה להכריע - מכריע לו כל צרכו. רבי נתן אומר: טפח מלא החוט המאזנים, ובטורטני - טפח שהן שני טפחים בלח; דברי רבי. רבי נתן אומר: כל המשקלות שאמרו כשעור לטמאן - כך שעור להכריען. מקום שנהגו שלא להשפיע ושלל להכריע - נותן לו גירומין. אחד לעשרה בלח, ואחד לעשרים בריבש. המוכר בפקטני - כל השיפועין הרי הן של מוכר. המוכר בקטלדין בשוק, משקין שבאחריו מניקות - הרי הן של לוקח. ולא יהא מערה מן החבית, אלא קונח מן האגן. ושמן שקרש - אין מפשירין אותו. אין חנוני רשאי לא להרתיע את המדה, ולא להקפיצה ולא לנטותה, ולא להושיבה על צדה, ולא יעשה קני מאזנים ארוך מצד אחד וקצר מצד אחד. ולא יעשה את המחוק עבה מצד אחד וצר מצד אחד. ולא יהא מערב מים ביין, מי בלקייה בשמן, מי מעין בדבש, סלת בדבש, וחמץ בשמן, חמץ במור, חול בפול, על גפנים בפילון, חלב המור בקטף, סיקרא בציר, וכסבורא בפלפלין. חנוני מקנח מדותיו של שמן פעם אחת בשבת, ושל יין משעשה שליא, ולא יהא נותן מדותיו ומשקלותיו במלח מפני שהן

מסכת בבא בתרא פרק ששי

ו,א המוכר זרעוני גנה לחברו, זרעים הנאכלין, זרע ולא צמח, רבי יהודה אומר: נותן לו דמי הזרע ולא דמי הוצאה. אמרו לו: הרבה מבקשים אותם לדברים אחרים.

ו,ב המוכר פרות לחברו - הרי זה מקבל עליו רבע טנפת פיגים לסאה. שעורים - מקבל עליו רבע קטנית. קשואין - מקבל עליו עשר מארות למאה. קנקנין - מקבל עליו עשר נאות פנוסות פנוסות מגפרות למאה. יתר על כן, בכלן - מחזיר לו את השאר ונוטל ממנו דמים. הלוקח קנקנין מחברו ונמצאו פנוסות, ונשתפרו - חיב להעמיד לו דמי קנקנין, אבל לא דמי יין. המוכר יין לחברו סתם - חיב באחריותו עד הפסח. מבסם - חיב באחריותו עד עצרת. נתישן - חיב באחריותו עד החג. המוכר מתתף לחברו סתם, בזה אמרו: מקבל עליו עשר קוססות למאה.

ו,ג "חבית של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה. "חבית של יין זו אני מוכר לך" - נותן לו יין המתקבל בחנות. "חבית זו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. "מאה חביות של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין פה כרב יין הנמכר באותו מקום. "מאה חביות של יין אלו אני מוכר לך" - נותן לו יין פה כרב יין הנמכר באותו חנות. "מאה חביות אלו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המוכר יין לחברו ונמצא קוסס - הגיעו. נסכו על גבי המזבח - יצא. עשאו תרומה ותרומת מעשר - יצא. שתה ממנו נזיר - הרי זה לוקה את הארבעים:

ו,ד גשמים היוורדין בין הגתות, אם מכת מדינה היא - אין צריך להודיעו. ואם אין מפת מדינה היא - צריך להודיעו. לקח הימנו לגין וחצי לגין, רביעית ושמינית - לא ישקה מהן לחמריו לפועליו, ולא כל מי שיש לו עליו טענת מזונות, אלא אם כן הודיעו. הנה הולך לבית האבל ולבית

חסרין, שנאמר (דברים כה) כי תועבת ה' וגו' כל עושה אלה:

ה,ד רבי שמעון אומר משם רבי עקיבה: הרי הוא אומר (ויקרא יט) מאוני צדק וגו', אדם מוכר לחברו לגין וחצי רביעית ושמינית, וכשהוא בא עמו לחשבון, לא יאמר לו מלא לי את המדה הזאת, מחול לי את הקרטוב הזה, שאין האמנת המדות תלויה בבירות, והמקום הוחל שמו עליהן. ולא יעשה משקלוותיו של עץ של אבר ושל קיספורן ושל מתכת, אלא של זכויות. היה מבקש עשר ליטרין, לא יאמר לו שקל לי כל אחת ואחת בפני עצמה מפני הכריעות, אלא שקל לי כלן כאחת. היה מבקש ממנו שלשה רביעי ליטרא - שוקל לו ליטרא ונוטל ממנה רביע ליטרא. היה מבקש ממנו חצי ליטרא - שוקל לו ליטרא ונוטל ממנו חצי ליטרא. רביע ליטרא - שוקל לו רביע ליטרא. היה מבקש ממנו תרקב - מודד לו בסאה ונוטל ממנו תרקב. היה מבקש ממנו ארבעה קבין - מודד לו בסאה ונוטל ממנו מארבעת קבין. היה מבקש ממנו קבים נותן לו קבים. לא יעשה אדם מדה חסרה או מדה יתרה בתוך ביתו, מפני שמרמה בו את אחרים. בכל מקום הן עושין תרקב וחצי תרקב, קב וחצי קב, רבע תמן וחצי תמן, ועוכלא הין, וחצי הין, ושלישית הין, ורביעית הין, ולוג וחצי לוג, ורביעית, ושמינית, וחצי שמינית, ואחד משמונה בשמינית, וזה הוא קרטוב.

פרוטית שאמרו, אחד משמונה פרוטות לאיסר. איסר - אחד מעשרים וארבעה לדינר. שש מעה - כסף דינר. מעה כסף - שני פונדיון. פונדיון - שני איסרים. איסר - שני מסמסין. מסמס - שני קונטריסין. קונטרס - שתי פרוטות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: פרוטה שאמרו - אחת משש פרוטות לאיסר. שלש הדרסין מעה. שני הינצין - הריס, שני שמינית הינץ, ושתי פרוטות שמין. אין משתכרין לא בביצים ולא בפרות פעמים; דברי רבי יהודה. וחקמים מתירין:

המשתה, היה בידו לגין של יין המתקשקש - לא מלאנו מים, מפני שטוענו טענת חנם. ואם היה חבר עיר - הרי זה מתר.

היה רבי מאיר אומר: לא יסרב אדם בחברו שיאכל אצלו, ויודע בו שאינו אוכל. ולא ירבה לו בתקרבת, ויודע בו שאינו מקבל. ולא יפתח לו חביות מכורות לחנוני, מפני שטוענו טענת חנם. ואם הודיעו מתחלה, או שהיה מבקש לבור לו את היפה - הרי זה מתר. לא ישלח אדם לחברו חבית של יין ויתן על פיה שמן, מפני הסכנה.

וה הלוקח כלים לשלח לבית חמיו, ואמר: אם נתקבלו ממנו - הריני נותן לך דמיהן, ואם לאו - הריני נותן כף וכף. נשלו הימנו בהליכה - חיב לשלם. בחזירה - הרי הוא כנושא שכר. סומכוס אומר: המוכר חלק לחברו בבאר - אין פחות מרובע. בחבית - אין פחות משמנה. בקדרה - אין פחות משנים עשר. בטפוח - אין פחות מששה עשר. "פרדסי אני מוכר לך", אף על פי שאין בו אילנות - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "כרמי אני מוכר לך" אף על פי שאין בו גפנים - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור המקף גדר אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - אין לו אלא עד מקום הגדר.

וה אין מוציאין לאכילת פרות מנכסין המשעבדין, מפני תקון העולם. כיצד? גזל הימנו שדה ואכלה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה את הקרן מנכסים משעבדים. ולאכילת פרות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. ואין מוציאין לשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות, מפני תקון העולם. כיצד? לקח הימנו שדה והשביחה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה מנכסים המשעבדים. ושבח קרקעות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. במה דברים אמורים? בזמן שקדם מקחו של זה לשבחו של זה. אבל אם קדם

שבחו של זה למקחו של זה - זה וזה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. זה אומר: "שבחי קדם". וזה אומר: "מקחי קדם" - המוציא מחברו עליו הראיה.

וה אלו ואלו שהיו אומרים גובהה של מערה ארבע אמות כוכין של בנין שבעה טפחים וטפח לכפה: עושה חצר על פי מערה שש על שש מלא מטה, אחת מכאן ואחת מכאן, ופותח לתוכה שתי מערות. רבי שמעון אומר: ארבע מארבע ורחותיה. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידים - פותח את שתיהן מרוח אחת. אמרו לו: אי אפשר לכן:

וה קנטניר אני מוכר לך" - הרי זה מעמיד לו שתיים עשרה על שתיים עשרה. בין שאמר לו: "בית כור עפר אני מוכר לך". ובין שאמר לו: "כבית כור עפר אני מוכר לך" - הרי זה מקבל עליו חרין ובן חרין, ומחיצת גדר שבינו לבין חברו. "בית כור עפר אני מוכר לך הן חסר והן יתר". אפלו פחת רבע לסאה, או הותר רבע לסאה שהן שבעת קבין ומחצה לכור - הגיעו. פחות מכן או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח המעות. ואם רצה - מחזיר לו קרקע. "בית כור עפר אני מוכר לך בסימניו במצוריו" אפילו פחת שתות או הותר שתות שום הדינין - הגיעו. פחות מכן, או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח הימנו. ואם רצה - מחזיר לו קרקע:

וה האומר לחברו: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן ונוטל חצי שדה ובית לתך. אמר לזה: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך". ולזה אמר: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן, זה נוטל חצי שדה וזה נוטל חצי שדהו. לזה אמר: "בצפון". ולזה אמר: "בדרום" - משמנין ביניהן, זה נוטל בצפון וזה נוטל בדרום. "בית לתך כלפי צפון אני מוכר לך" - נותן לו בית לתך כלפי צפון. "בית זרע יד" - מעמיד לו בית זרע יד.

<p>8</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>כ"א 21</p>	<p>6:36 נץ החמה 9:07 סו"ז קר"ש - גר"א 9:58 סו"ז תפלה - גר"א 5:56 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צא • ירושלמי: מגילה לא • תוספתא: בבא מציעא יא נ"ך: דניאל ז-ח • רמב"ם: שבת יד</p>
<p>9</p>	<p>שני Monday</p>	<p>כ"ב 22</p>	<p>6:37 נץ החמה 9:08 סו"ז קר"ש - גר"א 9:58 סו"ז תפלה - גר"א 5:55 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צב • ירושלמי: מגילה לב • תוספתא: בבא בתרא א נ"ך: דניאל ט-י • רמב"ם: שבת טו</p>
<p>10</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>כ"ג 23</p>	<p>6:38 נץ החמה 9:08 סו"ז קר"ש - גר"א 9:59 סו"ז תפלה - גר"א 5:54 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צג • ירושלמי: מגילה לג • תוספתא: בבא בתרא ב נ"ך: דניאל יא-יב • רמב"ם: שבת טז</p>
<p>11</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>כ"ד 24</p>	<p>6:39 נץ החמה 9:09 סו"ז קר"ש - גר"א 9:59 סו"ז תפלה - גר"א 5:54 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צד • ירושלמי: מגילה לד • תוספתא: בבא בתרא ג נ"ך: עזרא א-ב • רמב"ם: שבת יז</p>
<p>12</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>כ"ה 25</p>	<p>6:40 נץ החמה 9:09 סו"ז קר"ש - גר"א 9:59 סו"ז תפלה - גר"א 5:53 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צה • ירושלמי: חגיגה א • תוספתא: בבא בתרא ד נ"ך: עזרא ג-ד • רמב"ם: שבת יח</p>
<p>13</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>כ"ו 26</p>	<p>6:42 נץ החמה 9:10 סו"ז קר"ש - גר"א 10:00 סו"ז תפלה - גר"א 5:52 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צו • ירושלמי: חגיגה ב • תוספתא: בבא בתרא ה נ"ך: עזרא ה-ו • רמב"ם: שבת יט</p>
<p>14</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>כ"ז 27</p>	<p>חיי שרה, מבה"ח 6:43 נץ החמה 9:11 סו"ז קר"ש - גר"א 10:00 סו"ז תפלה - גר"א 5:51 צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ערובין צז • ירושלמי: חגיגה ג • תוספתא: בבא בתרא ו נ"ך: עזרא ז-ח • רמב"ם: שבת כ</p>

מברכים חודש כסלו המולד: זונטאג נאכמיטאג 7 מינוט און 1 חלק נאך 4

מָעַן קָען דַּעַרְקֵעֵנען וואָס דַּער מַעֲנֵטֶשׁ אײַז, וְוַעַן מָעַן קוֹקֵט צו וועמָעַן דַּער מַעֲנֵטֶשׁ אײַז מְקוּרָב.

(ספר המדות אות צדיק סימן צ"ח)